

Yeni HİTİT

Yabancılar İçin Türkçe
Çalışma Kitabı

3

B2-C1

YÜKSEK

ankara üniversitesi
tömer
1984

Yeni Hitit 3
Yabancılar İçin Türkçe
Çalışma Kitabı

ISBN: 978-975-482-802-3

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ
İncitaşı Sok. No: 10
06510 Beşevler / ANKARA
Tel: 0(312) 213 66 55

Basım Tarihi: Temmuz 2012

© Ankara Üniversitesi TÖMER

Editör

Prof. Dr. N. Engin UZUN

Dizgi ve Grafik

Gamze KANTAŞ

Hazırlayanlar

Cemil KURT

Nurşen AYGÜN

Elif LEBLEBİCİ

Özden ALTINKAYNAK COŞKUN

Fotoğraflar*

Enver ÖZÜSTÜN

Özgür BOĞAZLIYANLIOĞLU

**Bu kitaptaki bazı görseller, yayın hakkının saklı olduğuna dair uyarıların olmadığı, paylaşımına açık internet sitelerinden alınmıştır. Hakları saklı olsun olmasın, tarafımızca bilememeyen eser sahiplerine, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine bu kitapta yer aldıkları oranda yaptıkları katkılardan dolayı teşekkürü bir borç biliriz.*

ÖNSÖZ

Bu kitap, Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi TÖMER tarafından hazırlanan "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" adlı dil öğretim setinin, birer ders kitabı ve öğretmen kitabının da yer aldığı III. Takımına (YÜKSEK düzeyine) ait çalışma kitabıdır.

"Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Çalışma Kitabı", ait olduğu setin, kullanıcılarını, Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi (Common European Framework) adlı kılavuzu doğrultusunda TÖMER tarafından geliştirilen ve 2004 yılında Avrupa Konseyi'nden onaylanan 56.2004 model nolu "Yetişkinler İçin Avrupa Dil Portfolyosu"nda (TÖMER ADP'sinde) belirlenen B2 ve C1 beceri düzeylerine ulaştırma hedeflerini paylaşmakta, ayrıca, derslerde edinilen hedeflerin ders dışında kendi kendine çalışma yoluyla pekiştirilmesini amaçlamaktadır.

TÖMER ADP betimleyicilerinin (bkz. Ders Kitabı s.190-191) gerektirdiği konulara göre desenlenen 12 üniteden oluşan ve her bir ünitesi 3 alt konuya ayrılmış olan Ders Kitabı'na paralel olarak aynı ünite ve alt konu başlıklarıyla hazırlanan çalışma kitabında da üniteler düzeye ve düzlemlere uygun metin türleri ile bezenmiş; metinler DİNLEME, OKUMA, SÖZLÜ ANLATIM, KARŞILIKLI KONUŞMA ve YAZILI ANLATIM beceri düzlemlerine yönelik etkinliklerle dengeli biçimde desteklenmiş ve her bir etkinlik için anlaşılması kolay, uygulaması kısa sürede kolaylık yaratacak yönerge ve başlıklar verilmiştir.

İçerdiği görsellerin sayısı ve metinlerin oylumları bakımından yer yer ders kitabı niteliğine bürünen elinizdeki çalışma kitabı, aslen, bolca alıştırmaya yapılmasına olanak vermek üzere tasarlanmıştır. Öğreticilere, hedeflere ne kadar ulaşıldığını kontrol etme olanağı vermek üzere alıştırmalarda beklenen "yanıtlar"a çalışma kitabında yer verilmemiş, böylece, öğrencilerin sınıfa dönüt getirerek kendilerinin bireysel olarak izlenmesi yolunun açık kalması planlanmıştır.

Elinizdeki çalışma kitabının bir parçası olduğu "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe III" seti, Ankara Üniversitesi TÖMER'in 20 yılı aşkın birikim ve deneyimini Avrupa Konseyi'nin çağdaş dil öğretim ölçütleri ile birleştirmesinin bir ürünüdür. Bu üründe TÖMER'in gelmiş geçmiş ve halihazırdaki tüm Türkçe okutmanlarının emeği ve katkısı bulunmaktadır. TÖMER onlara teşekkür eder, bu kitabın kullanıcılarına da "Türkçe'de buluşmak üzere" kolaylıklar diler.

Ankara Üniversitesi
TÖMER

1. EDEBİYAT DÜNYASINDAN

- 1.1 Okur Yazar mısınız? 8
BİRLEŞİK ZAMANLAR (hikaye) zaman/kip + *-lyldl* (< i-dil)
1.2 Türkçe Yazın 10
BİRLEŞİK ZAMANLAR (rivayet) zaman/kip + *-lylmış* (< i-miş)
1.3 Sizin Klasığınız Ne? 12
BİRLEŞİK ZAMANLAR (şart) zaman/kip + *-lylse* (< i-sel)

2. YAŞADIKÇA

- 2.1 Gençlik Başımda Duman 14
ULAÇLAR *-DlkçE*, *-Dlk* + iyelik *sürece*
süresince, *boyunca*
2.2 Hayatınızda Kim Var? 16
ULAÇLAR *-Dlk/-lylEcEk* + iyelik *kadar*
-lylEcEk kadar
2.3 Eyvah! Yaşlanıyorum! 18
ULAÇLAR *-Dlk/-lylEcEk* + iyelik *gibi*

3. KURTULAMADIKLARIMIZ

- 3.1 Neden Korkuyorsunuz? 20
BİRLEŞİK ZAMANLAR zaman + *ol*
3.2 Onsuz Olmaz 22
BİRLEŞİK ZAMANLAR (genişlemiş) zaman + *gibi ol*
3.3 Takmayın Kafanıza 24
ULAÇLAR *-cEslnE*
-lylmış gibi

4. DÜNYACA ÜNLÜ

- 4.1 Dünya Mutfakları 26
TEZLİK *-lyliver-*
4.2 Dünyanın Dansı 28
SORME *-lylEdur-*, *-lylEkal*, *-lylEgel-*
4.3 Giysiler 30
YETERLİK *-lylEbil-* / *-lylEmE-*

5. PARA...PARA...PARA...

- 5.1 Paranın Ne Önemi Var? 32
ULAÇLAR *-mEktEnsE*, *-mEk varken*, *-mEk yerine*
-lylEcEk + iyelik + *-(n)E*, *-lylEcEk* + iyelik *yerde*
5.2 Lüküs Hayat 34
SIFATLAR *-sEl*
5.3 Az Para İle Çok Mutluluk 36
BAĞLAÇLAR *ki'ililer*

6. DİLE GELMEK

- 6.1 Dil ve İletişim 38
ULAÇLAR *-Dlk* / *-lylEcEk* + iyelik + *-(n)E göre*
-Dlk + iyelik *kadanyla*
6.2 Bedenimizin Dili 40
ULAÇLAR *-Dlk* + iyelik *takdirde*
-mE + iyelik *durumunda*
6.3 Dilin Kemiği 42
OLUMSUZLUK *değil*

7.1	Gülümse	44
	ULAÇLAR ...-lylE...-lylE	
7.2	Mizahın Türkçesi	46
	YİNELEMELER ... ml ...	
7.3	Komedi Dünyası	48
	BELİRTEÇLER <i>hiç yoktan, hiç değilse</i>	
8.1	Müzik Başucumda	50
	EDİLGİN -il + -mEkEldir	
8.2	Çare Müzikte	52
	ULAÇLAR-mEksizln	
8.3	Şarkı Söylemek Lazım	54
	BELİRTEÇLER <i>henüz, daha artık, zaten, şimdilik</i>	
9.1	Dünyanın Bin Bir Harikası	56
	ULAÇLAR -mEkIE, -mEkIE beraber/birlikte -mEkIE kalma-, -Dik + iyelik +-lylIE kal-	
9.2	Taşın Estetiği	58
	ULAÇLAR -mEk /-mE + iyelik <i>koşuluyla /şartıyla</i>	
9.3	Saygılı Kentleşme	60
	BAĞLAÇ <i>ki</i>	
10.1	Her An Her Yerde	62
	ADLAŞTIRMA -mİş + ilk + iyelik <i>var/yok/ol-</i> -Dik /-lylEcEk + iyelik <i>var/yok/ol-</i>	
10.2	Bir Dizi Dizi	64
	YİNELEMELER ... -mEslnE /-mEslnE dE ...	
10.3	Yanşalım mı?	66
	BELİRTEÇLER <i>yalnız, yalnızca, sadece, ancak</i>	
11.1	Bizi Biz Yapan Beyin	68
	DURUM EKLERİ (yan işlevler) -lylE, -DE, -DEn	
11.2	Zeka Küpü müsünüz?	70
	ULAÇLAR -mE/-lylİş + iyelik + -(n)dEn <i>önce/sonra/itibaren</i>	
11.3	Güç Bende Artık	72
	SORU (imali)	
12.1	Evrende Yolculuk	74
	SIFATLAR (sıralanış)	
12.2	Uzaya Yolculuk	76
	ADLAŞMA sıfat + iyelik > ad	
12.3	Yıldızların Söyledikleri	78
	İLGEÇLER <i>dışında, -(n)dEn başka -(n)ln yanında/yanı sıra</i>	

HADİ BENİ GÜLDÜR

7.

ÜNİTE

RUHUN GIDASASI

8.

ÜNİTE

YAPI ve YAPIM

9.

ÜNİTE

TELE-VİZYON

10.

ÜNİTE

İNSANIN BÜYÜK SIRRI

11.

ÜNİTE

UZAYDAYIZ

12.

ÜNİTE

1 Tamamlayalım

1. İnternet olmadığı dönemlerde insanlar kütüphanelere daha çok git *derdi* _____.
2. Eski işimde bu kadar yoğun çalış _____, bu işte ise gecem gündüzüm yok.
3. Sen çocukluğunda hiç yemek seç _____, şimdi doğru düzgün bir şey yemiyorsun.
4. Öğrenciliğimizde sınav dönemlerinde sabahlara kadar ders çalış _____, şimdi bir gece bile uykusuzluğa dayanamıyorum.
5. Hani artık daha az sigara iç _____? Sabahtan beri bu üçüncü sigaran!
6. Zaten "Sınavım kötü geçti." de _____ . Şimdi niçin bu dersten kaldığına şaşıyorsun?
7. Siz Tarık'la tanış _____? Çok şaşırdım, bilmiyordum.
8. Sizi bir yerlerden hatırlıyorum. Sanırım dağcılık kulübünde karşılaştık _____.
9. Kusura bakma Nazlı, bugün doğum günün olduğunu inan bil _____, sana bir hediye bile alamadım.
10. Senin yaşındayken ben de araba kullan _____ . Biraz sabırlı ol, öğreneceksin.
11. Çayına şeker al _____? Hatırlayamadım.
12. Gençliğimizde ne kadar çok eğlen _____ . Şimdi ne vaktimiz ne de enerjimiz kaldı.
13. Niçin anneme nasıl olduğumu sordun! O benim hasta olduğumu bil _____ . Endişelenmesin diye söyle _____.
14. Sen bu akşam Arkin'la yemeğe çık _____? Neden hala pijamalarıyla oturuyorsun?
15. Sen aradığında temizlik yap _____ . Kusura bakma duymamışım telefonu.
16. Senin fikrini ne değiştirdi? Geçenlerde bu konuyu konuştuğumuzda böyle düşün _____.
17. Sen Meltem'in burada olacağını bil _____? Bana niçin söylemedin?
18. Dikkat et biraz! Çayı neredeyse üstüme dök _____!

2 İşaretleyelim

1. Hayatında hiç dalışa _____?
☐ gittin mi ☐ gidiyor muydun
2. Askerliğimi 1995'te _____.
☐ bitirdim ☐ bitiriyordum
3. 2005'te siz Ankara'da mı _____?
☐ oturuyordunuz ☐ oturdunuz
4. Herkes boş boş oturuyorken Zeynep aralıksız _____ . Şimdi onun terfi etmesine şaşımamak gerek.
☐ çalıştı ☐ çalışıyordu
5. Halil Bey burada değil. Ne öğrenmek _____? Ben yardımcı olmaya çalışayım.
☐ istediniz ☐ istiyordunuz
6. Kendi ülkenizdeyken boş zamanlarınızda neler _____?
☐ yaptınız ☐ yapıyordunuz
7. Bugün toplantı olduğunu _____ . Hiçbir hazırlık yapmadım.
☐ bilmedim ☐ bilmiyordum
8. Hatırladığım kadıyla siz İngilizce _____ . Şu metni İngilizceye çevirebilir misiniz?
☐ biliyordunuz ☐ bildiniz
9. Sözde bugün ikiniz de rejime _____ . Bu çikolatalar da ne?
☐ başlıyordunuz ☐ başladınız
10. Ben lisedeyken sen ilkokula _____ .
☐ gittin ☐ gidiyordun
11. A: Alo, Serkan?
B: Merhaba Selen.
A: Merhaba, yoksa _____?
☐ uyudun mu ☐ uyuyor muydun
12. Aslında bu haberi size ben _____ ama siz başkasından duymuşsunuz.
☐ verecektim ☐ vereceğim
13. Güya dün akşam _____ ama misafirler geldi.
☐ dinleneceğim ☐ dinlenecektim
14. Hani taşınmama _____? Niçin gelmedin?
☐ yardım edecektin ☐ yardım ettin

3 Tamamlayalım

Dalgıç Giysisinden Çıkan Kelebek

Yazmak dendiğinde aklımıza ilk gelen araçlar hangileri? Biraz kağıt ve birkaç kalem, bir bilgisayar ya da dakti-lo... Oysa Fransız "Elle" dergisinin editörü Jean Dominique Bauby'nin "Kelebek ve Dalgıç Giysisi" romanını yazarken kullanabildiği tek şey sol gözüydü...

Bauby 1995 yılında "locked-in" sendromu olarak da bilinen bir çeşit beyin kanaması geçir*mişti* ve komaya gir..... 20 gün sonra uyandığında zihinsel işlevleri tamamen normaldi ama sol gözü dışında tüm vücudu felçti.

Tüm bunlar yaşandığında Bauby henüz 44 yaşında, evli ve iki çocuk babasıydı. Tarzı ve zekasıyla dikkat çeken, hayata sıkı sıkıya bağlı, başarılı bir editördü. Bu olaydan sonra Bauby'nin hayatı tamamen değişti.

Artık makinelerin ve hemşirelerin yardımı olmadan ne hareket et....., ne nefes al....., ne de beslen..... Kendini bir dalgıç giysisine hapsolmuş gibi hisset..... Evet, vücudu hapsol..... ama beyni bir kelebek gibi özgürce işlemeye devam et..... Bauby bunu fark edince kendine acımaktan vazgeç..... Asistanının yardımıyla, Fransızcadaki harflerin kullanım sıklığına göre düzenlenmiş bir alfabeden yararlanarak "Kelebek ve Dalgıç Giysisi" adlı romanını yazmaya baş-la.....

Asistanı ona bu alfabeyi oku....., o da kullanılması gereken harf okunduğunda sol gözünü kırp..... Bu şekilde her seferinde alfabe baştan alınarak kelimeler, cümleler, paragraflar ve sonunda yüz küsur sayfalık bir edebi mucize ortaya çık..... Bu acının mucizeye dönüşmesi anlamına gel.....

Jean - Do'nun kitabı Fransa'da satış rekorları kır..... Türkçe dahil, dünyanın pek çok ülkesinde farklı dillere çevril..... ve beğeniyle okun..... Hatta bu ilgi nedeniyle kitabın 2007 yılında, New Yorklu bir yönetmen tarafından filmi bile yapıldı.

Bauby 1997 yılında okuyucularla buluşan kitabının sonunda asistanının çantasında gördüğü anahtar, metro bi-leti ve cüzdana bakar ve " Bu evrende üzerimdeki dalgıç elbisesinin kilidini açabilecek bir anahtar var mı acaba? Ya da son durağı olmayan bir metro? Peki özgürlüğümü geri getirecek para birimi? Bütün bunları başka bir yerde aramak gerek. Ben oraya gidiyorum..." der. Ve kitabının yayınlanmasından 2 gün sonra hayata gözlerini yumar...

Hacer Yeni'nin "Dalgıç Giysisinden Çıkan Kelebek" yazısından uyarlanmıştır

4 Okuyalım, tamamlayalım

TÜYAP'ın sergi merkezinden bu yıl Beylikdüzü'ne taşınan "TÜYAP 21. İstanbul Kitap Fuarı", bir başka ilke daha imza atarak "ART-İST- İstanbul Sanat Fuarı" ve "Dijital Teknolojiler Tüketici Günleri Fuarı" ile birlikte 26 Ekim Cumartesi günü açılacak. Açılışını onur konuğu ünlü şair İlhan Berk'in yapacağı ve 3 Kasım'a kadar devam edecek olan kitap fuarının bu yılki ana teması 'buluşmalar'. Fuarda Yunanistan, Ermenistan, İtalya, Makedonya, Arnavutluk ve İrlanda'dan ünlü yazar ve şairler konuk edilecek. Bir hafta boyunca konferans, söyleşi ve açık oturum gibi 141 kültür ve edebiyat etkinliği düzenlenecek ve etkinliklere yaklaşık 500 yazar, sanatçı, bilim insanı, gazeteci ve politikacı konuşmacı olarak yer alacak. Fuarda ayrıca, çeşitli müzik dinletileri ve tiyatro gösterileri de gerçekleştirilecek. Giriş ücreti 5 TL olarak belirlenen fuara bu yıl da öğrenci, öğretmen ve öğretim üyeleri ücretsiz olarak girebilecek.

A : Arkadaşlar, bir okul etkinliği yapmayı düşünüyorduk ya, ben güzel bir fikir buldum! Öğrencileri kitap fuarına götürebiliriz.

B : Evet, iyi fikir ama yakında başlayacak olan bir fuar var mı?

A : Evet, dünkü gazetede okudum. _____

C : Çok güzel. Ben geçen yılki fuara gidip imza günlerine katılmıştım. Bu yıl hangi şair ve yazarlar olacaktı fuarda?

A : _____

B : Harika! Geçenlerde onun bir şiirini okutmuştum sınıfta. Bildikleri bir şairle tanışmak öğrencilerin çok hoşuna gider eminim. Peki, diğer fuar etkinlikleri hakkında bilgin var mı?

A : _____

Bu yıl ayrıca _____

C : Eyvah! Çocuklar telefonları, bilgisayarları görünce kitapları unutmasın!

A : Hah ha! Doğru ama biz yine de şansımızı deneyelim.

B : TÜYAP'ın merkezi Tepebaşı'ndaydı değil mi?

A : _____

C : Peki fuarlara giriş ücreti ne kadarmış?

A : _____

B : Harika. En kısa zamanda organize edelim bu işi.

5 İşaretleyelim

1. Düzenlediğimiz kısa film festivaline büyük katılım olacağını düşün_____ ama yanıl_____.

☐ -ürdük/-mısız

☐ -müştük/-mısız

☐ -müşüz/-mısız

☐ -üyorduk/-mısim

2. Sempozyumda onun da bir konuşma yapacağını san_____, yap_____?

☐ -ıyormuşum/-mayacak mıydı?

☐ -ıyordum/-mayacak mıymış?

☐ -ıyormuşum/ mayacak mıymış?

☐ -ıyorum/ -mayacak mıydı?

3. Doğum günün için sana beğendiğin saati al_____ ama sat_____ maalesef.

☐ -mıştım/-ılmış

☐ -acağım/-tım

☐ -ırdım/mış

☐ -acaktım/-ılmış

4. Garson tabağımı alıp götür_____ ama ben yemeğimi henüz bitir_____!

☐ -müş/-medim

☐ -müş/-memiştim

☐ -müştü/-memiştim

☐ -müştü/-iyordum

5. Resepsiyonistin söylediğine göre hafta sonları otel çok kalabalık ol_____, yer bulmak için erken rezervasyon yaptırmak gerek_____.

☐ -uyormuş/-iyormuş

☐ -acakmış/-miş

☐ -acakmış/-miş

☐ -muştı/-iyormuş

6. Duyduğuma göre yakında İstanbul'a taşın_____. Orada yeni bir iş mi bul_____?

☐ -mıydın/-dün

☐ -acakmıydın/-muşsun

☐ -acakmıydın/-dün

☐ -ıyormuşsun/-muşsun

7. Akşam gelecek olan misafirler et ye_____, bu yüzden vegetaryen bir menü hazırla_____.

☐ -miyormuş/-yacağım

☐ -meseymiş/-mazmış

☐ -mezmiş/-acağım

☐ -seymiş/-miş

8. Az önce size iki kişilik pizza siparişi ver_____ ama hala gel_____.

☐ -mıştım/-di

☐ -mıştık/-medi

☐ -dim/-memişti

☐ -dik/memişti

9. Keşke gelmeden arayıp rezervasyon yaptır_____. Bak-sana, hiç yer kal_____.

☐ -saymışız/-mamış

☐ -saydınız/-madı

☐ -saydık/-madı

☐ -sak/-mamış

10. Ondan özür dile_____, beni affet_____.

☐ -seydi/-decektim

☐ -miş/-decektik

☐ -seymişim/-decekti

☐ -seydi/-decektiniz

6 Tamamlayalım, dolduralım

Deyimlerin Hikayeleri

Vaktiyle köyün birinde insanların tarla ve bahçelerini suladığı bir su kaynağı var miş. Civarda başkaca su kaynağı olmadığından bütün köylü arazisini bu kaynaktan nöbetleşe sıra ile sula. Kimin ne vakit, ne kadar su kullanacağı belli ve herkes kendi sırasını takip et, komşularının hakkına da saygı göster. Ancak her köyde olduğu gibi bu köyde de açığöz bir adam var. Sebze bahçesi su kaynağının hemen yakınında bulunan bu adam, herkes gibi sırası geldiğinde kaynaktan suyunu al ama bununla yetinmeyip bir gün gizlice kaynak ile bahçesi arasına bir su yolu kaz. Kimseler fark etmesin diye de su yolunun üzerini taşla tahtayla kapatıp gizle. Su, diğer vakitlerde bu saman altından aka aka açığözün tarlasına kadar gitsin. Yaz ortasında herkesin tarlası susuzluktan yanıp kavrulurken, onun ki fidanların boy üstüne boy attıkları, yemyeşil bir halde ol. Köylüler "Bu işin içinde bir iş var" diyerek araştırmışlar ve kısa bir süre sonra da bu uyanığın **saman altından su yürüttüğünü** fark etmişler.

Vaktiyle çanak-çömlek işinde çalışan bir çırak, kalfa olup kendi başına bir dükkan açmayı hayal et. Ne yazık ki her defasında ustası ona "Sen daha bu işin püf noktasını bil, biraz daha emek vermen gerek." de. Ustanın bu sonu gelmez nasihatlerinden sıkılan kalfa, artık dayanamaz ve gidip bir dükkan aç. Açmış açmasına da yeni dükkanında güzel güzel yaptığı testiler, küpler, vazolar, sürahiler onca titizliğe ve emeğe rağmen orasından burasından yanı ve çatla. Kalfa bir türlü bu çatlamaların önüne geç. Nihayet ustasına git ve durumu anlat. Usta, "Sana bu işin püf noktasını öğrenmediğini söyle." deyip tezgaha bir miktar çamur koy. "Haydi geç bakalım tezgahın başına da bir testi çıkar. Ben de sana püf noktasını göstereyim." demiş. Eski çırak çamur şekil vermeye başladığında usta önünde dönen çanağa arada sırada "püf!" diye üfle. Usta üfledikçe çanaktaki küçük hava kabarcıkları patlayıp yok ol. Böylece çırak da bu sanatın **püf noktasını** öğren.

Sarı çizmenin moda olduğu bir zamanda, İzmir eşrafından birisi uşağını çağırıp "Bu akşam Aydın'dan Mehmet Ağa isminde birisi gel. Zamanında ona bir borç ver, artık ödemesini iste. Uzun boylu, orta yaşlı, efe bıyıklı biridir, hemen tanı. İstasyona gidip onu bul." demiş. Uşak istasyona git ve trenin boşalmasını beklemeye başla. Ne var ki trenden inen insanların çoğu sarı çizme giy ve tariftaki gibi bıyıklı. Uşak ne yapacağını bil ve sonunda tarife en çok uyanlardan birini gözüne kestirip "Mehmet Ağa! Bizim bey seni konakta bekle!" diye seslen. Tesadüf bu ya, seslendiği adamın adı da Mehmet. Beraberce konağa git. Bey bak ki gelen adam tanıdığı Mehmet Ağa değil! Çok kızmış, uşağı paylamaya başla. Sonunda uşak dayanamayarak "Beyim" de, "Burası koca bir şehir, istasyonda sarı çizmeli de çok, Mehmet Ağa da. Ben de bulup getir birini. İşte bu da **sarı çizmeli Mehmet Ağa!**"

Deyimler	Anlamları
saman altından su yürütmek	
püf noktası	
sarı çizmeli Mehmet Ağa	

1.3 Sizin Klasığınız Ne?

7 Tamamlayalım

1. Hiç merak etme, benim tanıdığım Ahmet söz ver diyse mutlaka gelir.
2. Yemek ye _____ sana bir pizza ısmarlayayım.
3. Sözümü dinle _____ seni bir daha gezmeye götürmem.
4. Eğer babam çantamın içindeki sigarayı gör _____ çok kızmıştır.
5. Bir kontrol et bakalım, yemek piş _____ altını kapatalım.
6. Onu uyarmama rağmen misafirler için yaptığım kurabiyelerden ye _____ onunla konuşmayacağım.
7. Eğer o da sana değer ver _____ yaptığın hatayı affetmesi lazım.
8. Bir kusurumuz ol _____ sizden özür dileriz.
9. Telefonumun şarjı bitmiş. Eşim beni ara _____ ulaşamamıştır.
10. Hangi mesleği seçeceğinize daha karar ver _____ geleceğiniz şekillendirmeniz çok zor.
11. Sizin başka sınıfa geçtiğinizi bil _____ derse gelmediğinizi düşünüp gitmiş olabilir.
12. Filmi seyret _____ siz de fark etmişsinizdir. Filmin bazı sahnelerinde oyuncular çok iyi performans sergilemişler.
13. Televizyonu seyret _____ kapatır mısın? Kafamı dinlemek istiyorum.
14. Yemeğinize devam et _____ tatlı servisine geçebilirim.
15. Eğer bugüne kadar senin bana yaptıklarına sesimi çıkar _____ bunun nedeni sana olan sevgimdi.
16. Market kapan _____ sabah için kahvaltılık bir şeyler alalım.
17. Masada işin bit _____ kitaplarını kaldır mısın?
18. Bence Selim şu anda yoldadır. Kafasına koy _____ saatin kaç olduğuna bakmadan gelir.
19. Bütün gün televizyonun karşısında otur _____ tabii ki her tarafın ağır.
20. İlaçlarını kullan _____ iyileşmek için şans yok demektir.

8 Tamamlayalım, eşleştirelim

1. Yorul duysanız, _____
2. Kafanız kaş _____
3. Filiz bizi yine bir makarna ve salatayla ağır _____
4. Eğer siz de bana eşlik et _____
5. Biz size rahatsızlık ver _____
6. Bu tokayı beğen _____
7. Beni oyalama, gel _____
8. Kompozisyonunuzu bitir _____
9. Eğer ondan özür dile _____
10. Bu filmi gör _____

- ☐ ilk fırsatta seyredin. Bence bir başyapıt.
- ☐ çabuk karar ver.Senin yüzünden geç kalıyorum.
- ☐ seni affetmesini nasıl istersin?
- ☒ 1 şurada oturup dinlenebiliriz.
- ☐ şarkı söylerim.
- ☐ hiç yemeğe çağırmasın, daha iyi.
- ☐ bugünkü dersi burada bitirelim.
- ☐ başka bir yerde de çalışabiliriz.
- ☐ alabilirsin, bende aynısından bir tane daha var.
- ☐ verin, hemen kontrol edeyim.

9 Eksik harfleri yazalım

1. Bir kitabı beğendiyseniz onu arkadaşlarınıza önerirsiniz.
2. Araştırma yapacaksanız farklı kitapları bulmak için p y gidersiniz.
3. Okuduğunuz kitapta nerede kaldığınızı unutmak istemiyorsanız kaldığınızı sayfaya a r koyarsınız.
4. Suç ve Ceza, Sefiller gibi romanları zevkle okuyorsanız siz a k romanlara meraklısınız.
5. Eşinize evlenmeden önce r yazdıysanız siz romantik bir insansınız.
6. Kitap fuarlarına gidiyor, farklı yazar ve şairleri takip ediyor, baş ucunuzdan roman ve hikaye kitabı eksik etmiyorsanız siz b ata meraklı bir insansınız.
7. Yazar yine çevredeki nesneleri, insanların fiziksel görünümünü en ince detayına kadar anlattıysa bu romanında da b meye ağırlık verdiğini söyleyebiliriz.
8. Yazar eski alışkanlıklarından vazgeçmediyse bu romanını da bilgisayar yerine kt ile yazmıştır.
9. Eski kitaplara meraklıysanız ikinci el kitap dükkanlarında eski e rleri bulabilirsiniz.
10. Şair her m nın sonu aynı heceyle biten sözcükler kullanmışsa kafiyeli yazmış.

10 Tümce kuralım

1. isterim / sevdiğim / vereceksem / bütün / bir / gelmesi-
ni / davet / insanların / evime

2. biraz / olmuşsa / tuzsuz / yemek / ekleyebilirsiniz / tuz

3. değilsin / beğenmediysen / bu / yemek / tatlıyı / zorun-
da

4. başlayalım / kullanacağınıza / rengi / verdiyseniz /
hangi / duvarda / karar / boyamaya

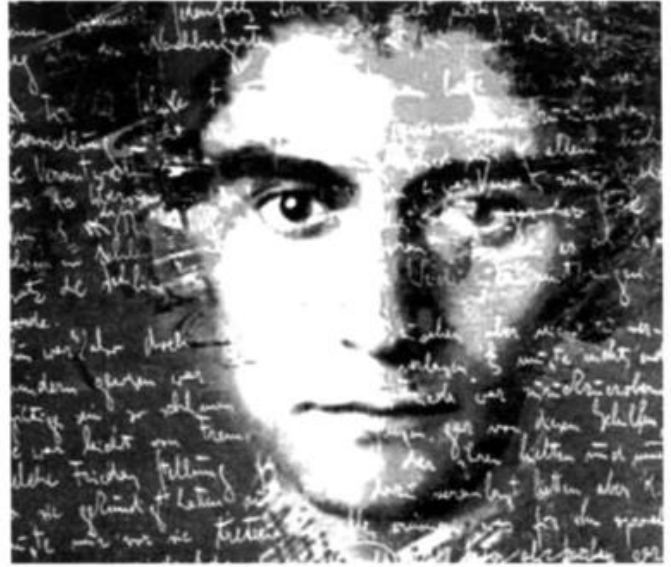
5. affetmeyecektir / yine / çağırma / daha / doğum günü
/ unuttuysan / onu / seni / bir / partine

11 Tamamlayalım

1. Bize kızma, seni o geziye gönder *mediyse* _____ bunun
nedeni başına bir şey gelmesinden korkmamızıdır.
2. Arkadaşlar bir karara var _____ tartışmamızın bir
anlamı yok.
3. Daha önce söyle _____ şimdi söylüyorum,
herkes çıkmadan masasının üzerini toplansın. Bir daha
dağınık masa görmek istemiyorum.
4. Dikkat et _____, biz seninle konuşup gülerken
Merve bize dik dik bakıyordu. Fark ettin değil mi?
5. Geziye katıl _____ adınızı bir an önce yazdın,
otobüste yer kalmayabilir.
6. Beni dinle _____ boşuna konuşmayayım.
7. Anla _____ konuyu sizin için bir kere daha
anlatabilirim.
8. Özel bir şey konuş _____ biz sizi yalnız
bırakalım.
9. Giy _____ yanına bu kadar çok şey alma. Sonra
gereksiz yere ağır bir valiz taşımak zorunda kalırsın.
10. Çıkışta yemeğe git _____ ben de sizinle gelebilir
miyim?

12 İşaretleyelim, düzeltelim

Dönüşüm

1. Franz'ın yenilgisi 1883 yılının 3 Temmuzunda Prag'da
başladı.
☐ Kafka 3 Temmuz 1883'te ailesini kaybetti.
☐ Kafka'nın işleri 3 Temmuz 1883'te kötüye gitmeye
başladı.
☐ Kafka 3 Temmuz 1883'te doğdu.
☐ 3 Temmuz 1883'te Prag'a gelmesiyle Kafka'nın ha-
yatı alt üst oldu.

Doğru Yanlış

1. Franz Kafka'nın hayatındaki eksiklikler
eserlerine yansımıştır. ☐ ☐
2. Kafka'nın soyadının anlamındaki zıtlık
hayatının tüm döneminde ona eşlik
edecektir. ☐ ☐
3. Babası Kafka'nın dostları dışındaki her
şeyini eleştirmiştir. ☐ ☐
4. Kafka'nın "Dönüşüm" adlı romanı
Türkiye'de "Yargı" adlı kitabından sonra
en çok okunan eseridir. ☐ ☐

Franz Kafka "Dönüşüm" romanında sıra dışı bir ola-
yın olağan duruma gelmesindeki ürkütücülük vardır.
Kafka gerçek hayatta babasına olan sevgisini bu ro-
manda aktarmıştır. Romanda aile Gregory Samsa gi-
bi dönüşümü hemen kabullenemez. Böcek haline
gelmesi zamanla Gregory Samsa'nın etrafındaki
olaylara farklı gözle bakmasına sebep olur.

2

Yaşadıkça

1. Gençlik Başımda Duman

1 Tamamlayalım

1. Böyle tembel tembel otur duğun sürece iş bulman imkansız.
2. Şimdi arabamla trafiğe çıkmaya biraz korkuyorum ama zaman geç _____ ve deneyim kazan _____ bu korkumu yeneceğime inanıyorum.
3. Evliliğimiz _____ bir gün bile birbirimize kötü bir söz söylemedik.
4. Fabrikalar çoğal _____ doğa kirlenmeye devam edecek.
5. O kadar güzel vakit geçirdik ki, otur _____ laf lafı açtı.
6. Gelip benden özür dile _____ onunla konuşmayı düşünmüyorum.
7. Üst kattaki gürültücü komşularım bu apartmandan taşın _____ bana uyku yok.
8. İlk başladığımda bu kadar hızlı değildim pratik yap _____ elim alıştı. Artık bir kazağı iki haftada örebiyorum.
9. İnsanlara anlayışlı davran _____ kimseden seni sevmesini bekleme.
10. Üniversite hayatım _____ bir dersten bile başarısız olmadım.
11. Hayatımdan tatlıyı çıkar _____ kilo veremeyeceğimi biliyorum, ama yine de tatlı yemeye devam ediyorum.
12. Derste uyu _____ sınavda başarılı olamazsınız.
13. Sakın soldu diye bu çiçeği atma, o sula _____ kendine gelir. Tekrar çiçek açar.
14. Sanem'i ilk başta iyi tanıımıyordum ama onunla konuş _____ çok iyi bir insan olduğunu anladım.
15. Belediye çevre sorunlarına duyarsız kal _____ oy kaybetmeye devam edecektir.
16. Sen hakkını savun _____ kimse senin suçsuz olduğunu anlayamaz.
17. Elinizdeki parayı tasarruflu harca _____ ev sahibi olmanız mümkün.
18. Bu kremi sür _____ cildiniz zaman içinde yumuşacık olacak.
19. Önce kendi ülkemizden uzakta çok zorluk çektik ama zaman geç _____ buradaki hayata da alıştık.
20. Merak etmeyin, yanınızda ben ol _____ başınıza hiçbir şey gelmez.
21. Köpeğim büyü _____ ona evde bakmak zor gelmeye başladı.
22. Bu dizideki hikaye uza _____ dizinin izlenme oranları düştü.
23. İyi beslen _____ sağlıklı bir görünüme sahip olamazsın.
24. Yemeklerimi eleştir _____ size hiçbir şey pişirmeyeceğim.
25. Kitabın ilk sayfaları biraz sıkıcı gelebilir ama okumaya devam et _____ kendinizi kitaptaki olaylara kaptıracaksınız.

2 Tamamlayalım

1. _____ daha çok sevmeye başladım.
2. _____ başarılı olmamanız için bir sebep yok.
3. _____ evinize hiç misafir gelmez.
4. _____ bir anlaşmaya varmamız mümkün değil.
5. _____ sokaktaki insanlarla Türkçe konuşmak daha kolay gelmeye başladı.
6. _____ dünyadaki doğal kaynaklar hızla tükenecektir.
7. _____ ünlü olman mümkün değil.
8. _____ hiçbir şey anlayamazsınız.
9. _____ yeteneğin körelir.
10. _____ insanlar hayatın değerini daha iyi anlarlar.

3 İşaretleyelim

- Her şeye olumsuz _____ hiçbir işin yolunda gitmez.
☐ yaklaştıkça ☐ yaklaştığın sürece
- Bu kadar seçici _____ evlenmen çok zor.
☐ olduğun sürece ☐ oldukça
- Göz yaşlarınızı tutmayın, _____ açılırsınız.
☐ ağladıkça ☐ ağladığınız sürece
- Zaman _____ yeni işime uyum sağladım.
☐ geçtiği sürece ☐ geçtikçe
- Benimle bu şekilde _____ dediklerinizi yapmayacağım.
☐ konuştukça ☐ konuştuğunuz sürece
- Bu yaptığınız iyilikleri _____ unutmayacağım.
☐ yaşadıkça ☐ yaşadığım sürece
- Ben konuyu kapatmaya _____ o sorularıyla beni bunalttı.
☐ çalıştığım sürece ☐ çalıştıkça
- Önceden uzun yolculuklardan sonra kendimi çok yorgun hissederdim. İşim gereği yolculuk _____ vücudum uzun yollara alıştı.
☐ yaptığım sürece ☐ yaptıkça
- Eskiden güzel yemek yapamazdım, evlendikten sonra yemek _____ yeteneğim gelişti. Şimdi herkes yemeklerime hayran.
☐ yaptıkça ☐ yaptığım sürece
- Saatler _____ hepimizin gerginliği artıyordu.
☐ ilerledikçe ☐ ilerlediği sürece

4 Tümce yazalım

- olmanı / sürece / mutlu / dilerim / yaşadığın / hep _____
- konuda / alçaltmadığın / istemiyorum / hiçbir / sesini / sürece / seninle / konuşmak _____
- kat / konferans / arttı / heyecanımız / yaklaştıkça / saat / bir / daha _____
- konserler / hayatım / verdim / bir / boyunca / dört / sanat / yanında / ülkemin _____
- aldığım / verdim / gezip / gençken / kendime / nefes / yeri / sürece / görmek / her / için / söz _____

5 Yerleştirelim

ettikleri sürece • boyunca • yaşadıkları sürece
yayınlandıkça • süresince

İpek Ogun ve Gençlik

1961 yılında Amerikan Kız Koleji Edebiyat Bölümü'nden mezun olan İpek Ogun, yazı yaşamına 1980'de yazdığı Mektup Arkadaşları'yla başladı. Bu kitabının ardından Kamp Arkadaşları ve Afacanlar Çetesi adlı çocuk kitaplarını yazdı.

Daha sonra yazdığı "Yaş On Yedi" ve "Bir Genç Kızın Gizli Defteri" adlı yapıtlarıyla gençlik dönemi _____ insanların beğeniyle okuduğu kitaplar arasında yerini aldı. İpek Ogun, gençlik romanlarından sonra, gençlere _____ ışık tutma niteliğinde olan yaşam kültürü ve kişisel gelişim gibi konularda bir üçleme yazdı. Adları sırasıyla Bir Pınlıdır Yaşamak, Bu Hayat Sizin ve Lütfen Beni Anla olan bu kitapların ilki 1991 yılında TÜYAP'ta "Altın Kitaplar Ödülü"nü aldı. Bu alanda yeni kitapları _____ çeşitli okul ve demekler tarafından ödüle layık görüldü.

Bu çalışmalardan sonra tekrar romana dönen Ogun, Bir Genç Kızın Gizli Defteri'nin devamı olan; Arkadaşlar Arasında, Kendi Ayakları Üstünde, Adım Adım Hayata, İşte Hayat, Şimdi Düşün Zamanı ve son olarak da Hayat Devam Ediyor kitaplarını yazdı.

Gençlere hayatları _____ önce kitabı ve okumayı sevdirmiş, sonra ise sorgulayarak düşünen bir kafaya sahip olmanın önemini vurgulamıştır. Bu arada hayatlarına devam _____ yaşama sevinci ve bilinci taşımanın önemini belirterek gençlere hizmet sunmaya çalışmaktadır. İpek Ogun bir yazar olarak çıkış noktasını "gence hizmet" olarak belirlemiştir.

2.2 Hayatınızda Kim Var?

6 Tamamlayalım

1. Dans kurslarınıza eşinizle beraber katıl abileceğiniz gibi yalnız katılıp buradaki kursiyerlerimizden biriyle de çalışabilirsiniz.
2. Burada olduğun haberini alınca ceketimi kap _____ evden çıktım.
3. Bazen ben de bu konuda senin düşün _____ olumsuz düşünüyorum ama yine de umudumu kaybetmiyorum.
4. Bugüne kadar her konuda ol _____ bu konuda da kendisini haklı bulacağından hiç şüphem yok.
5. Hiçbir işe elini sür _____ ayak altında dolaşıp benim işlerimi bitirmeme de engel oluyorsun.
6. Otele gittiğimiz zaman sizin de gör _____ çevrede iyi vakit geçirebileceğiniz yerler var.
7. A: Selam Gürkan, geldin mi?
B: Gör _____ geldim!
8. Ünlü şarkıcı konser sonrasında gazetecilerin sorularını yanıtla _____ fotoğrafının çekilmesine de izin vermedi.
9. A: Alo, merhaba Denizciğim. Nasıl gidiyor?
B: Selam Ayça. Fena değil canım. Bil _____ işte, değişen bir şey yok.
10. Hanımefendi, size az önce de açıkla _____ faturanız olmadan ürününüzü değiştiremem. Lütfen ısrar etmeyin.
11. Yeni ürünümüzün reklamı önümüzdeki haftalarda pek çok dergide yer al _____ ulusal televizyon kanallarında da görülecek.
12. Kursumuza buraya gelip yetkililerle görüşerek kayıt yaptır _____ internet üzerinden online olarak da yaptırabilirsiniz.

7 Eşleştirelim

1. Sevda geçer yalan olur, sonra sokar yılan olur.
 2. İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.
 3. Akrafa (dost) ile ye, iç, alışveriş etme.
 4. Dost acı söyler.
 5. Nerde birlik, orda dirlik.
 6. Dost kara günde belli olur.
- ☐ Varlıklı, iyi ve mutlu günlerimizde bizimle dostluk kuran, arkadaşlık eden, yanımızdan ayrılmak istemeyen çok olur. Ancak işlerimizin kötü gittiği, üzüntülerimizin arttığı, felaketlerin bizi boğmaya çalıştığı günlerimizde iyi ve mutlu günlerimizde olduğu gibi, bizi yalnız bırakmayan, sıkıntılarımızı paylaşan kişiler gerçek dostlarımızdır.
 - ☐ Dostlar hiçbir çıkar kaygısı gütmeden yaklaşırlar insana. Düşmanların aksine, insanın iyiliğini isterler. Bu bakımdan dostlarımız eksiklerimizi, kusurlarımızı, yanlışlarımızı yüzümüze karşı söylemekten çekinmezler. Bizi memnun etmek için değil doğruyu göstermek için konuşurlar. Amaçları bizi düzeltmek, üzücü de olsa gerçeği yüzümüze söylemektir.
 - ☐ Hemen her alışverişin temelinde çıkar yatar. Bu çıkarlar insanların çatışmaya sürükleyip tatsızlıklara yol açabilir; sonuçta ortaya kınıcı, incitici davranışlar çıkar. Bu nedenle dostlukları bozma ihtimali olan, çıkara dayalı durumlardan uzak durmak gerekir.
 - ☐ Bir yerde, toplumda, grupta duygu ve düşünce birliği, uyum varsa huzur ve düzen de oradadır.
 - ☒ Aşk, başlangıçta sevenleri birbirine bağlayan güçlü bir bağıdır. Fakat bittiği anda bu bağ kopar; hatta kısa zaman sonra yerini karşıtı olan nefrete bırakır.
 - ☐ Hoşlanılmayan bir davranışın en küçüğünü, başkalarından önce kendimizde deneyip etkiyi görmeli; ondan sonra bunun daha büyüğünü başkalarına uygulamanın ne denli uygun olup olmayacağına karar vermeliyiz.

8 Anlamını bulalım

1. Serpil Hanım, bundan sonra belinize biraz daha dikkat etmeniz gerekecek. Bugüne kadar yaptığınız gibi ağır sporlar yapmamalısınız.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☒ aynılık ☐ çabukluk
2. Böyle inatçılık yaparak kendin mutsuz olduğun gibi onu da mutsuz ediyorsun.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
3. Orkun gelecek diye kek yapmışım ama onun toplantısı varmış. Kapıdan valizini bıraktığı gibi evden çıktı.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
4. Sigarayı bıraktıktan sonra şu anki şikayetlerinden kurtulacağın gibi başka hastalıklara yakalanma riskini de azaltmış olacaksın.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
5. Sorunlarını kendisi çözmeye çalışmadığı gibi bizim ona yardımcı olmamıza da izin vermiyor.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
6. Aslında olanların hiç biri senin sandığın gibi değil ama açıklama yapma bile izin vermiyorsun.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
7. Teknoloji hayat kalitemizi artırabileceği gibi dünyayı çekilmez bir yer haline de getirebilir. Her şey onu doğru kullanıp kullanmadığımıza bağlıdır.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
8. Görüşmeye gelen adaylardan hiç birini beğenmedim. Bu meslekte tecrübeli olmadıkları gibi öğrenmeye istekli de görünmüyorlardı.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
9. Gülbenciğim, sanırım Ayşe'yle aranızda bir yanlış anlama olmuş. Şimdi senden bütün olan biteni bana anlattığın gibi açık açık ona da anlatmanı ve bu tatsızlığa son vermenizi istiyorum.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk
10. Az sonra Petek'i görünce senin de anlayacağın gibi Petek bugünlerde çok keyifsiz. Umanım bugün onu biraz neşelendirebiliriz.	☐ üstelik ☐ karşıtlık	☐ aynılık ☐ çabukluk

9 Eşleştirelim

1. Çevrendeki insanlara	☐ bildiğin gibi değil.
2. Ekonomik kriz hızla büyüyor. Bu gidişle Alp	☐ istediğimiz gibi olmuyor. Sürprizlere her zaman hazır olmalıyız.
3. Toplantı öncesinde sizlere söylediğimiz gibi bu toplantının amacı	☐ uzun süre para kazanamayacağı gibi mağazayı kapatmak zorunda bile kalabilir.
4. Biz buralara gelmeyeli her şey o kadar değişmiş ki	☐ olaylar senin düşündüğün gibi gelişmemiş olabilir.
5. Hayatta her şey	☐ sınavı bitirdiği gibi sınıftan çıktı.
6. Bence Meri'i suçlamadan önce onunla konuşmalısın,	☐ kabul etmeyeceği gibi kendisinin bu işe uygun olduğunu düşündüğümüz için bize sinirlenebilir.
7. Spor merkezimize üye olarak	☐ diğer çalışanlara davrandığın gibi toleranslı davranmadığınıza inanıyorum.
8. Sanırım çok acelesi vardı,	☐ spor salonumuzdan yararlanabileceğiniz gibi spa hizmetlerimizden de indirimli olarak yararlanabilirsiniz.
9. Bence Derya iş teklifimizi kesinlikle	☒ sana davranılmasını istediğin gibi davranmalısın.
10. Bu şirkette bana	☐ önümüzdeki yıla dair hedeflerimizi beraberce belirlemek.

2.3 Eyvah! Yaşlanıyorum!

10 Yerleştirelim

anlattığın kadar • korktuğunuz kadar • alacak kadar
istemediğim kadar • mümkün olduğu kadar
geçebileceği kadar • konuştuğu kadar • sanıldığı kadar
yediğin kadar • olmadığı kadar • okuduğun kadar
olduğu kadar • yaşayabileceği kadar • görebileceği kadar
anlayamayacağı kadar • yetecek kadar

1. Film senin anlattığın kadar etkileyici gelmedi bana.
2. İnsan _____ dinlemesini de bilmeli.
3. Diyet yaptığım için _____ az kalorili ve sağlıklı yiyecekler tüketmeye çalışıyorum.
4. Kapadokya'daki yeraltı şehirleri gerektiğinde tüm halkın _____ genişletilmiştir.
5. Fazlasını istemiyorum, geçinmemeye _____ param olsun, yeter.
6. Şu spor gazetelerini _____ kitap okusan senden kültürlüsü olmazdı.
7. Merak etmenize gerek yok, hastanızın durumu _____ ciddi değil.
8. Bu yaşıma gelinceye dek durmadan çalışıp _____ büyük bir servet sahibi oldum ama yine mutlu değilim.
9. Sigarayı bırakmak _____ zor değil, sadece biraz istek ve irade gerekiyor.
10. Son günlerde kendini hiç _____ mutlu ve huzurlu hissettiğini söylüyordu.
11. Bazı çizgi filmler küçük yaştaki çocukların _____ karmaşık bilgiler içeriyor.
12. Çocuklarımızın _____ yakın bir gelecek içinde Dünya'nın ısısı iki derece daha artacakmış.
13. Ben senin _____ yesem fil gibi olurum, sen nasıl böyle zayıf kalıyorsun, hayret!
14. Mağaranın girişi ancak küçük bir çocuğun _____ dar olduğu için içeriye girip fotoğraf çekemedik.
15. Ünlü futbolcu saha içinde _____ saha dışında da sempatik tavırlar sergileyerek taraftarların sevgisini kazanmayı başardı.
16. Dedem hep ucuz mal _____ zengin olmadığını söylerdi.

11 İşaretleyelim

1. Hepinizin bil _____ firmamız yeni yatırımlar yapma kararı aldı.
☐ -diği kadar ☐ -diği gibi
☐ -eceği gibi ☐ -dikçe
2. Türkçeyi öğren _____ Türk kültürüne olan merakım daha da arttı.
☐ -diğim sürece ☐ -diğim gibi
☐ -diğim kadar ☐ -dikçe
3. Onu tanı _____ görün _____ bilgili ve kültürlü bir insan olmadığını anladım.
☐ -diğim sürece/-düğü gibi
☐ -diğim gibi/-düğü kadar
☐ -dikçe/-düğü kadar
☐ -diğim kadar/-düğü gibi
4. Alternatif tıp hakkında yazmış olduğum bu kitapta herkesin anla _____ basit bir dil kullanmaya özen gösterdim.
☐ -yabildiği kadar
☐ -yabileceği kadar
☐ -diği gibi
☐ -diği sürece
5. Zor günlerimde bana yaptığınız yardımları ya _____ unutmayacağım.
☐ -diğim sürece ☐ -dikçe
☐ -diğim kadar ☐ -diğim gibi
6. Ersin'in çenesi bir açıldı mı anlat _____ anlatır, susmak bilmez.
☐ -tığı kadar ☐ -tıkça
☐ -tığı gibi ☐ -tığınca
7. Lütfen beni dikkatle izleyip ayak figürlerini benim yap _____ yapmaya çalışın.
☐ -tığım sürece ☐ -tığım gibi
☐ -tığım kadar ☐ -acağım kadar
8. İşte _____ üniversite oku, kendini geliştir _____ iş hayatında başarılı olamazsın.
☐ -diğin sürece/ -tirmedikçe
☐ -diğin gibi/-tirmedikçe
☐ -diğin kadar/-tirmedığın sürece
☐ -dikçe/-tirmedığın sürece

12 Yeniden yazalım

1. Sen yeterince konuştun, biraz dinlemeyi de bil.
Sen konuşacağın kadar konuştun, biraz dinlemeyi de bil.
2. Can hem matematik hem de edebiyat dersinde başarılı bir öğrenci.

3. Tatil boyunca yeterince dinlendiniz, artık iş zamanı!

4. Sempozyumda sunduğunuz bildiri hem ilginç hem de düşündürücüydü.

5. Merak etme, sırnı kimseye söylemem. O kadar aptal değilim.

6. Ağabeyimle çok iyi anlaşırım ama ablamla o kadar iyi anlaşamam.

7. Çetin hem yakışıklı hem de kibar bir gençtir.

8. Serkan eşi için her şeyini feda edebilir. O kadar aşık eşine.

13 Tamamlayalım, sürdürelim

Bu yaşıma gelene kadar öyle çok şey öğrendim ki... Mese-la, kimseyi beni sevmeye zorla *mayacağımı* ve herkesi sevmemin mümkün ol _____; güveni geliştirme-nin yıllar, yıkmamanın ise, yalnızca bir dakika al _____; yaşamımda nelere değil, kimlere sahip olduğumun önem taşı _____; tepkilerimi denetlemezsem tepkileri-min yaşamımı denetle _____; paranın ucuz bir başarı ol _____; düştüğümde beni tekmeleyece-ğini düşündüğün bazı kişilerin beni kaldırmak için elini uzat _____; iki insanın aynı şeye bakıp tümüyle farklı şeyler gör _____; aşık olmanın ve aşkı ya-şamamanın pek çok çeşidi ol _____; her koşulda dürüst kalanların daha uzun yol al _____; _____ öğrendim.

14 Eşleştirelim, yerleştirelim

saçına ak düşmek • bir yastıkta kocamak
bir ayağı çukurda olmak • elden ayaktan düşmek
ununu elemek, eleğini asmak
yaşına başına bakmamak

1. Saçları beyazlamak: *Saçlarına ak düşmek*
2. İleri bir yaşa ulaşmak üzere olmak: _____
3. Ölüme çok yaklaşmış olmak: _____
4. Yürüyemez, çalışamaz olmak: _____
5. Yaşının kaç olduğunu umursamamak: _____
6. Karı-koca uzun yıllar yaşamak: _____

1. _____ kimseye muhtaç olmayalım diye üç beş kuruş kenara koyuyoruz.
2. Koskoca adam _____ sokakta çocuk-larla top oynuyor!
3. Allah _____, ikisi de birbirlerine çok ya-kışıyorlar.
4. Dedem "Benim _____, artık tarlayla bahçeyle ilgilenemem." deyip çiftliği babama ver-miş.
5. Çocuk okutacağız diye çalışmaktan _____.
6. Ben artık _____, şimdiden sonra emek-liliğimin tadını çıkarmak istiyorum.

1 Eşleştirelim

1. 1 yıl sonra bu zamanlarda
2. Doruk'la aramızın kötü olmasına çok üzülüyorum.
3. Çalışma hayatına başlayalı
4. Bu ayki ödememizle birlikte
5. Sen bu mektubu okuduğunda
6. Aşık olduğu kızı görebilmek için
7. Onun bu davranışına çok üzüldüğünü biliyorum
8. Kırk yılda bir kere
9. Ne zaman

- ☐ hiçbir arkadaşım ile vakit geçiremez oldum.
- ☐ ben büyük ihtimalle İstanbul'a ulaşmış olacağım.
- ☐ ama sen de böylece onu tanımış oldun. Artık daha dikkatli olursun.
- ☐ evde rahat rahat dinlenecek oldum onda da üst kattaki tadilat gürültüsü rahat vermedi.
- ☐ seninle buluşacak olsam son anda bir isim çıkıyor.
- ☐ geçen gün başlamak için ondan özür dileyerek oldum ama sonra bana yaptıklarını düşünüp vazgeçtim.
- ☐ her gün spor salonuna gider oldu.
- ☒ diplomamı almış ve ülkeye dönmüş olacağım.
- ☐ kredi kartı borcumuzu bitirmiş olduk. Bence bu kartı bir daha kullanmayalım.

2 "Olmak" yardımcı eylemiyle tamamlayalım

1. Ne zaman bütün cesaretimi toplayıp onunla konuş *acak olsam* _____ bir aksilik çıkıyor ve ben yine düşündüklerimi söyleyemiyorum.
2. Geçen hafta üniversitenin düzenlediği partiye katılmakla çok iyi ettik. Hem eğlendik hem de yeni insanlarla tanış _____.
3. İsim nedeniyle öyle sık ülke değiştiriyorum ki önümüzdeki yıl bu zamanlar, nerede ve ne yap _____ tahmin bile edemiyorum.
4. Bankamızın kredi kartını kullandığınız zaman kimsesiz çocuklara da her ay düzenli olarak yardımda bulun _____ . Çünkü biz müşterilerimiz adına her ay belirli oranlarda bağış yapıyoruz.
5. Bana söylemediğin bir derdin mi var? Son zamanlarda eskiden keyif aldığın hiçbir şeyle ilgilen _____ . Zamanını boş boş geçiriyorsun.
6. Geçen hafta sonu arkadaşlarla pikniğe git _____ ama durmadan yağan yağmur planımızı alt üst etti.
7. Küresel ısınmadan dolayı artık eskisi kadar kar yağ _____ .
8. Şener Şen'in son filmini izledikten sonra bir kere daha anla _____ ki o Türk sinemasının gerçekten en iyi aktörlerinden biri.
9. Gençler ergenlik dönemlerinde, kendilerini ve hayatı daha çok sorgula _____ .
10. Emin ol bundan on yıl sonra da ben seni aynı şekilde sev _____ .
11. Bu son sayfayı da yazdıktan sonra tezimi tamamla _____ .
12. Dün akşamki yemekte hesabı ben öde _____ ama müdür izin vermedi.
13. Son zamanlarda eve geç saatlerde gel _____ . İşten hep geç mi çıkıyorsun?
14. Kırk yılda bir pikniğe git _____ , onda da yağmur yağdı.
15. Tahlillerin de sonuçları iyi çıktığına göre sizinle tedavi sürecini tamamla _____ .
16. Bence otobüse değil, taksiye binelim. Böylece zaman kaybet _____ .

3 Yerleştirelim

unutmuş olacaksınız • kullanılıyor olacak • yükseltmiş olacak •
kurtarmış olacak • yürümez oldu • düşünemez oldum

Her insanın hayatında unutmak istediği olaylar, kurtulmak istediği fobileri vardır. İşte ABD'li bilim adamları şimdi bunun üzerinden çalışıyor. İnsanların kötü anılarını unutturma ilacı...

Düşünün bir kere; bir ilaç içip yatacaksınız. Sabah kalktığınızda sizi mutsuz eden, "bundan başka bir şey _____" dediğiniz anılarınızı tamamen _____!

ABD'li bilim adamlarına göre, aşk acısı gibi unutamadığımız kötü anılarımızı ve fobilerimizi ortadan kaldıracak bir ilaç yakın gelecekte bu dertlerden yakınan herkes tarafından yaygın bir şekilde _____.

Georgia Tıp Üniversitesi'ndeki Beyin ve Davranış Keşif Merkezi'nce yapılan deneylerde, kötü anıların saklanması-na yardımcı olan bir çeşit molekülün izole edilmesi sağlandı.

Fareler üzerinde yapılan deneylerde önce hayvanların üzerinde yürüdükleri zemine düşük voltajda elektrik akımları verildi. Elektrik hissedilen fareler zamanla o zeminde _____. Farelere daha sonra kalsiyum enzimi verildi. Uygulamanın ardından farelerin daha önce elektrik verilen zemini hatırlamadığı ve üzerinde korkmadan yürüdüğü belirlendi.

Araştırmayı yürüten nörobiyolog Doktor Joe Tsien, geliştirmeyi amaçladıkları tedavi sayesinde travma sonrası stres bozukluğu ve halk arasında son derece yaygın olan fobilerin ortadan kalkacağını söyledi.

Tsien, birkaç yıla kadar hap ya da aşı şeklinde kullanıma hazırlanması beklenen tedavinin beyin üzerinde herhangi bir yan etkisi olmaması için araştırmalarını sürdürdüklerini söyledi. Tsien'e göre araştırmanın tamamlanması halinde insanlar büyük bir problemden _____ ve yaşam kalitelerini _____.

4 Yeniden yazalım

1. Ülkemdeyken her ay iki oyun izlerdim. Türkiye'ye geldiğimden beri hiç tiyatroya gitmedim.
Türkiye'ye geldiğimden beri tiyatroya gitmez oldum _____.
2. Serkan'a çok kırgınım. Dün ona kırgınlığının sebebini açıklamayı planladım ama son anda vazgeçtim.
_____.
3. Ev arkadaşım televizyonda her gece bir dizi izliyor. Ben hiç izlemezdim ama artık ben de dizi izlemeye alıştım.
_____.
4. Beni aramış, ulaşamamışsın. Biliyorsun ben çalışıyorum. O saatlerde ofisteydim. Bunu tahmin etmişsindir.
_____.
5. Doktora gitmeyi planladığım her gün ofiste işler yoğunlaşıyor.
_____.
6. Alkım'ın iyi dostum olduğunu söyleyemem. Başım sıkıştığında ortalarda görünmemeye başlar.
_____.
7. Dün gece uyurken salondan bir ses geldi. Önce kalkıp bakmayı düşündüm ama sonra korkup vazgeçtim.
_____.
8. Senin doğum gününde bir bara gitmiştik. Orayı öyle çok beğendik ki artık haftada bir gün oraya gidiyoruz.
_____.

5 Eşleştirelim

1. Heyecanlandığınızda	☐ patlayacak gibi olursunuz.
2. Depresyona girdiğinizde	☐ bir daha ondan ayrılmayacak gibi olursunuz.
3. Kalabalığın önünde hata yaptığınızda	☐ havalara uçacak gibi olursunuz.
4. Çok güldüğünüzde	☐ yerin dibine geçecek gibi olursunuz.
5. Korktuğunuzda	☐ kalbiniz yerinden fırlayacak gibi olur.
6. Çok sevindiğinizde	☐ bir süre sonra ağlayacak gibi olursunuz.
7. Çok yorulduğunuzda	☐ bütün dünya üstünüze geliyor gibi olur.
8. Birisine tutkuyla bağlandığınızda	☐ yüreğiniz ağzınıza gelmiş gibi olur.
9. Telaşlandığınızda	☐ dayak yemiş gibi olursunuz.
10. Çok yediğinizde	☒ eliniz ayağınıza dolaşmış gibi olursunuz.

6 Tamamlayalım

1. Birisi beni haksız yere suçladığında _____.
2. Sınavdan kötü not alırsam _____.
3. Morali bozulduğunda _____.
4. Arkadaşımle kavga ettiğimde _____.
5. Birine aşık olduğum zaman _____.
6. Kafam karıştığında _____.
7. Bazen gözlerimi kapattığımda _____.
8. Sevgilimden ayrıldığımda _____.
9. Karanlıkta yürürken karşıma aniden biri çıktığında _____.
10. İnsanlar ben konuşurken dinlemediklerinde _____.
11. Hayranı olduğum bir sanatçı benimle konuşursa _____.
12. Çok istediğim dileğim gerçekleşince _____.

7 Tamamlayalım

1. Uyuyunca başımın ağrısı geç *er gibi oldu ama* _____ sonra tekrar başladı.
2. Birbirimizi görünce sanki yıllardır hiç ayrı kal _____, eskisi gibi birbirimize yakın davrandık.
3. Bu aktörü çok seviyorum. Babama çok benziyor. Ona baktıkça babamı gör _____.
4. Bir saat bekledikten sonra trafik açıl _____ biraz ilerledikten sonra tekrar tıkanı.
5. Ayşe bir an Eray için hazırladığımız sürprizi ağzından kaçır _____, sonra hemen lafı değiştirdi.
6. Alper yolda eski kız arkadaşını görünce bir an yolunu değiştir _____ ama sonra ona selam vermeye karar verdi.
7. Hafta sonu o kadar güzel vakit geçirdik ki sanki bir tatil yap _____.
8. Annesinin tüm çabalarına rağmen bebeğin gözü uykudan kapan _____ ama inatla uyumuyor.
9. Çok şanssızsın. Tam durumunu düzelt _____ ki arabayı çaldırdın.
10. Birkaç gün dinlenince iyileş _____ ama tam iyileşmeden işe başlayınca hastalığım tekrarladı.
11. Bu parktaki ağaçlar bana kendi ülkemi hatırlattı. Onları görünce kendi ülkeme git _____.
12. Sarhoş adam masadan kalmak için hamle yaptığında devril _____ . Neyse ki sandalyesine tutundu.
13. Televizyonun karşısında içim geç _____, telefonun sesiyle irkildim.
14. Yurt dışında pasaportumu ve cüzdanımı çaldırınca sudan çık _____ balık _____.
15. Babası çocuğunun hırsızlık yaptığını öğrenince elini kaldırıp tokat at _____ . Etraftakiler ona engel oldular.
16. Siz bir şey söyle _____, sonra neden vazgeçtiniz?
17. O kadar sesli konuşuyor ki o konuşurken kulak zarım patla _____.
18. Elimdeki kitabı düşürünce oğlum uyan _____ ama neyse ki uyanmadı.
19. Komşumuzun köpeğiyle karşılaşınca korkudan bayıl _____.
20. Şenay onun kayıtsız hareketleri karşısında çoğu zaman sinirden ağla _____.

8 Eşleştirelim

1. Cep telefonuyla konuşuyormuş gibi yaparken
2. İki kadın bilezik beğeniyormuş gibi yapıp
3. Ünlü şarkıcı konserinde şarkıları canlı söylemeyip
4. Belgeselde izledim, bazı kuşlar
5. Lisedeki tarih öğretmenimiz sınavlarda
6. Birine elini kaldırıp tokat atacakmış gibi yaparak
7. Polis mağazanın vitrinine bakar gibi yaparak
8. Ben odasına girdiğimde
9. Sunucu tarafından köşeye sıkıştırılan politikacı
10. Küçük kız oyuncak bebeğine
11. Bizi elimizde çiçeklerle karşısında görünce
12. Kadınlar kendilerine yapılan kötülüğü unutmaz,
13. Arkadaşlarını güldürmek için
14. Beylerin çoğu eşleri konuşurken
15. Siz "Sürpriz!" diye bağıarak içeri girince

- ☒ 1 telefonu gerçekten çalınca hava attığı kızlara rezil oldu.
- ☐ bize bakmıyormuş gibi yapar, sonra hepimizi suçüstü yakalardı.
- ☐ çalışıyormuş gibi yaptı ama bilgisayarda oyun oynuyordu.
- ☐ yemek yedirir gibi yaparak oyun oynuyor.
- ☐ sevinmiş gibi yaptı ama bize hala kırgın olduğu belliydi.
- ☐ ayağı kaymış gibi yapıp denize düşmüş.
- ☐ şaşırılmış gibi yaptım ama sürpriz partiden haberim vardı.
- ☐ söylüyormuş gibi yapınca izleyicilerce yuhalandı.
- ☐ yaralıymış, uçamıyormuş gibi yapıp yavrularını korumuş.
- ☐ sadece unutmuş gibi yaparlar.
- ☐ onu dinler gibi yapıp akşamki maçı düşünür.
- ☐ kuyumcunun bakmadığı bir anda altın setlerini çalmışlar.
- ☐ soruları anlamamış gibi yapıp bambaşka konulardan bahsetti.
- ☐ takip ettiği şüphelilerin konuşmalarını dinledi.
- ☐ komik olduğunu sanıyor.

9 Tamamlayalım

1. Çocukken, okula gitmek istemediğim günler _____.
2. Bazen insanların bana yalan söylediğini anlasam da onları bozmamak için _____.
3. Bir iş toplantısında sıkılırsam _____ dışarı çıkarım.
4. Arkadaşlarımla benim için bir parti hazırladığını öğrenirsem sürprizi bozmamak için _____.
5. Küçükken kardeşimi _____ korkutmaya çalışırdım.
6. Eşimle alışveriş merkezinde dolaşırken eski kız/erkek arkadaşım ile karşılaşsam _____.
7. Arkadaşlarımla dedikodusunu yaptığım kişi birden yanıma gelirse _____.
8. Birilerinin hakkımda dedikodu yaptığını şahit olursam _____.
9. Eğer gece arkadaşlarımla partiye gitmek üzere evden kaçarken babama yakalanırsam _____.
10. En sevdiğim arkadaşımın çantamdan gizlice bir miktar para aldığını görürsem _____.

10 Tamamlayalım

1. _____ duymamış gibi yaparım.
2. _____ fark etmemiş gibi yapmıştım.
3. _____ anlamamış gibi yaparım.
4. _____ üzülmemiş gibi yapıyorum.
5. _____ uyuyormuş gibi yaparım.
6. _____ görmemiş gibi yaptım.
7. _____ dinler gibi yaparım.
8. _____ gidecek gibi yaptım.
9. _____ kızar gibi yaparım.
10. _____ ağlayacakmış gibi yapardım.

3.3 Takmayın Kafanıza

11 Tamamlayalım

1. Bardaktan boşanırca_____ yağın yağmur trafiği felç etti.
2. Üç genç sanatçının fotoğraflarının sergilendiği "Yarın Yok _____" sergisi 2 Mart'a dek görülebilir.
3. O kadar heyecanlıyım ki kalbim yerinden çık _____ güm güm atıyor.
4. Nurhan Hanım yemek yapmaya bayılır, her akşam evde bir misafir ordusu ağırla _____ çeşit çeşit yemeklerle donatır masayı.
5. Köpeğimiz de hırsızlık olayından çok etkilendi, evin kapısı ne zaman açılrsa ortalığı inlet _____ havlamaya başlıyor.
6. Mehmet Bey yılbaşı partisinde şirketin müdürü olduğunu unut _____ çılgınlar gibi dans etti.
7. Hasan Dede, yıllara meydan ok _____ "70 yaşımdayım ama bugünkü gençlerden sağlamım." diyor.
8. Eski eşini bir adamla kol kola görünce Murat'ın yüzü bir hayalet gör _____ bembeyaz kesildi.
9. Yıllar sonra buluşan iki kardeşin birbirlerini bir daha hiç bırak _____ kucaklayışı herkesi duygulandırdı.
10. Onunla tanıştığımız ilk anda, birbirimizi yıllardır tanı _____ sıcak bir sohbe başladı.
11. Hakan resim sanatından çok iyi anla _____ tablolar hakkında yorum yapınca komik duruma düştü
12. Söylediklerimi dinlemek iste _____ sık sık konuyu değiştirmeye çalışması beni çok rahatsız etti.
13. Adam olayı yeniden yaşa _____ anlatıyor, bu sırada göz yaşlarına hakim olamıyordu.
14. Sokaklarda bir hüznün vardı, , gökyüzü de yaşananları anla _____ ağlıyordu sanki.
15. Fotoğraftaki kedi sanki bir derdi varmış da onu düşün _____ dalgın dalgın bakıyor.
16. Çocuk, kadının uzattığı bir parça keki hızla kapıp kilitlikten çık _____ yemeye başladı.
17. Koyda, suyun üzerinde uç _____ süzülen yelkenliler beyaz kelekleri andırıyor.
18. Kişi daha önce görüp öğrendiği bir sözcüğü sanki ilk kez gör _____ zorlukla okuyorsa o kişide 'disleksi' yani 'okuma bozukluğu' var demektir.
19. Tren hiç dur _____ hızla yol alırken kompartımandaki yolcular tek kelime etmiyordu.
20. Kulüp başkanı tepkilere cevap vermeden, şoförünün kullandığı araba ile kaç _____ stadi terk etti.

12 Adlaştırma ekleriyle tamamlayalım

Eğlen _____ ve gül _____ yaşamı değiştir _____ çalış _____, var olduğunu duyumsa _____ bir yoludur... Mizah, insanın dünyaya dikkatle bak _____, hayatı yorumla _____ ve anlamaya çalış _____ yardımcı olacak sihirli bir anahtardır. Mizahın bu büyük gücü, insanoğlunda doğ _____ var olan muhalif bak _____, eleştirel yaklaş _____ ardında gizlidir.

Bir bak _____ açısı, yaşamı yorumla _____ yöntemi, bir başkaldırdır mizah. "Ben senin gibi olmayacağım, sana benzemeyeceğim, senin yaptıklarını yapmayacağım!" diye bağırmaştır. Mizah bireyin ve toplumun kendini yenile _____, açmazlarından kurtulabil _____ için gözcülük yapar. Bir yandan eğlendirir, bir yandan da düşündürür. Çağımızın en büyük yazarlarından Nabokov demiştir ki: "Sağlıklı bir kahkaha zararlı böcekleri yok edecek en iyi ilaçtır."

13 Ulaçlarla tamamlayalım

1. Eve gelirken _____ markete uğra _____ ekmek alır mısın?
2. Oğlum okulu bitir _____ bir iş bul _____ ben de emekliye ayrılacağım.
3. Sen işten çık _____ ben de biraz dolaş _____ alışveriş yapayım.
4. Burada sigara içmemen konusunda seni uyar _____ yine beni dinle _____ odayı duman altı yapmışsın!
5. Okula git _____ git _____ Ayla Hoca'yı bul _____ sınav notumu soracağım.
6. Havaalanında yaşadığımız olay aklıma gel _____ kendimi tuta _____ gülüyorum.
7. Bu işe gir _____ gir _____ bir boş zaman bul _____ tatil yapamadım.
8. Düşün _____ konuş _____ sonradan pişman olacağın sözler söyleme!
9. Yakında başka bir okula geç _____ arkadaşlarımdan ayrıl _____ çok üzgün.
10. Otobüste yolculuk yap _____ sıkıl _____ genellikle ya kitap okur ya da bulmaca çözerim.
11. O şarkıyı her dinle _____ hüznülen _____ duygusallaşıyor.

14 İşaretleyelim

- Sen de bizimle parka gel, biraz hava al.....
☐ -miş olursun ☐ -miş gibi olursun
☐ -iyor olacaksın ☐ -iyor gibi olursun
- Babası çocuğu rahatlatacak birkaç kelime söyle.....
 ama diyecek bir şey bulamayıp sıkıntıyla sustu.
☐ -yecekmiş gibi oldu ☐ -yecek oldu
☐ -miş gibi yaptı ☐ -yor gibi yaptı
- Benden duy..... ama şirketin durumu hiç iyi değilmiş.
☐ -ar gibi yapma ☐ -ar olma
☐ -muş olma ☐ -muş gibi yapma
- Oyunun son sahnesinde herkes o kadar etkilendi ki davetliler arasında bulunan vali bile ağla.....
☐ -yacak gibi yaptı ☐ -r oldu
☐ -yacak gibi oldu ☐ -r gibi yaptı
- Tartışmanın daha fazla büyümemesi için son söylediklerini duy..... konuyu değiştirdim.
☐ -muyor olup ☐ -mamış gibi yapıp
☐ -acak gibi yapıp ☐ -maz olup
- Türkiye'ye gelerek hem Türkçemi ilerlettim hem de Türk kültürünü öğren.....
☐ -ecek gibi yaptım ☐ -ecek oldum
☐ -iyor gibi oldum ☐ -miş oldum
- Çevre kirliliğinin artması ve sulak alanların azalması sonucunda göçmen kuşlar bu bölgeye uğra.....
☐ -mıyor gibi yaptı ☐ -maz oldu
☐ -maz gibi yaptı ☐ -mamış oldu
- Yedinci dakikada kazanılan serbest vuruşta Colman topu direkt kaleye vur..... rakip oyuncuyu şaşırttı.
☐ -acak olup ☐ -muş gibi yaparak
☐ -acakmış gibi yapıp ☐ -muş olup
- Az önce başım dön....., tansiyonum düştü herhalde.
☐ -müş gibi yaptı ☐ -müş oldu
☐ -er gibi oldu ☐ -ecek oldu
- Son zamanlarda bizi hiç arayıp sor....., o kadar mı meşgulsün?
☐ -mamış gibi yaptın ☐ -muyor gibi yaptın
☐ -maz gibi oldun ☐ -maz oldun

15 İşaretleyelim

Sayısal Çocuk

Var Yok

- Saygı on yaşından bu yana sayma takıntısı olan bir çocuktur. ☐ ☐
- Saygı'nın, saymaya düşkün olmasının nedeni bir matematik dehası olmasıdır. ☐ ☐
- Öğretmenleri Saygı'nın matematik tutkusunu bir hastalık olarak yorumlamamaktadır. ☐ ☐
- Saygı bozuk saatlerden bir "adım sayacı" yapmayı başarmıştır. ☐ ☐
- Saygı kendisine neden her şeyi saydığını soranlara söylemektedir.
☐ saymanın kendisine kolay geldiğini
☐ bilgisayar gibi olmak istediğini
☐ her şeyin kaç tane olduğunu öğrenmeyi sevdiğini
☐ saymadan duramadığını
- Anne ve babası Saygı'nın hastalığına çözüm bulmak umuduyla
☐ ona son model bir bilgisayar almıştır.
☐ onu sosyal etkinliklere yönlendirmiştir.
☐ ona son model bir bilgisayar almışlardır.
☐ öncelikle doktor desteği almışlardır.
- "Sayısal Çocuk" adlı öykü kitabı
☐ anne babaları çocuk psikoloji hakkında bilgilendirmektedir.
☐ çocuklara matematik sevgisi kandırmak için kaleme alınmıştır.
☐ çocuklara yönelik bir eser olmakla birlikte anne babalar için de yol göstericidir.
☐ ruhsal sorunları olan çocuklar hakkındadır.

4

Dünyaca Ünlü

1. Dünya Mutfakları

1 Tamamlayalım

1. Hadi oyalanmadan işlerimizi bitir _____ de çıkalım.
2. Sana zahmet şu kapıyı kapat _____ .
3. Çok vaktimiz yok. Şu restoranda bir şeyler atış _____ , sonra bir an önce yolumuza devam edelim.
4. Madem birbirinizle anlaşamıyorsunuz yan yana otur _____ .
5. Yetiştiremeyeceğiz diye hiç endişelenme. Sen salatayı yapana kadar ben ana yemeği yap _____ .
6. Biz daha ne olduğunu anlamadan çocuk elindeki oyuncakları suratımıza fırlat _____ .
7. Bu sını daha fazla içimde tutamazdım, konuşma arasında Hakan'a gerçekleri söyle _____ .
8. Hadi ama, bütün işleri biz yaptık. Sen de kahve yap _____ ne olur?
9. Daha yeni uyutup yatağına yatırdığım çocuk, başını yastığa koyar koymaz uyan _____ .
10. Buzdolabının kapısını açınca su şişesi yere düşüp kırıl _____ .
11. Hava o kadar sıcak ki , fön makinesine bile gerek kal-

madan saçlarım beş dakikada kuru _____ .

12. Birazcık dişimizi sıktık, tempolu bir çalışmayla bir saatlik işi yirmi dakikada bitir _____ .
13. Ferhan, Gönül'le konuşurken kendisi için sürpriz parti hazırladığımızı ağzından kaçır _____ .
14. Madem kardeşinin sana bağırmasını istemiyorsun, sen de onun eşyalarını kullan _____ .
15. Bunu başarmak çok zor değil, biraz gayret göster _____ .
16. Kafesin kapısı açılınca kuş pencereden kaç _____ .
17. Siz dinlenin ben hemen bir çay demle _____ .
18. Ben daha konuşurken o benim suratıma telefonu kapat _____ .
19. Hadi bir koşu bakkala gidip yumurta al _____ de size kek yapayım.
20. Kitap o kadar sürükleyiciydi ki, bir solukta bitir _____ .

2 Eşleştirelim

1. Kendi başına yetiştiremezsin,
2. Yemek için yerimden kalkmaya bile vaktim yok,
3. Öğrencilerim o kadar akıllı ki,
4. Bu kadar sıkıntı çekeceğine şu ilacı iç,
5. Doktorumun doğru teşhisi ve tedavisiyle
6. Yemek için dışarıdan sipariş vermeye gerek yok,
7. Hiç itiraz istemiyorum bu akşam sinemaya gideceğiz,
8. İçim ürperdi. Hazır ayağa kalkmışken
9. Ne güzel oturmuş sohbet ediyoruz işte,

- ☐ ağrını beş dakikaya geçiriverir.
- ☐ üzerime örtecek bir şey getiriver.
- ☐ iki günde ayağa kalkıverdim
- ☐ ben hemen makarna ve yanına salata yapıveririm.
- ☐ bir gün de eve erken gitmeyiver.
- ☐ daha ilk ömekte konuyu anlayıveriyorlar.
- ☐ bir sandviç yapıver de karnımı doyurayım.
- ☐ biz de sana yardım edersek işleri hemen bitiriveririz.
- ☐ bu gün de geç saatlere kadar çalışmayiver.

3 Tümce oluşturalım

1. yağmur / çıkarken / anda / güneşliydi / bastırıverdi / evden / hava / bir

2. anlık / dökülüverdi / meyve suyu / üzerine / dikkatsizlikle / bir / masanın / bardaktaki

3. koskoca / şiddetliydi ki / devrilişverdi / ağaç / rüzgar / anda / kadar / bir / o

4. açıp / geçiverdi / göz / kadar / yıllar / kapayınca

5. yola / fırsat / yakalamamıza / çocuk / atlayıverdi / kalmadan

6. filmi / kahve / sen / kadar / yapayım / başlatıncaya / ben / ikimize

4 Tamamlayalım

tadı damağında kalmak • tadına doyum olmamak • ekmeğini kazanmak • lokma ağzında büyümek
ekmeğinden etmek • yemek çıkarmak • ağzının suyu akmak • ağzının tadını bilmek
yemeden içmeden kesilmek • lokmasını saymak

1. Eşim _____ hangi restoranda hangi yemeklerin yeneceğini herkes ona sorar.
2. Bayramda anneannemin yemekleri o kadar güzel kokar ki, hepimizin _____.
3. Yemek masasında Selim'le Ayten'in tartışmasına o kadar üzüldük ki, _____ yiyecekleri zor yuttuk.
4. Kapadokya'da yediğim testi kebabını o kadar beğendim ki, _____.
5. Selma askere giden nişanlısının arkasından çok üzüldü, _____.
6. Annemin yaptığı böreklerin _____, yedikçe yemek istersiniz.
7. Eşimle geçen yıl açtığımız dükkan sayesinde _____.
8. Patron birçok işçiyi işten çıkararak onları _____.
9. Sen karşımda durup _____ ben yediğim hiçbir şeyden zevk almıyorum.
10. Misafirlerimi iyi ağırlamak için onlara en az altı çeşit _____.

5 Okuyalım, eşleştirelim, işaretleyelim

Antik Çağda Yemek Kültürü

Yemeğin, insanoğlunun binlerce yıllık serüveninde en temel gereksinimi olduğunu biliyoruz. İlk insanların mağara duvarlarına çizdiği hayvan resimleri, aynı zamanda korkunun içgüdüsel bir dışavurumuydu belki ama aynı insanlar, o hayvanları avlamak için canlarını tehlikeye atmaktan çekinmediler. Çünkü acıyorlardı, çünkü açlık duygusu ölüm korkusunu bastırıyordu. Bugün karnımızı doyurmak için dinozorlarla, mamutlarla kıyasıya mücadelelere girmek zorunda değiliz artık. Çarşıdan aldığımız çeşitli malzemeye evimizde birbirinden nefis yemekler hazırlayıp soframızı bir şölene dönüştürebiliyoruz. Ya da bir restoranda adını bilmediğimiz yemekleri bile yeme şansına sahip olabiliyoruz.

Yemek hizmetlerinin bir endüstri haline gelişi ise hem çok eski, hem de çok yenidir. Eskidir; çünkü insanoğlu eski çağlardan beri yemek üretmiş ve tüketmiştir. Yenidir; çünkü özellikle son 150 yıl içinde oldukça büyük bir değişim yaşanmıştır. Tarihin labirentinde kısa bir gezinti bile doğrular bunu...

Sözelimi, MÖ 10 binli yıllarda Danimarka'da ve Orkney Adaları'nda kabilelerin büyük mutfaklarda yemek hazırlayarak topluca yemek yediklerine ilişkin bulgular var. Yine, MÖ 5 binli yıllarda İsviçre gölleri civarında toplu yemek yenildiği konusunda kayıtlar bulunduğunu biliyoruz.

Eski Mısır tapınak ve mezarlarında yer alan figürler de bu dönemde insanların toplu yemek hazırlamayı ve sunmayı bildiklerini kanıtlıyor rahatlıkla. Bu resimlerde, hazırlanan yemeklerin pazarlarda satıldığını bile görebiliyoruz.

1. civar	☐ ziyafet
2. endüstri	☐ ihtiyaç
3. şölen	☐ macera
4. mücadele	☐ dolay
5. gereksinim	☐ savaş
6. serüven	☐ sanayi

	Var	Yok
1. İlk çağlarda insanlar korkularını mağara duvarlarına çizerek göstermişlerdir.	☐	☐
2. İlk çağlarda ölüm korkusu açlık korkusunun önüne geçiyordu.	☐	☐
3. İnsanların yemek üretmeleri çok eski tarihlere dayanır.	☐	☐
4. Günümüzde yemek yapmak eski çağlara göre çok daha zahmetsiz.	☐	☐
5. M.Ö. 10 binli yıllarda İsviçre Gölleri'nde toplu yemek verildiğine dair kanıtlar bulunmuştur.	☐	☐

4.2 Dünyanın Dansı

6 Tamamlayalım

1. Hanımefendi, siz diğer ürünlerimize bak *adurun* _____, ben paranızı bozdurup geleyim.
2. Yıllardır anlatıl _____ bir rivayete göre bu eski, ahşap evin altında bir mezar varmış.
3. Film başladığından beri konuş _____, biraz sussanız da filme konsantre olsak.
4. Çocuklar bahçede oyna _____, biz de doğum günü pastasını süsleyelim haydi!
5. Hiç beklemediğim bir anda onu karşımda görünce şaşır _____!
6. Onlarca yıldır gelinlerin kına gecelerinde söylen _____ bu türkünün aslında hazin bir hikayesi vardır.
7. Kadıncağz yolda çantasını çalıp kaçan hırsızın arkasından bak _____ anlatıyor.
8. İki saattir aynı sokaklarda dolaş _____, inat etme de yolu bir taksiciye soralım artık!
9. İnsan beyninin gerçek kapasitesinin ne kadar olduğu yüzyıllardır merak edil _____ konulardan biridir.
10. Köşeyi döner dönmez kocaman bir köpekle karşılaşınca ne yürüyebildim ne koşabildim, korkudan adeta don _____.
11. Film o kadar sıkıcıydı ki izlerken uyu _____.
12. Misafirler kahvelerini iç _____, biz masayı toplayalım.
13. Türk kültüründe gölge oyunları altı yüz yıldan beri sür _____ bir eğlence geleneğidir.
14. Yemek yiyince ağırlık çöktü herhalde, burada otur _____ . Haydi işe koyulalım artık.
15. Sabah uyandığından beri aynı şarkıyı söyle _____, rüyanda konsere mi gitmiştin?

7 Tamamlayalım

1. Şu masadakiler sürekli bize bakıyorlar. _____.
2. Siz burada beklemeye devam edin, doktor gelmek üzere. _____.
3. Türklerde, büyüklerin elini öpme geleneği asırlardır yaşatılmaktadır. _____.
4. Son günlerde sürekli bir şeyler unutuyorsun, biraz dinlensen iyi olacak. _____.
5. Günlerdir bu sorunu nasıl çözebileceğimizi düşünüyorum. _____.
6. Siz sohbetinize devam edin, ben keki getireyim. _____.

8 İşaretleyelim

1. Zaman ne çabuk geçiyor. Çocuklar göz açıp kapayıncaya kadar büyü _____.
☐ -ye dursun ☐ -yüverdi
☐ -yüp kaldı ☐ -yüp duruyor
2. Bugün sakın müdüre görünme. Çok sinirli, herkese bağır _____.
☐ -ıp duruyor ☐ -ıp kaldı
☐ -adursun ☐ -iversin
3. Sağ olsun, Mustafa Bey arabasıyla bizi buraya bırak _____ de yağmurda yürümemiş olduk.
☐ -ıp durdu ☐ -iverdi
☐ -ivermişti ☐ -ageldi
4. Masaj, milattan önceki dönemlerden beri uyula _____ alternatif bir tedavi yöntemidir.
☐ -agelen ☐ -iveren
☐ -ıp durulan ☐ -adursun
5. Aşın'ın ne kadar büyüüp güzelleştiğini görsen şaş _____.
☐ -adursun ☐ -iverirsin
☐ -ıp durursun ☐ -akalırsın
6. Yarışmada birinci olduğum açıklanınca bir an öylece don _____, yerimden kalkamadım bile.
☐ -up durdum ☐ -uverdim
☐ -akaldım ☐ -adurayım
7. Ayağa kalkmışken bana şu gazeteyi uzat _____.
☐ -akal ☐ -iver
☐ -adur ☐ -ıp dur
8. Kızım, salatayı bir akşam da sen yap _____ elin mi incirir?
☐ -ıp kalsan ☐ -ıp dursan
☐ -iversen ☐ -adursan

9 Ortaç ekleriyle tamamlayalım

1. Gelecek ay düzenle *necek* _____ konserin biletleri şimdiden tükenmiş bile.
2. Ben genellikle yemek tariflerinin ver _____ internet sitelerini ziyaret ediyorum.
3. Düğünün yap _____ salon en fazla üç yüz kişiyi alabilecek büyüklükteydi.
4. Sempozyumda sun _____ bildiriler bir kitapta toplanacakmış.
5. Vakıf tarafından topla _____ giysiler yoksul ailelere dağıtılıyormuş.
6. Bir zamanlar tiyatro oyunlarının, müzikallerin sergile _____ bu salonun böyle bakımsız bir hale gelmesi çok üzücü.
7. Şairin ölümünden sonra basılan bu kitapta daha önce hiçbir yerde yayım _____ şiirleri bulunmakta.
8. Promosyon dönemlerinde dans kursumuza kat _____ herkese %30 indirim yapmaktayız.

10 Yerleştirelim

konuşarak • konuşurken • konuştuğu süreçte
konuştukça • konuştuğunda • konuştuğu halde
konuştuğu için • konuşmayıp • konuşmadıkça
konuşacağı zaman • konuşmadan • konuşup

1. Doktorunla _____ ilaçlarını kesme, belki zararlı olur.
2. Onunla çok basit bir Türkçeyle _____ söylediklerimi anlayamadı.
3. Bu şekilde bağırarak _____ hiç kimseye kendini dinletemezsin.
4. _____ batıyorsun, en iyisi sus!
5. Kusura bakmayın, geldiğiniz sırada telefonla _____ sizi karşılayamadım.
6. Sorunlarını yüz yüze _____ birbirlerinin arkasından dedikodu yapmaya devam ederlerse sonunda büyük bir kavga çıkabilir.
7. Benimle _____ yüzüme bakar mısın lütfen!
8. Bu konuyu babamla da _____ içim rahat etmeyecek.
9. Zam meselesini müdürle _____ bana da haber verin de ben de konuşmaya geleyim.
10. Son _____ bana İstanbul'a taşınacağını söylemişti.
11. Gazetede okuduğuma göre çok yakında bilgisayarlara _____ komut vermek mümkün olacakmış.
12. Babam her zaman "Az _____ çok iş yapmak lazımdır." der.

11 İşaretleyelim, düzeltelim

Anadolu Halk Oyunları

Anadolu halk oyunları,

- ☐ günümüzden binlerce yıl öncesine uzanan bir tarihe sahiptir.
- ☐ bölgeden bölgeye farklılık gösterir.
- ☐ günümüzde yalnız kırsal bölgelerde oynanır.
- ☐ doğa olayları, hayvanlar ya da günlük yaşam gibi konuları sembolize eden figürler taşır.
- ☐ genellikle eşli olarak oynanır.
- ☐ halkın büyük kesimi tarafından bilinir.
- ☐ doğanın taklit edilmesiyle ortaya çıkmıştır.

Türkiye'nin birçok bölgesinde çekilen "halay", genellikle el ele tutuşarak çekilir ve bu şekilde "halay tepmek" halk arasındaki dayanışmanın bir göstergesidir. Halaya benzer şekilde oyuncuların birbirlerine tutunarak oynadıkları diğer bir oyun türü de "horon"dur. Karadeniz kıyısında yaşayan halkın kemençe ve tulum eşliğinde oynadığı bu oyun bölgenin dağlık yapısını sembolize eden figürler içermektedir.

12 Tamamlayalım

1. 2 hafta sonra sınavlarım bitecek. Senin programına da uygun olursa beraber kayağa gış *debiliriz*_____.
2. Aranızdaki tartışmadan sonra onu bir daha aramamışsın. Hiç değilse doğum gününde onu ara_____? Çok üzölmüş.
3. Hazırladığın ödevde çok hata yok ama seni tanıyorum, daha iyisini yap_____. Biraz baştan savma olmuş.
4. Siz hafta sonu programınızı bana göre yapmayın. İşlerim çok yoğun, size katıl_____. Şimdiden bir şey söyleyemiyorum.
5. Merve Hanım, Sinan Bey'e ulaşamadım. Kendisine beni mutlaka araması gerektiğini ilet_____?
6. Seni tebrik ediyorum. Böyle bir durumda olsaydım eminim senin kadar soğukkanlı davran_____.
7. Yarın burada ol_____. Programım henüz netleşmedi. Ama ben olmasam da yardımcım sizinle en iyi şekilde ilgilenecektir.
8. Üniversitede Yunanca ile epey ilgilenmiştim. Şu anda söylenen her kelimeyi anla_____ ama konuşmada genel olarak ne söylenmek istediğini çıkar_____.
9. İstersen hazırlayacağın sunum için sana yardım et_____. Daha önce ben de benzer konuda bir sunum yapmıştım.
10. Vaktiniz yoksa formun tamamını doldur_____. Yalnızca işaretli bölümleri doldurmanız zorunlu.
11. Figen'le görüşmeyeli o kadar uzun zaman oldu ki onu görünce tanı_____.
12. Aslında şu gri ayakkabıyı al_____. Buna çok benzer bir ayakkabım vardı, şimdi hatırladım. Biraz gereksiz oldu.
13. Baskı altındayken hiç kimse sağlıklı düşün_____ . Bence doğru karar vermek için biraz rahatlamayı bekle-melisin.
14. Şu anda ne demek istediğimi tam olarak an-la_____ ama eminim ileride sen de bana hak vereceksin.
15. İlgin'i görmek için sizinle hastaneye gelmek isterdim ama ben kan görmeye dayan_____, hemen bayılırım. Bunun için ben onu evde ziyaret edeceğim.
16. Derslere düzenli olarak katıl_____? Katılama-yacaksan kursa kayıt yaptırıp parayı çarçur etmenin hiç anlamı yok.
17. Bende Nihan'a ait bir telefon numarası var ama yıl-lardır onunla konuşmadım. Bu numara değişmiş ol_____ . Bir dene istersen.
18. Seni en son gördüğümde işle ilgili problemlerin oldu-ğunu söylüyordun. Neler yaptın? Sorunları hal-let_____?
19. Bugün kendimi çok halsiz hissediyorum. Hepinizi çok özledim ama bugün evden çık_____. Fikir de-ğiştirsem yanınıza uğrarım.
20. Sana yardımcı olmayı denerim ama ben mezun ola-lı çok uzun zaman oldu. O dersleri hatırla_____. Neyse deneriz.
21. Bir yabancı dili ne kadar sürede A'dan Z'ye öğ-ren_____?
22. Güler asla yalan söyle_____. Hemen heyecanlanır, yüzü kızarır, kendini ele verir.
23. Bu sorular öğrencilere biraz zor gel_____, bence soruları değiştirelim.
24. Pek çok kişi senin yaşındayken bu denli önemli ba-şarı elde et_____. Kendinle gurur duymalısın.
25. Eşler her konuda birbirleriyle aynı şekilde dü-şün_____. Önemli olan farklı düşünceleri olsa da birbirlerini kırmadan anlaşmalıdır.
26. Çekindiği için senden para iste_____ ama ben çok iyi biliyorum ki paraya ihtiyacı var.

13 İşaretleyelim

- Misafir için hazırlıkların tamamını bugünden _____, ne de olsa yarın akşama kadar zamanım var.
☐ yapamayabilirim
☐ yapmayabilirim
☐ yapamam
- Onunla konuştuğlarımı sana asla _____. Bu ikimiz arasında bir sır.
☐ anlatamayabilirim
☐ anlatmayabilirim
☐ anlatamam
- Üniversite yıllığım evde bir yerlerde ama şimdi _____. Kim bilir nereye koydum. Biraz arayayım ama olmazsa başka zaman bakarz.
☐ bulamayabilirim
☐ bulmayabilirim
☐ bulamam
- İstediğin kitap benim bir arkadaşımda var. Senin için ödünç isterim ama _____ çünkü kitaplarına çok düşkündür.
☐ veremeyebilir
☐ vermeyebilir
☐ veremez
- Bence iş yemeğimizde tercümanlığı Asu _____. Onun İngilizcesi kesinlikle yeterli değil.
☐ yapamayabilir
☐ yapmayabilir
☐ yapamaz
- Annenden sürekli bir şeyler istememelisin. Bugün aldığınız o oyuncağı _____ ama sen parası var mı diye düşünmeden ısrar ediyorsun.
☐ alamayabilirdi
☐ almayabilirdi
☐ alamazdı

14 Yerleştirelim

- taşıyamam • taşıyamayabilirim • taşımayabilirim
 - Valizim o kadar ağır ki tek başıma _____. Taşıyamazsam bana yardım etmek için otogara gelir misin?
 - Çok eski olan eşyaları yeni evime _____. Yenilerinin fiyatlarına bakıp öyle karar vereceğim.
 - Alışverişi bitirdim, marketten çıkmak üzereyim. Bu kadar poşeti kesinlikle tek başıma _____. Gelip bana yardım eder misin?
- gidemeyebilirim • gitmeyebilirim • gidemem
 - Yarın akşam için aileme söz verdim. Onlarla yemeğe çıkacağım. Maalesef sizinle konsere _____.
 b. Hafta sonu lise arkadaşlarım bir akşam yemeği organize etmişler. Yıllar sonra onları görmek eğlenceli olabilir ama aralarında hiç hoşlanmadıklarım var bu nedenle _____.
 c. Bu akşam hasta bir arkadaşımı ziyaret etmeyi planlamıştım ama ofiste işler bitecek gibi görünmüyor. Dolayısıyla _____.
- sormayabilirim • soramayabilirim • soramam
 - Bir daha böyle uygun bir fırsat bulup aklımdaki soruları _____ diye düşünerek doktora bütün sorularımı sordum.
 b. Canlı yayında röportajımıza başlamadan önce sorulara bir göz atın. İstemediğiniz soruları _____.
 c. Oya'nın doğum günü bugünlerde diye hatırlıyorum ama kesin tarihini de bilemiyorum. Kendisini de _____. Nereden öğrensem?
- içemeyebilirim • içmeyebilirim • içemem
 - Rahatsız oluyorsan yanında sigara _____.
 b. Lütfen benim kokteylim sert olmasın. _____, çünkü daha önce fazla alkollü bir kokteyl içmedim.
 c. Bana kola alma, _____. Kolaya alerjim var.

5

Para...Para...Para...

1. Paranın Ne Önemi Var?

1 Tamamlayalım

1. Dışçıye gidip bu ağırdan biran önce kurtulmak varken kaç gündür kendi kendine eziyet ediyorsun.
2. O kadar kalabalık bir grupta tatile git _____ evimde oturup tatilimi dinlenerek geçirmeyi tercih ederim.
3. Sırf müdür olduğu için ondan özür dilemek _____ istifa etmek daha iyidir.
4. Her duyduğuna hemen inan _____ gerçekleri araştırmayı deneseydin boş yere aramız bozulmazdı.
5. İzmir'e bir saatte git _____ uçak korkum yüzümden 8 saat otobüs yolculuğu yapacağım.
6. Zayıflamak için kendini böyle aç bırak _____ düzenli olarak spor yapsan daha iyi sonuç alırsın.
7. Seni mutlu eden şeyleri görmeye çalış _____ niçin hep eksiklerden şikayet ediyorsun?
8. Kurt gibi açım ama bu patlıcan yemeğini ye _____ açlıktan ölürüm daha iyi!
9. İşler yetişmeyecek diye sızlan _____ çalışmaya başlasaydın şimdiye kadar yarısını bitirirdin.
10. Evde olduğum zamanlarda televizyon izle _____ kitap ya da dergi okumak bana daha cazip geliyor.
11. Kalp krizi geçirdiğinden beri işe arabayla git _____ yürüyerek gidiyor.
12. Her sabah işe geç kalmamak için böyle koştur _____ yarım saat erken kalkmayı deneyemez misin?
13. Böyle güzel bir sahil kasabasında tatil yap _____ İstanbul'a dönmeyi kim ister ki!
14. Derin'e tam iki saattir ulaşamıyorum. Burada merak içinde bekle _____ arabaya atlayıp evine gitsem daha iyi olacak.

2 Tamamlayalım

1. Hayatının tadını çık _____ küçük şeyleri dert ediyorsun.
2. İnsanların barış içinde yaşa _____ hala neden savaştıklarını aklım almıyor.
3. Evden çıkarken kendi çantamı al _____ yanlışlıkla kardeşimin çantasını almışım.
4. Hastalığı sırasında dinlen _____ çalışmaya devam edince bir türlü iyileşemedi.
5. Liseden sonra çalışmaya başla _____ keşke üniversite sınavlarına girseymişim.
6. Telaşlan _____ çözüm yolu üretmeye çalışırsanız sorunların üstesinden gelirsiniz.
7. Kavgı et _____ birbirimizi sakince dinlemeye çalışalım.
8. Orada durup söylen _____ biraz bana yardım edersen bu işi zamanında yetiştirebiliriz.
9. Yemeğin altını kıs _____ daha da çok açmışım.
10. Bir aydır rejim yaptığını söylüyorsun ama kilo ver _____ daha da çok kilo alıyorsun.

3 Tamamlayalım

1. Sırf moda diye beğenmediğim şeyleri giymektense _____.
2. Yılbaşı partisine tek başıma katılmak yerine _____.
3. Doğum günümü birbirini tanımayan kalabalık bir arkadaş grubuyla kutlamaktansa _____.
4. Böyle kalabalık bir gruba konuşma yapmaktansa _____.
5. Bu kazağa bu kadar para vermek yerine _____.
6. Her başın sıkıştığında beni aramak yerine _____.
7. Özel günlerde yakınlarıma pahalı hediyeler almak yerine _____.
8. Sevmediğim bir işte çalışmaktansa _____.

4 İşaretleyelim, tamamlayalım

Gücün Kaynağı Para mıdır? Bilgi midir?

Kimler söylemiş olabilir?

1. Para önemli değil.
2. Para bilgili olmamız için araçtır.
3. Bilgi paraya ulaşmakta araçtır.
4. Parasız kişinin güçlü olabileceğine inanmıyorum
5. Para ve bilgi bizi farklı biçimlerde güçlendiriyor.
6. Güçlü olmayı para sağlar. Para kazanmayı da bilgi...
7. Bilgili olmaktansa paralı olmak daha çok işe yarıyor.
8. Hem para hem bilgi sahibi olasin ki güçlü olasin!

	Bilgi	Para	Her ikisi de
Helin			
Hülya			
Volkan			
Sinan			
Derya			
Sedat			
Cenk			
Kaan			

5 Sürdürelim

Bence gücün kaynağı

6 Yerleştirelim

Paragöz • cimri • tutumlu • eli açık • savruk • cömert
hesabını bilen • bonkör • varyemez • pinti

Olumlu

- _____
- _____
- _____
- _____

Olumsuz

- _____
- _____
- _____
- _____

7 Eşleştirelim

1. Onunla partiye gitmekten
2. Ailesinin yanında rahatça yaşamak yerine
3. Telefonla sipariş vermek varken
4. Gün içinde biraz hareket olsun diye asansöre binmek yerine
5. Maaşının tamamını harcamak yerine
6. Yerinde olsaydım bu raporları hazırlamak için her gün 1 saatimi ayırmaktansa
7. Bu kadar berbat bir otelde kalmaktansa
8. Aynı ürünü pazardan yar fiyatına almak varken
9. Ilgaz'da çok güzel bir kayak merkezi biliyorum. Hafta sonu burada kalıp eve kapanmak yerine
10. Bu yemekte salça kullanmak yerine

- ☐ değişiklik yapıp orada eğlenebiliriz.
- ☒ evde sıkıntıdan patlamayı tercih ederim.
- ☐ niçin her defasında kahve almaya kendin gidiyorsun.
- ☐ domates kullansaydın daha lezzetli olurdu.
- ☐ merdivenden çıkmayı tercih ediyorum.
- ☐ ufak bir birikim yapsaydın bu kötü günlerinde daha az sıkıntı çekerdin.
- ☐ kendi ideallerini gerçekleştirmek için yurtdışında yaşamayı seçti.
- ☐ geceyi arabada geçirmek daha mantıklı.
- ☐ büyük mağazalara bu kadar para vermenizi hiç anlamıyorum.
- ☐ bir gün yoğun biçimde çalışıp onlardan kurtulurdum.

5.2 Lüküs Hayat

8 Doğru olanları işaretleyelim

1. ☐ fiziksel	☐ fiziki	☐ fizikel
2. ☐ finansal	☐ finanssal	☐ finansi
3. ☐ bedeni	☐ bedenel	☐ bedensel
4. ☐ askersel	☐ askeri	☐ askerel
5. ☐ ruhsal	☐ ruhi	☐ ruhal
6. ☐ hukuksal	☐ hukukal	☐ hukuki
7. ☐ yeri	☐ yersel	☐ yerel
8. ☐ kentel	☐ kentsel	☐ kenti
9. ☐ kırsal	☐ kıral	☐ kıri
10. ☐ idari	☐ idaresel	☐ idarel

9 Tamamlayalım

1. Hastanın uyanık olduğu ve vücudun yalnızca bir bölgesinin uyuşturulduğu anestezi şekline bölge~~sel~~ anestezi denir.
2. Gittiğim her yeni şehirde oraya özgü yöre yemekleri tatmaya özen gösteririm.
3. Bir kurumun kendini ifade etme biçimine, yani görünen yüzüne kurum kimlik denir.
4. Şirketimize yeni bir ortak alma önerinizle ilgili şahıs düşüncem, bunun iyi bir çözüm olmadığıdır.
5. Edebiyat eserler keyif almak amacıyla okunsa da yazıldığı dönemi yansıtmaları açısından tarihi belge niteliği de taşır.
6. Biyoloji, canlıların yapı özelliklerini inceleyen bilim dalıdır.
7. Kimsenin özgürlüğünün kısıtlanmaması için toplum kuralları dikkate alarak yaşamalıyız.
8. Uzun yıllar yurt dışında yaşadığım için İngilizcem iyi. Fakat tıpla ilgili terimleri öğrenmek için meslek İngilizce kursuna gitmem gerek.
9. Önümüzdeki hafta katılacağım seminerde tartışılacak konular hakkında biraz bilgi toplamak için internette birkaç dakikalık yüzey bir araştırma yaptım.
10. Anaokullarında yapılan resim, müzik, tiyatro gibi sanat etkinlikler çocukların psikolojik gelişimine olumlu katkılar sağlamaktadır.

10 Eşleştirelim

1. yaşamsal	☐ kriz
2. kişisel	☐ bayram
3. bölgesel	☐ bilimler
4. eğitsel	☐ şiir
5. görsel	☐ faaliyet
6. siyasal	☐ yağış
7. duygusal	☐ alan
8. ulusal	☐ sanat
9. milli	☐ denge
10. akli	☐ makale
11. mali	☐ gelişim
12. vatani	☐ oyun
13. dini	☐ marş
14. insani	☐ değer
15. adli	☐ element
16. kimyasal	☐ görev
17. bilimsel	☐ tıp
18. kamusal	☐ tören

11 Eşleştirelim

1. Zenginlik	☐ Kazanç
2. Pahalı ve gösterişli	☐ Sosyete
3. Zengin karşıtı	☐ Maddi
4. Devletçe bastırılan, üzerinde değeri yazılı kâğıt veya metalden ödeme aracı	☐ Yoksul
5. Yapılan bir iş veya harcanan bir emek karşılığında elde edilen para	☐ Hazine
6. Parasal bakımdan rahatlık	☐ Servet
7. Bir topluluktaki gelir düzeyi yüksek ve kendilerine özgü yaşama biçimleri olan topluluk	☐ Para
8. mal mülk	☐ Bolluk
9. Altın, gümüş, mücevher vb. değerli eşyalar	☐ Varlık
10. Mal, para, varlıkla ilgili olan	☒ Lüks

12 Yanlışı işaretleyelim

- Paramız yetmediğinden daha büyük bir eve taşın _____ mecburen eski evimizde yaşamaya devam ettik.
☐ taşınmak yerine ☐ taşınacağımıza
☐ taşınmaktansa ☐ taşınmak varken
- Sizinle partiye gelip _____ evde oturup DVD seyretmeyi tercih ederim.
☐ sıkılmak yerine ☐ sıkılmaktansa
☐ sıkılacağıma ☐ sıkılmak varken
- Oturup ağla _____ kendini toparlamaya çalışman senin yararına olur.
☐ ağlamak varken ☐ ağlayacağına
☐ ağlamak yerine ☐ ağlamaktansa
- Bu soğuk havada dışarıya _____ evde oturmayı tercih ederim.
☐ çıkmak yerine ☐ çıkmak varken
☐ çıkmaktansa ☐ çıkacağıma
- Son anda iki kişinin daha geziye katılmasıyla rahatça yolculuk _____ sıkışmak zorunda kaldık.
☐ yapmak yerine ☐ yapmaktansa
☐ yapacağımıza ☐ yapmak varken
- Suçlamalarına devam _____ beni dinleseydin haklı olduğumu anlardın.
☐ etmek varken ☐ edeceğin yerde
☐ etmektense ☐ etmek yerine
- Törende arkadaşlarımızın bulunduğu masaya _____ yöneticilerin masasına oturmak zorunda bırakıldık.
☐ oturmak varken ☐ oturacağımıza
☐ oturmaktansa ☐ oturmak yerine
- İşleriniz ters gitmeye başladığında _____ kendinizi sakinleştirme yolları aramalısınız.
☐ telaşlanmak varken ☐ telaşlanmaktansa
☐ telaşlanacağınıza ☐ telaşlanmak yerine

13 Okuyalım, işaretleyelim

Milyoner Fuarı Türkiye'de

Uluslararası piyasalarda yaşanan kriz pekçok ülkeyi etkisi altına alırken, lüks tüketimde planlar aynen devam ediyor. Dünyanın en lüks tüketim ürünlerinin sergilendiği Milyoner Fuarı (Millionaire Fair), bu yıl ilk kez Türkiye'de de yapılıyor. Hollanda, Belçika, Rusya, Almanya ve Çin'in ardından ilk defa İstanbul'da 30 Ekim-2 Kasım 2008 tarihleri arasında İstanbul CNR Fuar Merkezi'nde düzenlenecek olan fuar, lüks markalar ve lüks yaşam hizmetleri hedef kitesine tanıtımını yapacak. Yapıldığı her ülkede büyük sansasyon yaratan fuarda moda markalardan, milyar dolarlık emlak projelerine, saat ve mücevherlerden, ünlü otel zincirlerine kadar dünya genelinde 220 milyar dolar büyüklüğe erişen lüks tüketim ürünlerinin örnekleri sergileniyor.

100'ün üzerinde firmanın ürünlerini tanıtacağı fuara katılımın yoğun olması bekleniyor. "Yalnızca dünya ölçeğinde bilinirliği olan lüks markaların, lüks yaşam hizmetlerinin seçkin hedef tüketiciye sunulduğu bir zirve" olarak

nitelendirilen fuarda, ürün sunumlarının yanı sıra eğlencelere de yer verilecek Uluslararası moda kanalı Fashion TV tarafından gerçekleştirilen gala gecesinde, 22 ülkede yayınlanacak bir mankenlik yarışması da yapılacak. Ayrıca 20 ulustan 20 çiftin ulusal gelinlik ve damatlıkla ülkelerini temsil edeceği "Ulusların Düğünü" adında bir etkinlik olacak.

	Var	Yok
1. Uluslararası krizin ülkeler arasındaki ekonomik ilişkiler açısından etkileri	☐	☐
2. Fuarın yapıldığı diğer ülkelerde gördüğü ilgi	☐	☐
3. Fuarda katılacak olan müşteri profili	☐	☐
4. Fuara katılımı ilgili beklenti	☐	☐
5. Medyada fuarın tanıtımına ayrılan yer	☐	☐
6. Fuarda gerçekleştirilecek organizasyonların içeriği	☐	☐

5.3 Az Para İle Çok Mutluluk

14 Yerleştirelim

- Kardeşim bilgisayar oyunlarına çok fazla kendini kaptıyor. _____ bazen yemek yemeyi bile unutuyor.
☐ öyle ki ☐ şöyle ki ☐ sanki ☐ kaldı ki
- Bir insanın başaramayacağı iş yoktur, _____ başarmayı gönülden istesin.
☐ sanki ☐ halbuki ☐ yeter ki ☐ ta ki
- Mahkemede beraat ettiğine göre, _____ hakkında yapılan suçlamaların hepsi yalanmış.
☐ demek ki ☐ nasıl ki ☐ sanki ☐ kaldı ki
- Arkadaşlara ofise geç gelmemelerini söylediğimde Ahmet Bey alındı. _____ benim sözüm ona değildi.
☐ ne yazık ki ☐ madem ki ☐ yeter ki ☐ halbuki
- _____ sen zaten bu partiye gelmek istemiyordun, beni niye arayıp davet ettin, hiç anlamadım!
☐ nasıl ki ☐ öyle ki ☐ madem ki ☐ demek ki
- Benimle tanıştığının arkadaşın ne kadar havalı, şımarık bir kız! _____ küçük dağları o yaratmış!
☐ öyle ki ☐ sanki ☐ ne yazık ki ☐ oysaki
- Anaokulumuzda üniversite mezunu öğretmenlerle çalışıyoruz. _____ on yıllık bir deneyimimiz de var.
☐ kaldı ki ☐ halbuki ☐ nasıl ki ☐ şöyle ki
- İkiniz de birbirinize "Niçin beni aramadın?" diye kızıyorsunuz. _____ bir yanlış anlama olmuş aranızda.
☐ belli ki ☐ oysaki ☐ şöyle ki ☐ madem ki
- _____ birbirine karşı her zaman saygılı ve anlayışlı insanlar olmayı öğreniriz, işte o zaman adam oluruz.
☐ nasıl ki ☐ ne zaman ki ☐ öyle ki ☐ madem ki
- _____ ben her eşyayı derleyip topluyorum, sen de oda arkadaşım olarak biraz düzenli olmaya çalışmalısın.
☐ ne zaman ki ☐ oysaki ☐ yeter ki ☐ nasıl ki

15 Adlaştıracak yeniden yazalım

- Duydum ki haftaya tatile çıkacakmışsınız.
Haftaya tatile çıkacağınızı duydum _____
- Sandım ki söylediklerimi dinleyecek.

- Anladım ki daha çok kitap okumam gerekiyor.

- Adresi bulduğunda öğrenmiş ki akrabası o evden çoktan taşınmış.

- Biz düşündük ki sen öğle yemeğine çıkmayacaksın.

- Son dakikada hatırladım ki proje için cumaya bir rapor daha verilmesi gerek.

- Otobüste fark ettim ki cüzdanım yanında değil!

- Sen zannettin ki doğum gününü unuttuk, değil mi?

- Araştırma sonucunda gördük ki şirketin hesaplarında büyük bir açık var.

- Şimdi aklıma geldi ki doktordan randevu almam gerek!

16 ki ile yeniden yazalım

- Sonunda hatanın kendisinde olduğunu anladı.
Sonunda anladı ki bata kendisinde _____
- Az önce bugün evlilik yıldönümümüz olduğu aklıma geldi.

- Senin bizimle gelmeyeceğini düşündük.

- Parkta otururken birkaç gencin kavga ettiğini fark ettim.

- Araştırmalarda bu bitkinin gastriti iyileştirdiği görüldü.

- Çocukken beni leyleklerin getirdiğini sanıyordum.

- Onun çok yalancı biri olduğunu herkes anladı.

- Başka bir takıma transfer olacağınızı duyduk.

- Bu albümdeki şarkılarımızın çok seveceğine inanıyoruz.

- Başını masaya koyunca ağladığını zannettim.

17 Yerleştirelim

gerçek şu ki • şöyle ki • sanki • oysaki • öyle ki • ne yazık ki • halbuki

"Yoksul olmak". Bu kavramın geri kalmış, gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerdeki algılanışları arasında çok fark vardır. _____, yüksek milli gelire sahip ülkelerde yoksul olmak genel olarak giyinme ve barınma sorunlarıyla karşılaşmak demektir. _____ çok düşük düzeyde milli gelire sahip bir ülkede açlık sınırında yaşamak, hatta açlıktan ölmek anlamına gelir. _____ "yoksulluk" kötü beslenme, sağlık hizmetlerinden yararlanamama, evsizlik, temel gereksinimleri karşılayamama sorunlarının tümünü içerebilir.

Ancak günümüzde "mutlu bir yaşam"ı ifade eden tüm imkanlardan yararlanamamak da yoksulluğun bir parçası olarak görülmektedir. _____ otomobil satışlarındaki promosyonlardan yararlanamamak ya da plazma televizyona sahip olamamak yoksulluğun bir göstergesiymiş gibi algılanmaktadır. Çoğu kişi televizyon sayesinde tanıştığı yüksek gelirli kişilerin neziha yaşam standardına özenmekte ve _____ bu yaşama bir türlü ulaşamamaktadır. Bunun sonucunda psikolojik sorunlar baş gösterebilir. _____ kişi sırf reklamından etkilendiği pahalı bir ayakkabıyı alamadığı için bile kendini değersiz görme, utanç ya da suçluluk duygularına kapılabilir.

Tüketim toplumunun bireyleri açısından yoksulluk "yüksek yaşam standardında bulunamama" olarak özetlenebilir. _____ bugün sayıları üç milyara ulaşan, günlük iki doların altında bir gelire sahip "gerçek yoksullar" temel gereksinimlerini bile karşılayamamaktadır.

18 Ettirgen yapalım

1. Meclis yeni tase tasarımları hazırladı.
Hükümet *meclise yeni tase tasarımları hazırlattı* _____.
2. Bakanlar yeni açılan kültür merkezini gezdi.
Belediye başkanı _____.
3. Suçu kimin işlediği ortaya çıktı.
Soruşturma _____.
4. Sömestr tatilinde sınıflar boyanacakmış.
Okul müdürü _____.
5. Koşucular her gün en az beş kilometre koşuyor.
Antrenör _____.
6. Kreşte çocuklar eğitici oyunlar öğrenirler.
Öğretmenleri _____.

19 Edilgen yapalım

1. Genel müdür çalışanların maaşlarını yükseltti.
Çalışanların maaşları genel müdür tarafından yükseltildi _____.
2. ODTÜ doğada yok olan bir plastik geliştirmiş.
_____.
3. İtfaiye ekipleri orman yangınına söndürmüş.
_____.
4. Belediye hijyen kurallarına uymayan bir kafeyi kapatmış.
_____.
5. Gözetmen sınav kağıtlarını geç dağıtmış.
_____.
6. Babası çocuğu araba tamircisinde çalıştırıyormuş.
_____.
7. Bu camiyi Sultan Selim yaptırmıştır.
_____.
8. İş başvurusu yaptığım banka bana mail gönderdi.
_____.

6

Dile Gelmek

1. Dil ve İletişim

1 Tamamlayalım

1. Ödevlerini bitir *diğine göre* artık bilgisayarını açabilirsin.
2. Gör _____ yaptığın diyet işe yaramış, epey kilo vermişsin.
3. Duy _____ ben buralarda değilken şirkette bir sürü değişiklik olmuş.
4. Hatırla _____ sen üniversitedeyken bir akrabanın evinde kalıyordun, değil mi?
5. Elinden bırak _____ kitap çok sürükleyici.
6. Anla _____ hiçbiriniz sınava yeterince hazırlanmamışsınız, o zaman sınavı erteleyelim.
7. Balıkçının de _____ bu balığın buğulamasını değil, kızartmasını yapmak lazım.
8. Kız arkadaşını yakında ailesiyle tanışır _____ onunla ciddi bir ilişki düşünüyor.
9. Çalıştıklarımdan aklımda kal _____ bir şeyler yazdım, herhalde kötü bir not almam.
10. Bu kitapta söylen _____ savaşın nedeni toprak değil, ticari anlaşmazlık.
11. Kullandığınız ilaçlar sizde bir yan etki yap _____ bu tedaviye devam edebilirsiniz.
12. Araştırmam süresince gözlemler _____ kız çocuklar renkli oyuncaklarla daha çok ilgileniyor.

2 Yanlışı çizelim

1. Senin beni tanıdığın *kadar/kadanyla* ben de seni tanıyorum.
2. Gördüğüm *kadar/kadanyla* konukların çoğu gelmiş, yemek servisine başlanabilir.
3. Köye yirmi yıldır gitmiyorum, umarım hala benim hatırladığım *kadar/kadanyla* yeşildir.
4. Anladığım *kadar/kadanyla* siz daha spor bir saat modeli arıyorsunuz.
5. Konuşmayı bildiğin *kadar/kadanyla* dinlemeyi de bili!
6. Burcu bu fotoğrafta görüldüğü *kadar/kadanyla* kilolu değildir aslında.
7. Hatırladığım *kadar/kadanyla* siz daha önce de bize iş başvurusunda bulunmuştunuz, öyle değil mi?
8. Bildiğim *kadar/kadanyla* 137 numaralı otobüs oradan geçiyor.
9. Can tam bir kitap kurdudur, kimse onun okuduğu *kadar/kadanyla* kitap okuyamaz.
10. Hamur işlerinden, yemekten anladığım *kadar/kadanyla* anlamam.

3 Dinleyelim, işaretleyelim

Çocukların Dil Gelişimi

Metinde değinilmemiştir:

- ☐ Dilin bilgi aktarım aracı olduğuna
- ☐ Dilin toplumların oluşmasındaki katkısına
- ☐ Dil ediniminin ne kadar sürede tamamlandığına
- ☐ Çocuğun sözcük dağarcığını geliştirmeye yönelik oyunlara
- ☐ Çocuğun konuşmayı bir iletişim yolu olarak kullanması için yapılması gerekenlere
- ☐ Çocuğun ilk sekiz yılının dil gelişimi açısından önem taşımasının nedenine

Doğru Yanlış

1. İnsanlar dil edinmeye yarayan, doğuştan gelen bir yetiye sahiptir. ☐ ☐
2. Tüm çocuklar gramer kurallarını aynı sırayla öğrenirler. ☐ ☐
3. Sosyal ilişkiler kuran çocuklar dili daha kısa sürede edinebilmektedir. ☐ ☐
4. Çocukla kurulan iletişimde onun uydurduğu sözcükler tercih edilmelidir. ☐ ☐
5. Çocuğun isteğini işaretlerle anlatma davranışı da ebeveyn tarafından ödüllendirilmelidir. ☐ ☐

Hangileri çocuğun dil gelişimini destekler?

- ☐ Bebeğin çıkardığı sesleri taklit ederek onunla iletişim kurmak.
- ☐ Çocuğa anlık durum ve olaylarla ilgili açıklama yapmak.
- ☐ Çocukla konuşurken uzun ve kompleks cümleler kullanmamak.
- ☐ Çocuğun söyleyemediği sözcükleri basit bir dille kendisine açıklamak.
- ☐ Çocuğa kendi sözcüklerini uydurması için destek olmak.

4 Adlaştıracak yeniden yazalım

1. Manav: Sebzeler yeni geldi, hepsi çok taze.
Manav müşteriye sebzelerin yeni geldiğini, bepsinin çok taze olduğunu söyledi.
2. Eczacı: Grip aşısını sonbaharda yapıyoruz.
3. Abla: İstersen ödevlerine yardım edebilirim.
4. Eş: Hayatım, bu akşam yemeği dışarıda yiyelim.
5. Bankacı: Şu formu doldurur musunuz, lütfen.
6. Doktor: Bu diyeti düzenli uygulamalısınız
7. Spiker: Şimdi bir son dakika haberi veriyoruz.
8. Şair: Şiirlerimi gençler de okusun.
9. Sekreter: Aa! Bu evrakı müdüre imzalatacaktım!
10. Komşu: Duyduğuma göre Ayşe Hanım yakında boşanmış.

5 Adlaştıracak yeniden soralım

1. Garson: Yemeğin ardından tatlı da almak ister misiniz?
2. Turist: Yakınlarda bir internet kafe var mı?
3. Öğrenci: Hocam, geziye biz de katılabilir miyiz?
4. Baba: Sınavda kopya çektiğin doğru mu?
5. Gazeteci: Efendim, hakkınızda çıkan yolsuzluk iddialarına bir cevap verecek misiniz?
6. Satıcı: Gömleği hediye paketi yapayım mı?
7. Çocuk: Arkadaşımla sinemaya gidebilir miyim?
8. Sekreter: Ali Bey arabayı getirsin mi efendim?
9. Doktor: hastanın tansiyonu ölçüldü mü?
10. Kapıcı: Kapının önündeki kutular atılacak mı?

6 Tümce kuralım

1. bulunmak / antioksidan / yüksek / araştırmacı / göre / belirtmek / oran / sebze
2. sanmak / biz / konser / dün / geçmek / kadar / eğlenceli / ne yazık ki
3. sorun / varken / kavga / çözmek / niye / konuşmak / etmek
4. ta ki / apartman / oynamak / çocukken / arsa / bir / mahalle / kadar / boş / yapılmak / ora / bir / biz
5. bilmek / boyunca / belediye / olmak / ücretsiz / bayram / kadıyla / otobüs / ben
6. bayılmak / hastane / gibi / ben / olmak / öğrenmek / kaldırılmak / kardeş / korku

Doğrucu Beden Dili

"Ona kanım kaynamadı.", "Görüşmemizin daha ilk dakikasında ona notunu verdim.", "Onda beni iten bir şeyler var.", "Adamı pek gözüm tutmadı.", "Yıllardır sizi tanıyor gibiyim."

Bu sözleri mutlaka duymuşsunuzdur. Eğer karşınızdaki kişiyle hiç konuşmadan beyninizde böyle düşünceler oluşuyorsa bunun nedeni o kişinin size beden diliyle anlattıklarıdır.

1960 'lı yıllarda Prof. Dr. Albert Mehrabian yaptığı ve ileriki yıllarda da iletişim uzmanlarınca desteklenen bir veri de şu anlatılıyor: İnsanlar ne söylediğinizden çok onu beden diliniz ile nasıl söylediğinize, ne kadar doğruladığınıza bakıyorlar.

Sözcüklerin beden ile paralel olması durumunda siz, iletişimi güçlü, anlaşılabilir, duygulanı her yönden verebilen bir insan olarak algılanırken, arada uyumsuzluk olduğu takdirde güvenilmez, itibar edilmez bir kişi olarak algılanıyorsunuz.

İnsan vücudu müthiş bir biyolojik mühendislik örneği. Saçlarımızdan ayak parmaklarımıza kadar mesajlarla doluyuzdur. Her kare neredeyse bir mesaj verir. Saçlarını omuzdan geriye atarak size bakan bir bayan çapkınca mesaj verirken, parmaklarıyla kafanın yanlarını veya arkasını kaşıyan kişi dalgın oldu-

ğuyla ilgili mesajlar veriyordur.

Beden dilinin önemini ve gücünü bilen kurumlar, üniversiteler, politikacılar, emniyet teşkilatı beden dili eğitimleri almaktalar ya da organize etmekte. İlk izlenimin, ilk imajın 30 saniyede oluşacağını bilen bir kimse iş görüşmelerinde bu süreyi başarıyla kullanıp görüşmenin ilerle-

yişinde daha rahat olmaktadır.

Beden dilinin ve dil dışı mesajların tümünün karşı cins ve farklı kültürlerde farklı yansımaları olacağını bilen bir kimse davranışları o kıstaslarda değerlendirir. Kolejli bayanların kitap taşıırken kitaplarını göğüs bölgesinde iki avucuyla çarpaz şekilde tutarak taşıması normal bir davranışken, bunu bir erkeğin yapması durumunda verilen mesaj farklı olacaktır.

Avrupa, Amerika ve Türkiye'de çocukları severken başını okşamak normal bir davranışken bunun Sri Lanka, Hindistan gibi ülkelerde yapılması **kıyametin kopmasına neden olur**. Çünkü ruhun başta olduğuna inanılan bir kültürde bu yasak ve yanlış bir davranıştır. Türkiye'de bacak bacak üzerine atma normalken bir çok Arap kültüründe bu karşısındaki kişiye hakarettir.

İster beden dili olsun, ister konuşmak olsun her şey, daha anlaşılır olmaya, daha çok bir birimizi, kendimizi tanımaya yönelik iletişim şekilleridir. Keşfetmek bir serüvendir ve beden dili de bu serüvenin önemli, keyifli bölümüdür.

"Kanı kaynamak" _____ demektir.

- ☐ hemen harekete geçmek istemek
☐ hemen sevgi duymak
☐ heyecan duymak
☐ aşık olmak

"Gözü tutmak" _____ demektir.

- ☐ hatırlamak ☐ tanımak
☐ beğenmek ☐ istemek

"Kıyamet kopmak" _____ demektir.

- ☐ büyük bir gürültüye neden olmak
☐ çok sinirlenilmesine neden olmak
☐ mutlu olmasını sağlamak
☐ kavgaya yol açmak

	Doğru	Yanlış
1. Kişinin jestleri, mimikleri ve sözleri uyumlu olmalı.	☐	☐
2. İletişimde yalnızca beden dilimizi kullanarak etkili olabiliriz.	☐	☐
3. Sözler kendimizi ifade etmeye yetmediğinde beden dilimizle destekleyebiliriz.	☐	☐
4. Sözsüz iletişim biçimleri toplumdan topluma çeşitlilik gösterebilir.	☐	☐
5. Birini gördükten 30 saniye sonra genel bir fikir oluşturmuş oluruz.	☐	☐
6. Bir şeyi söyleme biçimimiz, söylediğimiz şeyden daha önemlidir.	☐	☐

	Var	Yok
1. Dil dışı iletişim biçimlerinden örnekler	☐	☐
2. Sözleri etkili kullanmanın iletişimde bize sağladıkları	☐	☐
3. Etkili iletişimle ilgili yapılan araştırmaların sonuçları	☐	☐
4. İletişimin amacı	☐	☐
5. Etkili bir anlatım için gerekli olan bedensel hareket örnekleri	☐	☐
6. Beden dilinin cinsiyete bağlı olarak farklılaşmasının örneği	☐	☐

8 Tamamlayalım

- Havanın yarın da yağışlı ol ması durumunda gezimiz bir sonraki haftaya ertelenecektir.
- Yarışmacılardan birinin her hangi bir sorun yaşıya _____ yedek listenin ilk sırasındaki aday yarışmaya alınacaktır.
- Vakfımız yönetmeliğine göre bir üyenin üst üste üç toplantıya katıl _____ üyeliği iptal edilir.
- Diyetisyeninizin reçetesini harfiyen uygula _____ bir ay sonra 5 kilo vermiş olacaksınız.
- Yolculukta yemek için iyi bir restoran bul _____ atıştırmamız için sandviç hazırladım.

9 Yeniden yazalım

- İşler böyle kötü giderse birkaç çalışanımızı işten çıkarmak zorunda kalacağız.
İşlerin böyle kötü gitmesi durumunda bir kaç _____ çalışanımızı işten çıkarmak zorunda kalacağız
- Şikayetleriniz bu ilaçlarla ortadan kalkmazsa küçük bir operasyona ihtiyaç duyabiliriz.

- Küresel ısınmanın olumsuz etkilerini engellemek için herkes üstüne düşeni yapmazsa büyük sorunlar yaşamak kaçınılmaz görünüyor.

- Bu yemeği pişirmeyi ilk kez denedim. Beğenmezsen çekinmeden söyleyebilirsin.

- Üzülerek söylüyorum ki bir ay içinde borcunuzu ödeyemezseniz sizi dava etmek zorunda kalacağız.

6.3 Dilin Kemiği

10 Tamamlayalım

affedecek değilim • verecek değilsin • hiç değilse • unutmuş değilim • sevmiyor değiliz • bile • küsecek değilsiniz
olmuş değil • değil • hoşlanıyor değilim • isten bile değil • değil mi ki • heyecanlanmıyor değil • donacak değiliz
isten bile değil • gelmiş değilim • hiç değilse • istemiyor değilim • ağlayacak değilim • oturacak değiliz
anlamış değilim • değil • bile

1. Güldüğüme bakma ,yaptıklarından sonra seni affedecek değilim .
2. Ne olmuş dışarısı soğuksa, _____ ya, üşürüz diye bütün gün evde _____ herhalde.
3. Ne yalan söyleyeyim, onun beni aramasını _____ ama ona belli etmemeye çalışıyorum.
4. Senin gibi iyi bir aşçı için sahanda yumurta kırmak _____ .
5. Hala senin bu kadar parayla nasıl geçindiğini _____ .
6. Üniversite sınavını kazanamadım diye oturup _____ , bu sene daha çok çalışıp iyi bir bölüm kazanacağım.
7. Bugün çok hastayım _____ işe gitmek, banyoya _____ gidecek halim yok.
8. İşten yorgun geldiğinizin farkındayım ama _____ yemekten sonra tabaklarınızı kaldırarak bana yardımcı olabilirsiniz.
9. Sanem yarın vereceği konser için _____ bence ama duygularını göstermemeye çalışıyor.
10. Bu kadar zamandır çalışmamıza rağmen hala istediğim düzeye _____ .
11. Niye ona güvenelim ki, _____ parayı en yakın arkadaşına tercih etti, bize hiç acımaz.
12. Bunca yıllık arkadaşsınız,küçük bir anlaşmazlık yüzünden birbirinize _____ herhalde.
13. Bence hakim hala sanığın suçsuz olduğuna ikna _____ .Bu nedenle duruşmayı iki hafta sonraya erteledi.
14. Sizinle vakit geçirmeyi _____ ama bazen baş başa kalmak istiyoruz.
15. _____ bu fabrikanın müdürü, devlet başkanı _____ olsan babamın gözüne giremezsin artık.
16. Onun gibi akıllı bir insanın bu kadar kolay bir sınavda başarılı olması _____ .
17. Şehir turu yapamadınız ama hala vaktiniz varken _____ etrafta küçük bir yürüyüş yapsaydınız.
18. Aslında onlarla aynı ortamda bulunmaktan _____ ama tatsızlık çıkmasın diye sesimi çıkarmıyorum.
19. Bu kazağa o kadar para _____ herhalde. Biraz daha sabredip ucuzluğa girmesini bekle.
20. Sizi arayıp sormasam da birlikte geçirdiğimiz günleri _____ .

11 Tümce oluşturalım

1. istiyorsunuz / okuyacak / çekmeyen / diye / değilim / siz / ilgimi / bir / bölümde

2. değilim / neye / yaşamamıza / beraber / kızıp / on / rağmen / yıldır / hala / neye / anlamış / kızmadığını

3. sürprizlerini / anlamıyor / onların / bozmamak / günlerde / benden / bir şeyler / için / çıkarmıyorum / sakladıklarını / değilim / ama / sesimi / son

4. bir / zeki / geçmesi / senin / bile / insanın / bu / kadar / çok / gibi / sonra / sınavdan / değil / çalıştıktan / isten

5. kutlamasına / katılamayacak / karşılaşacağız / yılbaşı / sevmediğimiz / değiliz / kişilerle / diye / şirketin

6. kadar / değiliz / filmi / için / kalacak / sonuna / izlemek / uykusuz

12 Eşleştirelim

1. Biz de işyerinde bazı fikir çatışmaları yaşamıyor
değiliz,	☐ bu güzel havada dışarı çıkmak yerine sizinle eve kapana-
cak değilim.
2. Bir kaç ay zarar ettiğim için	☐ ne anlatmaya çalıştığımı anlamış değilim.
3. İlk denemende başarısız oldun diye	☒ ama profesyonelce davranıp sonunda anlaşmaya varıyoruz.
4. Niye bana evde kalmam için ısrar ediyorsunuz ki,	☐ seni hapse atacak değıllerdir.
5. Biraz daha sabırlı olmayı deneyin,	☐ çünkü herkes kadar senin de gerçekleri bilmeye hakkın ol-
duğunu düşünüyorum.
6. Derste hiçbir şey anlamıyor değilim,	☐ bütün hayatını işine adayacak değilsin.
7. Haydi biz de buradan kurtulmak için bir şeyler
yapalım,	☐ daha bir gram verebilmiş değilsiniz.
8. Haydi cimrilik yapma da bir taksiye binelim,	☐ henüz süreniz dolmuş değil.
9. Sana yalan söyleyecek değilim,	☐ hayata küsecek değilim.
10. Sırf kırmızı ışıktaki geçtiğin için	☐ elimiz kolumuz bağlı oturacak değiliz.
11. Ufak bir tartışma yaşadığınız için	☐ hemen senden ayrılacak değil herhalde
12. Biraz gezip eğlenmek senin de hakkın,	☐ ama eve gidince öğrendiğim her şeyi birbirine karıştırıyorum.
13. Beni üzen şeyler yaşadım diye	☐ bu soğuk havada dakikalarca otobüs bekleyecek değiliz
14. Sabahtan beri konuşuyorsun ama	☐ dükkânımı kapatacak değilim.
15. İki haftadır rejim yapıyorsunuz ama	☐ hemen pes edecek değilsin herhalde.

13 Yerleştirelim

veremeyecek • verebilmiş • verecek • ediyor • etmiş • edecek • yapmıyor • yapabilmiş • yapmayacak • anlamıyor
anlamış • anlayacak • olmuyor • olmuş • olacak • konuşmuş • konuşmuyor • konuşacak

- Bütün gardırobumu boşalttım ama akşamki davette hangi elbiseyi giyeceğime karar _____ değilim.
- Bu elbiseyi çok beğendim diye maaşımın yarısını _____ değilim.
- Hadi biraz daha düşün bu kadar kolay bir soruya cevap _____ değilsin.
- Düşünüyorum ama teklifini henüz kabul _____ değilim.
- Bizi çok kışkırtıyorsunuz ama, sizinle kavga _____ değiliz.
- Küçük şeyleri sorun _____ değilim ama bazen hayat bana çok ağır geliyor.
- Ailem istemediği için çok sevdiğim mesleğimi _____ değilim.
- Deminden beri oyalanıyorsunuz ,daha tek bir soru bile _____ değilsiniz.
- Formumuza dikkat ediyoruz diye hafta sonları kaçamak _____ değiliz. Pazar günleri kahvaltılarında istedi-
ğimiz her şeyi yiyoruz.
- Senin telaşlanmanı _____ değilim ama yine de ben olsam bu durumda daha sakin davranırdım.
- İngilizce bilmemize rağmen konuşmacının telaffuzu o kadar değişik ki bir kelimesini bile _____ değiliz.
- Sadece bir ay Türkçe kursuna devam edip sokaktaki bütün konuşmaları _____ değilsin.
- Bir kadeh şarap içmekle sarhoş _____ değilsiniz.
- Sabahtan beri beni suçsuz olduğuna inandırmaya çalışmasına rağmen hala ikna _____ değilim.
- Onun topluluk içinde bağırarak konuşmasına sinir _____ değiliz, ama kınılmasın diye bir şey söylemiyoruz.
- Selen'le hiç _____ değiliz ama eski samimiyetimiz yok.
- Bu kadar önemli bir meseleyi ayak üstü _____ değilim.
- Tartıştıkları günden beri tek kelime _____ değıller.

1 İşaretleyelim

- Günlerdir doğum günün için sana hediye almak istediğini söylüyor. Ala ala bunu mu almış? Yani,
 - ☐ bu hediye pek güzel değil.
 - ☐ çok fazla hediye almış.
- Kırk yılda bir işimin uzayacağıı tuttu. Yemeğe çıkmak için bula bula bugünü mü buldunuz? Yani,
 - ☐ bugün yemek için uygun olmayan bir gün.
 - ☐ yemek için başka bir gün bulabiliriz.
- Sana hangi oyuncağı istersen alacağımı söyledim. Seçe seçe bu bebeği mi seçtin? Yani,
 - ☐ her zaman bu bebeği seçiyorsun.
 - ☐ bu bebekten daha güzel oyuncaklar da var.
- Öğretmen sınıftaki on öğrenci içinden soru sormak için bula bula beni mi buldu. Yani,
 - ☐ onca öğrenci içinden beni zor buldu.
 - ☐ onca öğrenci içinden malesef beni seçti.

2 Yeniden yazalım

- Güya değişik bir şeyler almak için alış verişe çıktım. Sonunda yine her zamanki gibi siyah bir kazak aldım.

- Saatlerdir bilgisayarın başındasın ama henüz raporların yarısını bitirebilmişsin.

- Bana aylardır tatildeymişiz gibi geliyor. Oysa daha dört gün kalmışız.

- Maaşımı alınca sizi yemeğe çıkaracağım deyip durdu. Sonunda köfteciye mi götürdü.

3 İşaretleyelim

TUTKUNUN ROMANI

Geçen gün internette gezinirken başarılarını Türkiye sınırlarından dünyaya taşıyan opera sanatçısı Leyla Gencer ile ilgili bir kitap yazıldığını öğrendim. Kitabın yazarı Zeynep Oral, Leyla Gencer'i kendi sözleriyle söyle anlatıyordu:

Küçük bir kız çocuğu. Uçurumun kıyısında havaya fırlatılmak istiyor... Sonra yıllar boyunca kendini yeryüzü uçurumlarının kıyısında buluyor.

Onu hep uçurumun kıyısına götüren, tutkusu ve sesi...

Onu hep uçuruma, boşluğa, hiçliğe, yokluğa düşmekten kurtaran tutkusu ve sesi...

Tutkusu, var olma nedeni, şarkı söylemek...

İnançla, inatla, hırsla, aşkla tutkusunun ardından koşuyor...

İnançla, inatla, hırsla aşkla ülkeden ülkeye, sahneden sahneye, dipsiz kuyuların en dibine, gökyüzündeki bulutların en yükseği arasında gidip gelirken cenneti ve cehennemi yaşıyor...

"Tutkunun Romanı", içinin ateşiyle yeryüzünü tutuşturmaya hazır, acıyı ve sevinci, korkuyu ve öfkeyi, dostlukları ve ihaneti, aşkı ve nefreti kendi özel bahçesinde yetiştiren; güçlükle, engellere, baskılara meydan okuyarak savaşmaktan yılmayan; yeryüzü uçurumlarını sınavan Leyla Gencer'in, "La Vida Turca"nın romanıdır.

Doğru Yanlış

1. Leyla Gencer'in başarıları yurt içiyle sınırlı kalmıyor.	☐	☐
2. Leyla Gencer çevresinden gelen baskılara karşı savaşıyor.	☐	☐
3. Leyla Gencer'in tutkusu ve sesi onu hem tehlikeye atıyor hem de tehlikelerden kurtarıyor.	☐	☐
4. Leyla Gencer duygularını başkalarına uygun yaşıyor.	☐	☐
5. Leyla Gencer etrafındaki olumsuzlara karşı savaş vermektan kaçınıyor.	☐	☐

4 Dinleyelim, işaretleyelim

Yurt Şakaları

Yurtlar ve yurtlarda yaşananlar üniversitelerin ayrılmaz bir parçasıdır. Rivayete göre bütün öğrencilik hayatı boyunca yurttan kalmış bir kişi, herhangi bir ormanda da hayatta kalabilir. "Nasıl yani?" demeyin ve derlediğimiz yurt şakalarına kulak verin.

1. _____ iddiası çömezle en sık anlatılan efsanelerden biridir.

- ☐ Yurdun altında bir yatır olduğu
- ☐ Her akşam hayaletlerin yurdu ziyaret ettiği
- ☐ Bir alimin yurdun bulunduğu yerde yatırını aradığı
- ☐ Yurttan bir alimin yaşadığı

2. Yatır ile ilgili hikayenin inandırıcı olması için _____

- ☐ çömeze yurt binasının altındaki delik gösterilir.
- ☐ anlatan, alimi gördüğünü söyler.
- ☐ Ahmet adında bir öğrencinin alimle karşılaştığı anlatılır.
- ☐ doğal bir ses tonu ve tavırla anlatılması gerekir.
- ☐ yatağının hayatını kaybetmiş bir arkadaşına ait

3. Yurtlarda en çok yapılan 'ağa şakası'nda çömezler _____

- ☐ abur cubur almak gibi ayak işlerinde kullanılır.
- ☐ yurdun en yaşlısına haraç vermek zorundadır.
- ☐ yurttakilerden 'yurt ağası' için para toplar.
- ☐ yurt ağasının emirlerini uygulamak zorundadır

4. 'Mozole şakası'nda yurda yeni gelen çömeze _____

- ☐ yatağının hayatını kaybetmiş bir öğrenciye ait olduğu söylenir ve sonra o öğrenci odaya çağınır.
- ☐ eskiden onun yatağında vefat etmiş bir arkadaşının kaldığı söylenip yatak her gün çiçeklerle donatılır.
- ☐ yatağının eski bir arkadaşına ait olduğu, başka bir yatak bulması gerektiği söylenir.
- ☐ olduğu söylenip her gün onunla ilgili anılar anlatılır.

5. 'Yatak mühürletme' şakası _____ yalanına dayanır.

- ☐ mühürlü olmayan yatakların kullanılamayacağı
- ☐ çömezin yatağı mühürletmekte çok geç kaldığı
- ☐ müdüriyetin mühürsüz yatakları topladığı
- ☐ yatağın müdüre mühürletilmesi gerektiği

5 Seçelim, bir anımızı anlatalım

• Nisan şakası

• Eşek şakası

• Kamera şakası

• Telefon şakası

TEMEL

Temel İstanbuldaki kuzeni Dursun'u görmeye gitmiş. Dursun Temel'i havaalanında karşılamış. Beraber dışarı çıkmışlar. Temel bir bakmış 10 metre boyunda bir limuzin! "Uyyy, amma da büyük bu, daa!" Dursun hafifçe gülmüş: "Temel'im burası İstanbul! Burada her şey büyük!" Yola çıkmışlar, Dursun'un çiftliğinin kapısından içeri girmişler. Git git bir türlü eve varamamışlar. Temel şaşkınlık içinde: "Uyy, amma da büyük çiftlik daaa!" Dursun gene hafifçe gülmüş. "Temel'im burası İstanbul! Burada her şey büyük!" Neyse, akşam olmuş, yemek salonuna geçmişler. Salonun ortasında kocaman bir masa. Bir ucunda Temel bir ucunda Dursun. Temel Dursun'u taa uzaktan zor seçiyor. "Uyy!" diye bağırarak: "Amma büyük masa, daa!" Dursun'un sesi gelmiş "Temel'im burası İstanbul! Burada her şey büyük!" Yemekten sonra Temel'in tualete gitmesi gerekmiş. Dursun, "Temelim, alt kata in, soldan üçüncü kapı" diye tarif etmiş. Temel alt kata inmiş ama sol yerine sağdan üçüncü kapıya girmiş. Orası evin havuzunun olduğu yermiş. Her yer karanlık olduğu için Temel elektrik düğmesini ararken havuza düşmüş. Can havliyle bağırarak başlamış, "Sifonu çekmeyiiiin!! Sifonu çekmeyiiiin!"

NASRETTİN HOCA

Bir gün bir adam, elinde bir mektup, hocayı tutup, "Hocam sana zahmet, şu mektubu bir okusana" Açar bakar ki Hoca, mektup baştan sona Arapça.. Şöyle bir iki evirir çevirir anlayamaz çaresiz geri verir. Der ki: - "Başkasına okut bunu sen.." Adam şaşırır, "Neden?" der. "Türkçe değil bu mektup okuyamam." der hoca. Yine anlamaz adam, Hoca'nın okuması yok zanneder, "Ayıp hoca, ayıp" der. "Benden utanmıyorsan şundan utan; şu başındaki koca kavuğundan utan!" Hoca, kavuğunu çıkarıp uzatır adama, "Madem ki" der, "iş kavuktur; haydi bakalım, giy de şunu; kendin oku bakalım mektubunu."

SARIŞIN

Bardaki taburede oturan kör bir adam barmene "Bir sarışın fıkrası duymak ister misin?" demiş. Barman birden sessizleşmiş. Yanındaki adam fısıltı ile ona "Fıkraı anlatmadan önce bilmen gereken bir şey var. Barman sarışın, fedai sarışın, ben de 1.95 boyunda, 160 kg ağırlığında karatede kara kuşaklı bir sarışınım. Bununla birlikte yanımda oturan adam 2.02 boyunda, 170 kilo ağırlığında sarışın bir halterci. Senin sağındaki arkadaş ise 2.20 boyunda, 190 kg ağırlığında sarışın bir güreşçi. Bunu ciddi olarak düşün derim. Hala bu fıkrayı anlatmak istiyor musun?" Kör adam: "Hayır, çünkü bu durumda en az beş kez açıklamak zorunda kalırım."

7 Dolduralım

güzel mi güzel • hiç mi hiç • akıllı mı akıllı
mutlu mu mutlu • memnun mu memnun

TUZ KADAR

Bir varmış, bir yokmuş. Ülkenin birinde bir kral yaşarmış. Bu kralın güzel mi güzel üç kızı varmış. Kral ve kızları _____ bir hayat sürerlermiş. Bir gün kral kızlarını yanına toplamış ve onlara ayrı ayrı "Beni ne kadar seviyorsun?" diye sormuş. En büyük kızı "Seni dünyalar kadar seviyorum babacığım." demiş. Ortanca kızı "Seni denizler kadar seviyorum." demiş. Kral kızlarının cevaplarından _____ bir yüz ifadesiyle en küçük kızına da aynı soruyu sormuş. Kral bu kızından da hoşuna gidecek bir cevap bekliyormuş, çünkü biliyormuş ki kızlarının içinde en küçük olanı _____ bir kızmış. Küçük kız kendinden emin bir ifadeyle "Ben seni tuz kadar seviyorum, babacığım." demiş. Kral kızının bu cevabına çok şaşmış. Yanlış duyduğunu düşündüğünden dolayı kızına aynı soruyu tekrar sormuş. Aynı cevabı alınca kızının kendisine değer vermediğini anlayıp onu evlatlıktan reddetmiş.

Bu olaydan bir süre sonra ilginç bir şey olmuş. Ülkede tuz sıkıntısı yaşanmaya başlamış. Kısa süre sonra da evlerde ve sarayın mutfağında _____ tuz kalmamış. Mutfaklarda artık lezzetsiz yemekler pişiriliyormuş. Kral da dahil olmak üzere herkesin keyfi kaçmış. Uzun süre sonra tuz kıtlığı bitip ülkede tekrar lezzetli yemekler pişirmeye başlanınca, kral tuzun aslında ne kadar değerli olduğunu anlamış. Küçük kızının ona verdiği değer farkına varmış. O gün kızını yanına çağırmış ve onu affettiğini söylemiş. Kral ve kızları eski mutlu günlerine geri dönmüşler.

8 Dolduralım

yaşlı mı yaşlı • geniş mi geniş • yaptık mı yaptık • söyledim mi söyledim • hiç mi hiç • yazdım mı yazdım
biliyor mu biliyor • ev mi ev • çalışıyor mu çalışıyor • geç mi geç • ilgileniyor mu ilgileniyor • sildi mi sildi
komik mi komik • iyi mi iyi

1. Arkadaşımızla karşılaşacağımızı düşünürken kapıyı bize yaşlı mı yaşlı bir adam açınca hepimiz çok şaşırдық.
2. Ben ona erken kalkması gerektiğini _____ ama beni ne kadar dikkate aldığını bilemem.
3. Tavırlarına baksan hepimizden çok _____ ama bu projede daha bir kalem oynattığını görmedik.
4. Emlakçıya sorarsan burası _____ ama ben içinde bir gün bile yaşayamam doğrusu.
5. Sirkte kırmızı peruğu ve kocaman papyonuyla _____ bir palyaço vardı.
6. Temizlikçiye sorarsan sandalyeleri _____ ama minderlerini inceleyince lekelerin çıkmadığını gördüm.
7. Lafta herşeyi _____ ama bir gün bile bir konuda fikir yürüttüğünü görmedik.
8. Benim ne demek istediğimi _____ anlamıyorsun.
9. Bu kadar kısa sürede kompozisyonumu _____ ama hata olup olmadığını kontrol edemedim. O yüzden kaç puan alacağımı bilmiyorum.
10. Lafa gelince benim sıkıntılarımı _____ ama yardıma ihtiyaç duyduğumda çok meşgul olduğunu söylüyor.
11. Lafta maddi durumu _____ ama bir gün elini cebine atıp da bir şey ısmarladığına rastlamadık.
12. Evin kapısı _____ bir hole açıyordu.
13. Biz uyarımızı _____, sözümüzü dinlemek onlara kalmış.
14. Gece _____ bir saatte eve geldiğimizden dolayı apartmandakiler rahatsız olmasın diye hepimiz ayaklarımızın ucuna basa basa yürüdük.

7.3 Komedi Dünyası

9 Tümce oluşturalım

- bozdu / güzel güzel / sohbet / yoktan / çıkarıp / huzurumuzu / oturmuş / ederken / kavga / hiç

- iş / mi / iç / sevmediğim / hafta sonu / yapmak / kalıyorum / ev / yapmayı / temizlik / zorunda / hiç / halde / her

- hiç / kapısının / temiz / değilse / tutsa / kadar / çevre / bu / önünü / olmaz / herkes / kirliliği

- sınav / görüyorum / baktığımda / hiç / anlamadığınızı / mi / sonuçlarınıza / hiç / derste / anlatılanları

- istemem / yeni / kuracaksın / yoktan / elindeki / parayı / diye / kaybetmeni / iş / hiç / bir

- sosyal / için / çok / sinemaya / olmasa / da / hiç / ayda / bir / vaktimiz / etkinlikler / defa / gitmeye / çalışıyoruz / değilse

- aynıdıkları / yıllık / bir / uğruna / yoktan / inanamıyorum / bunca / arkadaşların / küçük / anlaşmazlık / hiç

- hiç / dikkate / hep / mi / tavsiyelerimi / hiç / için / yapıyorsun / almadığın / hata

- çok / olduğumu / de / hiç / yerinde / şükrediyorum / şanssız / düşünsem / olmasına / değilse / bazen / sağlığı / diye

- kalmadık / tavsiyesiyle / köyünden / mi / memnun / hiç / gittiğimiz / tatil / arkadaşlarımızın / hiç

10 Yerleştirilim

komedi • nükte • mizah • nüktedan • komik

- Bu oyuncunun hareketleri o kadar gülünç / _____ ki her filminde gülmekten kınıyoruz.
- Eskiden beri gülmece / _____ dergilerine merakım vardır.
- Genellikle dramatik filmler çeken yönetmen bu filminde güldürü / _____ unsurlarına da yer vermiş.
- Her zaman etrafındakileri güldürmeyi başaran esprili / _____ bir insandır.
- Esprileriyle / _____ en sıkıntılı zamanlarımızda bile hepimizi neşelendirmeyi başarıyor.

11 Yerleştirilim

komik duruma düşmek • espriyi patlatmak
bıyık altından gülmek • matrak geçmek
ince espri yapmak • kara mizah yapmak
mizah anlayışı olmak • şaka kaldırmak

- Yaptığımız espriler karşısında surat ifadesinin hiç değişmediğini görünce onun _____ bir insan olduğunu anladık.
- Serhat zekice ve _____, bunun için herkes onun hangi lafının gerçek hangisinin espri olduğunu anlayamaz.
- En son gittiğimiz tiyatro oyununda toplumun acı yönlerinin _____ İnsanları sadece güldürmek değil, toplumun kanın yaralarına da dikkat çekmek amaçlanıyordu.
- Bilmediğim konularda fikir yürütüp o konuda bilgi sahibi olan insanların gözünde _____ istemem.
- Hiç birimizin beklemediği bir anda _____ ve toplantıdaki gergin havanın yumuşamasını sağladı.
- İş yerine yeni gelen elemanın kendini kanıtlamak için verdiği çabaların komikliğine hepimiz gizlice _____.
- Niye bana bakıp bakıp gülüyorsunuz? Siz benimle _____ galiba.
- Kardeşim hiç _____. Ne zaman ona takılma-ya kalksak hemen bize küsüp kendisini odasına kapatır.

12 Eşleştirelim

1. Aynı yanlışları tekrarlamamızdan anlıyorum ki,	☐ şu güzel günde hiç yoktan tadımız kaçmasın.
2. Yorgun geldiğini bildiğimden seni ev işlerine yardım etmen için zorlamak istemem ama	☐ ne söylemeye çalıştığını hiç mi hiç anlamadım.
3. Keyifle sohbet ederken birden eski defterleri açıp beni geçmişteki hatalarımdan dolayı suçlayınca	☐ hiç yoktan mal sahibi olduk.
4. Sizin sorumsuz davranışlarınızla bizi zor durumda bırakmanızdan	☐ hiç mi hiç anlayış göstermiyorsun
5. Bu zor günlerimde insanların gelmemelerine anlayış gösteririm ama	☐ hiç değilse günde üç taneden fazla içme.
6. Sigarayı bırakmamamı anlarım ama,	☐ hiç mi hiç hoşlanmıyorum.
7. Benim yaptığım hatalara	☐ hiç değilse beni arayıp teselli etmelerini beklerdim.
8. Ev sahibimizin zor durumda kalıp evi ucuz fiyata bize satmasıyla	☐ hiç yoktan sinirim bozuldu.
9. Onlar sözleriyle bize saldırırsalar da biz alttan alalım ki,	☐ hiç değilse gelince çıkardığın kıyafetleri sağa sola atmayabilirsin.
10. Ağzında bir şeyler geveledi ama	☒ hatalarınızdan hiç mi hiç ders almıyorsunuz.

13 Tamamlayalım

- Elimde olsa hemen buradan taşınırdım, çünkü bu mahalleyi hiç mi hiç sevmiyorum.
- Az zaman kaldığı için çok sıkı bir rejimdeyim, arkadaşımın düğüne kadar _____ iki kilo versem bile bana yeter.
- Seni böyle görünce içim parçalanıyor, çünkü seni üzgün görmeye _____ dayanamıyorum.
- Ofisteki odamda değişiklik yapmadan önce bana da sorup _____ fikrimi alabilirdiniz.
- İş yerindeki insanların hatırlamı sormalarını beklemiyorum ama _____ göz göze gelince selam verebilirler.
- Aklımızda yokken bir anda karar verip _____ bütün evi köşe bucak temizledik.
- Bir saate kadar uçağım kalkacak ama ayaklarım geri gidiyor sizden ayrılmayı _____ istemiyorum.
- Zaten dolaptaki bütün yemeği yemişsin, _____ ekmeği bitirmeseydin.
- Toplantıda hiçbir şey öğrenemedik _____ maaşlara yapılacak zamlar konusunda bilgilendirilseydik çok memnun olurduk.
- Yemek pişirmekten _____ hoşlanmıyorum, keşke kapsüllerle beslenmek mümkün olsaydı da yemek derdinden kurtulsaydık.

14 Yerleştirelim

hiç değilse • hiç yoktan • hiç mi hiç

Günlük hayattaki koşturmalardan, dünyadaki olumsuzluklardan o kadar etkileniyorum ki, eve gelince her şeyden uzaklaşmak istiyorum. Çok önemli bir şey olmasa bile kötü bir günümdeysen iş yerinde birinin söylediği bir söz bile beni kırabiliyor, _____ üzücü bir gün geçiriyorum. Bütün bu olumsuzluklardan kurtulmak ve kendimi iyi hissetmek için evimde huzurlu bir ortam yarattım. _____ evime gittiğimde bütün sıkıntılardan uzaklaşmak, hayatın güzel taraflarını yaşamak istiyorum. Evimde seçim hakkı bana ait olduğu için televizyonda eğlenceli programlar ve filmler dışında bir şey seyretmiyorum. Hele bir senedir haber programlarını _____ açmıyorum. Büyük bir DVD arşivim var. Bu arşiv daha çok komedi filmleri ve romantik filmlerden oluşturuyor. Gerçek hayatta çok fazla eğlenemiyorum ama en azından bu filmleri seyrederek kendi kendime güzel vakit geçirebiliyorum. Hayatta her şey istediğimiz gibi olmuyor ama ben kendim için bulduğum bu çözümlerle hayatı biraz daha yaşanabilir bir hale getirdiğimi düşünüyorum.

8

Ruhun Gıdası

1. Müzik Başucumda

1 Yeniden yazalım

1. Dekorasyonla ilgili bilgiler veren internet sitemizi her ay yaklaşık yüz bin kişi ziyaret ediyor.
Dekorasyonla ilgili bilgiler veren internet sitemiz her ay yaklaşık yüz bin kişi tarafından ziyaret edilmekte(dir).
2. Belediyeler seçim öncesinde ilçe ve şehirlerin alt yapı çalışmalarına hız veriyor.

3. Aileler çoğu zaman çocukların gerçek duygularını fark etmiyorlar.

4. Müfettişler şirketin gelir ve gider hesaplarını denetliyorlar.

5. Yazarın yedi dile çevrilmiş olan kitaplarını bugün dünya da milyonlarca kişi okuyor.

6. Öğrenciler artık mühendislik gibi iş bulma olasılığı yüksek olan alanları daha çok tercih ediyor.

7. Kültür Bakanlığı unutulmaya yüz tutmuş el sanatlarını canlandırmaya yönelik çalışmalar yapıyor.

8. Sitemize kaydedilen şiirleri editörlerimiz okuyup onaylayarak aktif hale getiriyorlar.

9. Besin değerleri açısından zengin bir sebze olan patatesi bugün pek çok ülke yetiştiriyor.

10. Kamuoyu spor, sanat, sağlık, çevre gibi konularda topluma katkı sağlayan kurumları daha çok destekliyor.

11. Çevredeki farklı bölümlere yerleştirilmiş kameralar bankamızı her an izleyerek görüntüleri kaydediyor.

2 Yerleştirelim

tükenmez • tanidik • görünmez • pişmiş
yanmaz • yaramaz • koşar • kızarmış • yazar • döner
güler • çıkar • çıkmaz • çalar • ummadık
yapışmaz • okumuş • gelir

1. Yanında fazla tükenmez kalem var mı acaba?
2. _____ çocukların daha akıllı olduğu söylenir.
3. Size çayları getirirken koridorun köşesinde Aliyle çarpıştık, _____ kaza işte.
4. Uçaktan indiğimizde _____ yüzlü rehberimiz karşıladı bizi.
5. "_____ aş su katılmaz." deyimini hiç duydun mı?
6. Kuaför makyajımı o kadar kötü yaptı ki palyaçoya döndüm. Neyse ki eve giderken yolda _____ kimseye rastlamadım.
7. Çok sağlıksız olduğunu bildiğim halde _____ patatesten bir türlü vazgeçemiyorum.
8. Markete giren yüzü maskeli iki soyguncu _____ kasayı söküp götürmüşler.
9. Otelimizin tüm odalarında _____ kumaştan perde ve döşemelikler kullanılmıştır.
10. Gözlerindeki yaşlar görülmesin diye "Hoşça kalın." dedikten sonra _____ adım uzaklaştı.
11. Organik tarım için kurulan seralar ilçenin yeni _____ kapısı olmuş.
12. Kaçarken dar bir _____ sokağa giren araba hırsızları polise yakalandı.
13. "_____ taş baş yarar." diye boşuna söylemişler.
14. Köyün _____ gençleri bir araya gelerek atıkları çevreyi kirleten fabrikayı kapattırmışlar.
15. Hemen umutsuzluğa kapılma, sakın kafayla biraz düşünelim, bir _____ yol buluruz mutlaka.
16. Dödüklü tencerenin ve _____ tavanın mucidi şimdi de az yağ harcayan bir fritöz yapmış.
17. Gece yatarken _____ saati yanlış kurmuşum, sabahın üçünde bütün ev ayağa kalktı.
18. Çok kişinin girip çıktığı otel, hastane gibi binalarda _____ kapı kullanılmasının sebebi enerji tasarrufu sağlamaktır.

3 Tamamlayalım, eşleştirelim

1. Düş enin dostu olmaz.
 2. Görün _____ köy kılavuz istemez.
 3. Az ver _____ candan, çok ver _____ maldan.
 4. Rüzgar ek _____, fırtına biçer.
 5. Danış _____ dağı aşmış, danış _____ yolu şaşmış.
 6. Denize düş _____, yılanı sanılır.
 7. Gel _____, git _____ aratır.
 8. Gülü sev _____, dikenine katlanır.
 9. Doğru söyle _____ dokuz köyden kovarlar.
 10. Öfkeyle kalk _____, zararlı oturur.
 - ☐ Zaten yeterince açık olan bir konuyu açıklamaya gerek yoktur.
 - ☐ Gerçekleri duymak bazen insanları üzer ve bu yüzden gerçekleri dile getiren kişi sevilmez.
 - ☐ İnsan bir sorunu sinirliyerek çözmeye çalışırsa yanlış karar verir ve sonuçta zararlı çıkar.
 - ☒ Zenginliğini, itibarını kaybeden kişinin etrafında kimse kalmaz.
 - ☐ Bir göreve sonradan gelen, orada daha önce çalışandan daha başarısız ve geçimsiz olabilir.
 - ☐ Fakirin yaptığı yardım, zengininkinden daha fazla fedakarlık taşır ve daha gönüldendir.
 - ☐ Kişi bir kötülük yaparsa, yaptığı kötülüğün çok daha beteri ile karşılaşır.
 - ☐ Çaresiz kalmış kişi düştüğü zor durumdan kurtulmak için her türlü yola başvurur.
 - ☐ İnsanın iyi bilmediği konular hakkında başkalarından yardım alması işlerini kolaylaştırır.
 - ☐ İnsan, sevdiği bir şey yüzünden başına gelecek sıkıntılara ses çıkarmaz, dayanır.

4 Sürdürülelim

Müzik, insanlık tarihi kadar uzun bir geçmişe sahip olan ve canlılar üzerinde büyük etkiler yaratabilen bir sanattır .

8.2 Çare Müzikte

5 Dinleyelim, işaretleyelim

Her Derde Deva Müzik

1. Müzikterapi psikolojik rahatsızlıklarda olumlu etkiye sahip, çünkü müzik _____.
- ☐ beynin sol ön bölgesini uyararak mutluluk duygusu artırır.
 - ☐ yükselen stres hormonlarının seviyesini düşürür.
 - ☐ sempatik sinir sisteminin devre dışı kalmasına yardımcı olur.
 - ☐ korkulan ve sıkıntı duyulan ortamlarda dinletilerek etkin bir tedavi elde edilir.

2. Madde bağımlıları için müzikterapi tedavi edicidir, çünkü _____.
- ☐ bağımlılık dünyanın baş etmede zorlandıkları toplumsal sorunların başında gelmektedir.
 - ☐ kişiyi bağımlı olduğu maddeyi bırakma konusunda cesaretlendirmektedir.
 - ☐ bağımlı kişi müzikal aktiviteler sayesinde yeni bir çevreye kavuşmaktadır.
 - ☐ uyuşturucu kullananlara kendini ifade etme imkânı yaratmaktadır.

Hem depresyondan şikayetçi olanlarda hem de şizofreni hastalarında müzik terapi sayesinde _____ gibi olumlu etkiler görülmektedir.

- ☐ kendi önemini anlama
- ☐ insanlarla iletişim isteğinde artma
- ☐ kendine zarar verme düşüncesinden uzaklaşma
- ☐ kendine daha iyi bakma
- ☐ beden duruşunda düzelme
- ☐ davranışları kontrol altına alma

Doğru Yanlış

1. Müzikterapi hem bunama rahatsızlığı olanlara hem onların bakıcılarına yarar sağlamaktadır. ☐ ☐
2. Müzikterapi bunama konusunda ilaçtan daha etkili bir tedavi yöntemidir. ☐ ☐
3. Cerrahi operasyonlarda müzik kullanılmasının nedeni acı hissini azaltmaktır. ☐ ☐
4. Hamilelik süresince müzikterapistle çalışılması bebeğin rahat etmesi için yararlıdır. ☐ ☐
5. Müzikterapi iş gücünü artmasına yardımcı olur. ☐ ☐
6. Müzikterapiden yararlanan bir çalışan kendini daha az stres altında hisseder. ☐ ☐

Var Yok

1. depresyon ve müzikterapi ilişkisi müzik terapinin iyileştirici etkisinin nasıl gerçekleştiği ☐ ☐
2. şizofreni hastalığının neden olduğu problemler ☐ ☐
3. psikolojik rahatsızlıkların neden olduğu fizyolojik problemler ☐ ☐
4. müzikterapinin uygulanış biçimi bunama rahatsızlığı olanların yakındıkları durumlar ☐ ☐
5. İşverenlerin işyerinde stresi azaltmak için yapması gerekenler ☐ ☐

6 Okuyalım, tamamlayalım

Müzik Zevkine Göre Kişilik Tahlili

Dinlediği müzik türünü öğrenip _____ başka hiçbir veriye sahip ol _____ birinin kişilik özellikleri hakkında fikir yürütebilir misiniz?

İskoçya'da yapılan araştırmaya göre, insanların müzik beğenileriyle kişilikleri arasında sıkı bağlar var. Örneğin klasik müzik ve caz severler yaratıcı, pop dinleyicileri ise sıkı çalışan insanlar ve ön yargıların aksine heavy metal dinleyicileri kibar, yaratıcı ve kendileriyle barışık kimseler ol _____ nitelendiriliyor.

İnsanların kişilikleriyle müzik tercihleri arasında bağları araştır _____ ilginç bir çalışmaya imza atan İskoçya'nın Heriot-Watt Üniversitesi'nden Profesör North, "İnsanlar genellikle kimliklerini tanımla _____ müzik zevklerinden yola çıkarlar. Bu nedenle kişiliğin aynı zamanda müziksel tercihle bağlantılı olması şaşırtıcı değil" dedi. Gerçekten de bir düşünün; müzik zevkini belirleyici bir kriter olarak gör _____ gidilecek bir eğlence mekanı ya da restoran seçmek,

izlenecek bir konser belirlemek mümkün olabilir mi? Demek ki pek çok sosyal tercihimizi müzik zevkimizi düşün _____ belirliyoruz.

Müzik tercihi ile kişilik arasındaki ilişkileri merak eden araştırmacılar, dünya çapında 36 bin 518 kişiye kişilik testi uygula _____ onlara 104 farklı müzik türü hakkında ne düşündüklerini sordular. Daha sonra denekleri kişilik testine tabi tuttular.

Araştırmaya göre, klasik müzik ve caz severler öz saygıya sahip yaratıcı kişiler, ama klasik severler daha dışa dönükken caz severler daha utangaç.

Soul müziğini sevenler neredeyse bütün iyi özellikleri kendilerinde topla _____ yaratıcı, girişken, kibar, kendileriyle barışık ve yüksek öz saygısı yüksek diye tanımlanmışlar.

Yani, dinlenen müzik türünün yaşlara ve cinsiyete göre farklılık göster _____ bize belirli kişilik özelliklerini yansıttığı bilimsel olarak sunulmuş durumda.

7 Tamamlayalım

- Her insanın hayatta en az bir tane, saate bakmaksızın arayabileceği bir dostu olmalıdır.
- Küçük yaşlardan beri tek başına yaşamının getirdiği zorluklar karşısında yıl _____ mücadele ediyor.
- Bir milletin, tarihini öğren _____ gelecekte başarılı olması mümkün değildir.
- Anlattıklarından bir an olsun şüphe duy _____ can kulağıyla dinledim onu. Oysa hepsi palavraymış!
- Ahmet çok güvendiğim birisi olduğu için bana sunduğu iş teklifini hiç tereddüt et _____ kabul ettim.
- Birine karşılık bekle _____ bir iyilik yapmıyorsa gerçekte o yaptığın iyilik değildir.
- Bugüne kadar bana kendini düşün _____ her durumda yardımcı oldun.
- Anneler çocuklarının her türlü sorunuyla bıkıp usan _____ özveriyle ilgilenirler.
- İş yerinde fikrimiz sorul _____ alınan kararlar artık hepimizi iyice sınırlandırıyor.
- Doktora danış _____ tedavi amaçlı kullanılan bitkiler, insanlara yarardan sağlamaktan çok zarar veriyor.
- Okul müdürlüğünden izin al _____ yapılan etkinlikler yasal değildir.
- İlişkilerde empati kur _____ uzlaşma sağlamaya çalışmak mümkün değildir.
- Saatler boyunca ara ver _____ yapılan çalışmalarda hata riski oldukça fazladır.
- Projenin zamanında yetiştirilmesi için dur durak bil _____ çalıştılar.
- Ebeveynler çocuklarına doğruyu gösterirken onları suçla _____ ikna etmeyi denemeliler.

8.3 Şarkı Söylemek Lazım

8 Dolduralım

1. Henüz vakit varken toparlanıp evden çıkalım, belki filme zamanında yetişebiliriz.
2. Sana inanamıyorum! Otobüsün kalkmasına yarım saat kaldı sen _____ valizini yeni yerleştiriyorsun.
3. Üst kattaki komşularımın gürültü yapmasına _____ ses çıkarmıyoruz ama sanırım onları yakında uyarmak zorunda kalacağız.
4. _____ eskisi gibi her hafta sonu konsere gitmeye vaktim olmuyor.
5. Vazoyu kırdığın için hiç üzülme, ben _____ onu birine vermeyi düşünüyordum.
6. Sen tek başına yaşayamazsın ki _____ o kadar büyümedin.
7. Demet _____ özel bir hocayla trafiğe çıkabiliyor, ama biraz zaman geçince tek başına arabayla işe gelebilir.
8. Yaptığım hatalardan dolayı _____ büyük bir pişmanlık duyuyorum, bir de sen üstüme gelme.
9. Müdür bey _____ gelmedi, biraz beklerseniz on dakikaya kadar burada olur.
10. Bu zamana kadar yalnız başınıza idare ettiniz, ama _____ yeni bir ev arkadaşı aramalısınız.
11. İşleri yetiştirmek için _____ çok vaktin var. Bu kadar acele etmene gerek yok.
12. Sizin alışveriş yapmanıza gerek yok. Ben _____ yiyecek bir şeyler aldım.
13. Ünlü yazarın _____ adını koymadığı roman hakkında söyleşi yaptık.
14. Kardeşim _____ benim bilgisayarımı kullanıyor, ama sonra ona da yeni bir bilgisayar alınacak.
15. Saat on iki oldu ama sen _____ yatağını bile toplamamışsın.
16. Toz almama gerek yok ben _____ bütün gün temizlik yaptım.
17. _____ küçük yaşlarda gelecekte başarılı bir müzisyen olacağının sinyallerini veriyordu.
18. Bazı hataları telafi etmeniz için _____ çok geç.
19. Onlar _____ ailelerinin yanında yaşıyorlar, ama uygun bir ev bulunca onlardan ayrılacaklar.
20. _____ lafımı bile bitirmeden niçin telefonu suratıma kapadın?

9 Eşleştirelim, dolduralım

1. Ben bu akşam size katılamayacağım,
 2. Daha geniş bir eve taşınmak için para biriktirdiğimiz için
 3. Onlarla havuza gitmediğime hiç üzülmedim,
 4. Sana olan güvenimiz tamamen yok oldu,
 5. Siz beni hiç beklemeden direkt salona gidin,
 6. Hülya Hanım eskisi kadar misafir ağırlamamasını
 7. Ben kılımı bile kıpırdatmam, kapıyı sen aç,
 8. Saçımın rengini yazıya doğru açtıracağım,
 9. Onlar çalışmaya devam ettikleri için
 10. Seni tebrik ederiz, okulunu birincilikle bitirmişsin.
 11. Senin hatırlatmana bile gerek yoktu,
 12. Bu kadar uzun süredir çalışmalarına rağmen
 13. Daha önce pizzayı çok sevdiğim halde
 14. Ucuzluk başlayınca yeni bir bot alırsın,
 15. Önceden çok sinirliydi ama bu köye taşınmasıyla her şey çok değişti,
- ☐ _____ şimdi oturdum.
 - ☒ benüz işlerimi bitirmedim.
 - ☐ _____ kendisine vakit ayırmak istemesine bağlıyor.
 - ☐ _____ daha önce de birkaç yalanını yakalamıştık.
 - ☐ Biz _____ günler öncesinden onun doğum gününü olduğunu biliyorduk.
 - ☐ _____ yüzme bilmediğim için bütün gün güneşin altında oturmak zorunda kalacaktım.
 - ☐ _____ bir kenara koydukları tek bir kuruş yok.
 - ☐ _____ insanlara daha toleranslı davranıyor.
 - ☐ _____ tadından nefret ediyorum.
 - ☐ _____ eskisiyle idare ediver.
 - ☐ _____ bu küçük lojmanda oturuyoruz.
 - ☐ _____ senin bu kadar başarılı olacağın ilkokul yıllarında belliydi.
 - ☐ _____ kuaförde işim bitmedi. Sizinle orada buluşuruz.
 - ☐ Bunun için _____ sadece uçlarındaki kestirmek için kuaföre gidiyorum.
 - ☐ _____ birkaç saat burada olacaklar.

10 Yerleştirelim

1. Hiç ara vermeden çalışmamız gerek, _____ yapılacak bir sürü işimiz var.
☐ henüz ☐ daha
2. _____ yeni komşularımızla tanışmadığımız için onların nasıl insanlar olduğunu bilemiyoruz.
☐ henüz ☐ artık
3. _____ sizin bu hatanızı görmezden geliyoruz, ama ikinci sefer tekrarlanırsa ceza almak zorunda kalırsınız.
☐ şimdilik ☐ daha
4. _____ moralim bozuk, bir de siz beni sorularınızla bunaltmayın.
☐ daha ☐ zaten
5. _____ geç kalmış sayılmazsınız, başvurular bu ayın sonuna kadar uzatıldı.
☐ artık ☐ henüz
6. _____ ayaküstü bir şeyler atıştırılalım, eve gidince güzel bir yemek yeriz.
☐ şimdilik ☐ artık
7. Banka oturmayın! _____ yeni boyandı.
☐ daha ☐ artık
8. Bir lokma daha yiyemem _____ sabahtan beri yemediğim şey kalmadı.
☐ artık ☐ zaten
9. Biz artık kalkalım, _____ yapacak çok işimiz var.
☐ daha ☐ henüz
10. Doruk iyi ki bizimle gelemedi, _____ arabada hiç yer yoktu.
☐ zaten ☐ artık
11. Beni aramamasına hiç şaşmamak gerek, _____ son günlerde hiç anlaşılamıyorduk.
☐ artık ☐ zaten
12. Müdür _____ konuşmasını bitirir bitirmez salondakiler alkışlamaya başladı.
☐ daha ☐ henüz
13. Onun bu kadar sorumsuz olması _____ hepimizin sabrını taşıyor.
☐ şimdilik ☐ artık
14. Ormanda çıkan yangın _____ kontrol altına alınmış gibi görünüyör ama sonrasında ne olacağını bilemeyiz.
☐ artık ☐ şimdilik

11 Okuyalım, işaretleyelim

Rap ve Hip-Hop Kültürü

Bol giysiler, boyna takılan zincirler, rahat tavırlar ve hızlı söylenen kafiyeli sözler. Hip-hop ve rap kültürünün bize ifade ettiği şeyler genellikle bunlardır. Ama rap müziği tutkunları, gençler arasında giderek yaygınlaşan bu kültürün aslında bol kıyafetler giymekten, kafiyeli ve hızlı şarkılar söylemekten daha fazlası olduğunu söylerler.

Onlara göre müziğin temposuna uyularak söylenen sözlerde ve tavırlarda anlatılmak istenen bazı şeyler vardır.

Rap hakkında biraz bilgi vermek gerekirse bu tarzın Hip-Hop kültürünün içindeki başlıca dört elementten biri olduğunu söyleyebiliriz. Rap tarzını "ritmik şiir" olarak açıklamak mümkündür. Rap müzikte şiirin ölçüsü ritme dayalıdır.

Bu müzik tarzı ilk ortaya çıktığında ele alınan konular eğlence ve aşktı. Ancak yıllar sonra bazı Afrikalı-Amerikan ozanların etkisiyle politik rap ortaya çıktı. Bu biçiminde ırkçılığa, baskıya karşı sözler içeren sosyopolitik eleştiriler yer aldı. Sert bir ifadeye sahip olan rap müziğin sözlerinde isyanı daha etkili dile getirmek için argo sözcüklere de yer verildi.

	Var	Yok
1. Rap müziğin tanımı	☐	☐
2. Rap ve hip hop müziğin insanlara çağıştırdıkları	☐	☐
3. Gençlerin hip hop ve rap dinledikleri için gelen eleştiriler	☐	☐
4. Rap müziğin zaman içinde geçirdiği değişim	☐	☐
5. Rap müziğin sözlerinin anlaşılmasının zorluğu	☐	☐
6. Rap müzikte kullanılan dilin özellikleri	☐	☐

9

Yapı ve Yapım

1. Dünyanın Bin Bir Harikası

1 Yeniden yazalım

1. Bu şekilde konuşarak dostluğunun ne kadar sahte olduğunu ortaya koydu.
Bu şekilde konuşmakla dostluğunun ne kadar sahte olduğunu ortaya koydu
2. Futbolcu Alex Beşiktaş Spor Klübünün transfer teklifini kabul ederek kariyeri adına çok doğru bir karar verdi.
3. Bence işine katkı yapmayan, yenilik getirmeyen kişi sadece çalışarak başarılı olamaz.
4. Birkaç araba satarak bu kadar zengin olunur mu? Bu işin içinde bir iş var bence.
5. İstanbul dünyaca ünlü bir organizasyona ev sahipliği yaparak tanıtımına büyük katkı sağladı.
6. Şarkı ezberleyip söyleyerek müzisyen olunmaz, müzik bundan çok daha fazlasıdır.
7. Bu sorun telefonda tartışarak çözülmez, yüz yüze görüşmek lazım.

2 Yeniden yazalım

1. Bu program hem güncel virüsleri temizliyor hem de bilgisayarın internet bağlantı hızını artırıyor.
Bu program güncel virüsleri temizlemekle kalmayıp bilgisayarın internet bağlantı hızını da artırıyor
2. Selim'i hem telefonla arayıp tebrik edelim, hem de iş yerine bir çiçek gönderelim.
3. Tur programımız boyunca sadece tatil yapmayacak, ömür boyu hatırlayacağınız anılar da edineceksiniz.
4. Bu makine çamaşırları türlerine uygun yıkamasının yanında ütüye hazır hale de getiriyor.
5. Yeni cihazımız sayesinde sadece zayıflamayacak, aynı zamanda da gençleşeceksiniz.
6. Bu olay beni hem üzdü hem de ona olan güvenimi sarstı.
7. Eğitim setimiz çocuklara matematiği öğretmesinin yanı sıra zeka gelişimlerini de desteklemektedir.

3 Yeniden yazalım

1. Bu bitkisel ilacın bilinen bir yan etkisi yoktur ancak uzun süre kullanılması önerilmemektedir.
Bu bitkisel ilacın bilinen bir yan etkisi olmamakla birlikte uzun süre kullanılması önerilmemektedir
2. Yurtdışı staj programlarının katılım koşulları ülkelere göre değişiyor ama 30 yaşın altında olmak genel şart.
3. Filmin bazı sahnelerini saçma buldum ama genel olarak beğendiğimi söyleyebilirim.
4. Apandisit sorunları her yaş grubunda görülse de özellikle 20-30 yaş arasında daha sık olarak meydana gelir
5. Bu adacıkta bir kral hazinesi olduğu söylense de bugüne dek onunla ilgili bir ize rastlanmamıştır.
6. Depresyon sıklıkla görülen bir hastalık olmasına rağmen hala yeterince tanınmamaktadır.
7. Kulüp başkanı pek çok konuda eleştirildiği halde bu sezon da yönetime seçilecek gibi görünüyor.

4 Tamamlayalım

1. Yavuz Seçkin bütün ünlülerin birebir taklitlerini başarıyla yap masıyla ünlü bir komedyen.
2. Dizi müzikleri yapmaya başla _____ bir anda popüler olan Pinhani'nin yeni albümü piyasaya çıktı!
3. Tribünlerde iki takımın taraftarları arasında çıkan kavga maçın ertelen _____ sonuçlandı.
4. Filmde başrol karakterinin eskiden bir suikastçı olduğunu öğren _____ tempo daha da artıyor.
5. Toplantıya, şube yönetim kurulu üyelerinin yürüttükleri çalışmalar anlat _____ devam edildi.
6. Sizin oyunculuk maceranız bir reklam filminde rol al _____ başlamıştı, değil mi?
7. Ailem benim Tıp Fakültesi'nden dereceyle mezun ol _____ hep övünmüştür.
8. Baban senin okurken evlenecek ol _____ ilgili ne düşünüyor?

5 İşaretleyelim

1. Ünlü müzisyen filmin müziklerini yap _____ filmde küçük bir rol da alacak.
☐ -tığıyla kalmayıp ☐ -makla kalmayıp
2. Bu toplantıda sorunları tartış _____ olası çözüm önerileri geliştirmek de istiyoruz.
☐ -tığımızla kalmayıp ☐ -makla kalmayıp
3. Sinemaya zamanında yetişemeyip taksi parası öde _____ çok canımız sıkıldı.
☐ -dığımızla kalınca ☐ -mekle kaldığımız için
4. Korkma, sana hiçbir şey yapamaz, sadece konuş _____.
☐ -tuğuyla kalır ☐ -makla kalmaz
5. Konserin iptal edildiğini öğrenen müzikseverler saatlerce bekle _____ şarkıcıyı protesto ettiler.
☐ -dikleriyle kaldıkları için ☐ -mekle kalmayıp
6. Yaz okulunda öğrenciler dil öğren _____, çok çeşitli spor aktivitelerine de katılabilecekler.
☐ -dikleriyle kalmayacak ☐ -mekle kalmayacak

6 İşaretleyelim

1. Yılbaşı partisinde senin dans teklifini kabul etmemekle büyük _____.
☐ ayıp oldu ☐ kabalık etti
☐ karar verdi ☐ yanıldı
2. Müşteri, içkiyi masaya döken garsonu azarlamakla _____, müdüriyete de şikayet etti.
☐ yetinmedi ☐ susmadı
☐ doymadı ☐ durmadı
3. Bir toplum içinde yaşayan herkes birbirine saygılı olmakla _____.
☐ mecburdur ☐ görevlidir
☐ haklıdır ☐ yükümlüdür
4. Sahte belge düzenlemekle _____ iş adamı polis tarafından gözaltına alındı.
☐ iddia edilen ☐ suçlanan
☐ bilinen ☐ yakalanan
5. Serdar son zamanlarda doktora tezi yazmakla _____ olduğu için pek görüşemiyoruz.
☐ yoğun ☐ ilgili
☐ yorgun ☐ meşgul
6. Bu kadar işin arasında yemek yapmakla _____, dışardan söyleyelim.
☐ çalışmayalım ☐ gayret etmeyelim
☐ çabalamayalım ☐ uğraşmayalım
7. Üyesi olmakla _____ Beşiktaş Kulübü'nün yönetim kurulunda hizmete hazırım.
☐ sevinç duyduğum ☐ önem verdiğim
☐ gurur duyduğum ☐ onur verdiğim
8. Ömer yeni girdiği telefon şirketinde baz istasyonlarını denetlemekle _____ olacaktı.
☐ görevli ☐ stresli
☐ yönetici ☐ meşgul
9. Gazetecilerin sorularına cevap vermemekle hakkınız-daki suçlamaları _____ olmuyor musunuz?
☐ kabullenmiş ☐ uygulamış
☐ razı olmuş ☐ gözlemlemiş

9.2 Taşın Estetiği

7 Yeniden yazalım

1. Evin bahçesinden dışarı çıkmayacağınıza söz vererseniz arkadaşlarınızın yanına gitmenize izin veririm.
Evin bahçesinden dışarı çıkmayacağınıza söz vermeniz şartıyla arkadaşlarınızın yanına gidebilirsiniz
2. Apartmanda oturan herkes kabul ederse dairenizde köpek besleyebilirsiniz.
3. Okulumuzda öğrenim görmeniz için gereken tek şart İngilizce sınavından altmışın üzerinde bir puan almanız.
4. Kredi kartınıza her ay 5 TL değerinde puan yüklenmesi için faturalarınızı otomatik ödemeye almanız gerekiyor.
5. Çocuğunuzun da size ait olan sağlık sigortasından yararlanabilmesinin tek şartı 18 yaşını doldurmamış olması.
6. Bana sunacağınız bütün çalışma şartlarını kabul edebilirim ama tek koşulum İstanbul dışında görev yapmamak.
7. Elbette çocuklarınızın bilgisayar başında zaman geçirmesine izin vermelisiniz ama bu süre bir saati geçmemeli.
8. Bu akşamki doğum günü partisine katılabilirsin ama alkolü fazla kaçırmayacağına söz verersen!
9. Alışverişlerinizde nakit ya da kredi kartıyla tek seferde ödeme yapmanız durumunda %20 indirimden yararlanabilirsiniz.

8 Tamamlayalım

1. Web sitemizde listelenmiş evrakları tamamlayarak gel *meniz koşuluyla* başvuru işlemlerinizi 10 dakika içerisinde halledebiliriz.
2. Evinizde, yatağınızdan hiç kalkmadan istirahat et _____ sizi bugün taburcu edebiliriz.
3. Derslerini ihmal et _____ tiyatro kurslarına katılabilirsin.
4. Başkalarının özgürlüğünü kısıtla _____ özgürce yaşayabilirsiniz.
5. Ünlü sanatçı televizyon programına kendisine asla özel hayatıyla ilgili soru sorul _____ katılmayı kabul etmiş.
6. 15 gün içinde geri öde _____ sana borç para verebilirim.
7. Cep telefonlarınız yanınızda kalabilir ancak kapalı ol _____.
8. Yalnızca bir tane ol _____ isteğinizin gerçekleşeceğini söyleseler ne dilersiniz?
9. Sağlıklı beslenin derken elbette sizden hiç tatlı yememenizi beklemiyorum. Yiyebilirsiniz ama abart _____.
10. Size kefil olacak bir çalışan göster _____ bankamızdan istediğiniz tutarda kredi çekebilirsiniz.
11. Sınavda kopya çekebilirsiniz ama öğretmene yakalan _____.
12. Üniversite öğrencisi olduğunuzu belgele _____ yurt içi telefon görüşmelerinizi indirimli tarife üzerinden hesaplayabiliriz.
13. Bu gece dışarı çıkmaya izin veririm ama yarın bütün gün misafire hazırlanmam için bana yardım et _____.
14. Doktor, üç gün yağlı ve tuzlu yemekler yememeye dikkat et _____ rutin hayatına devam edebileceğini söyledi.
15. Hızlı kullanmayacağına söz ver _____ bugün babanın arabasını alabilirsin.
16. Tesisimizin havuzundan aylık üyelik ücreti öde _____ yararlanabilirsiniz.

9 İşaretleyelim

- Saat 24.00'dan önce evde _____ bu akşam dışarıya çıkabilirsiniz.
☐ olmak şartıyla
☐ olmanız durumunda
- Söz verdiğiniz tarihte işi _____ size vaadedilen ücretin yarısını alamayacaksınız.
☐ yetiştiremediğiniz takdirde
☐ yetiştirememeniz koşuluyla
- Anlamını bilmediğiniz bir kelimeyle _____ sözlük kullanabilirsiniz.
☐ karşılaşmanız koşuluyla
☐ karşılaşmanız durumunda
- Rezervasyonlu biletinizi film den 30 dakika önce _____ rezervasyonunuz iptal edilecektir.
☐ almamanız şartıyla
☐ almamanız durumunda
- Gece, hastanın her hangi bir problem _____ doktora hemen haber vermelisiniz.
☐ yaşaması durumunda
☐ yaşaması koşuluyla
- 100 TL'den fazla harcama _____ benim kredi kartınızı kullanabilirsiniz.
☐ yapmamak şartıyla
☐ yapmaman durumunda
- Sana defalarca söylediğim hatalarını _____ seninle arkadaşlığımı sürdürmeyeceğim.
☐ düzeltmemen şartıyla
☐ düzeltmediğin takdirde
- Otobüs saatini _____ 100 m. ileriden geçen dolmuşlara da binebilirsin.
☐ kaçırdığınız takdirde
☐ kaçırmak şartıyla

10 Yeniden yazalım

- Bankadan para çekemezsen sana borç verebilirim.
Bankadan para çekememen durumunda sana borç verebilirim

- Madem evde tek başına kalmak konusunda ısrar ediyorsun, bir şeye ihtiyacın olursa bizi ara.

- Onu ancak hatalı olduğunu kabul edip özür dilerse affederim.

- Kredi kartı borcunuzu son ödeme tarihinden önce ödemezseniz yüklü miktarda faiz ödemeniz gerekecek.

- Yarın da hava bugünkü gibi rüzgarlı olursa balığa çıkmamız imkansız!

- Ben dişinizi çekerken acı hissederseniz elinizi kaldırmanız yeterli.

- Doktorun verdiği kremi düzenli olarak kullanırsan yüzündeki kırmızı lekelerden 10 gün içinde kurtulabilirsin.

9.3 Saygılı Kentleşme

11 Tamamlayalım

1. Bülen'e teklif edersek bizimle yemeğe gelir *mi ki* ?
2. Biraz sabırlı ol _____ emeklerinin karşılığını alabilesin.
3. Bize kimse pikniğe gideceğimizi söyle _____ hazırlık yapalım.
4. Acaba onlar da şu anda bizim kadar sıkıl _____ ?
5. Yirmi dakika bekledikten sonra anla _____ gelmeyecek eşyalarımı toplayıp eve döndüm.
6. İsteddiği oyuncuğu aldırarak için ağlayan çocuk bak _____ kimse onunla ilgilenmiyor, avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı.
7. Niye ona kızgın olayım? Bu güne kadar beni hiç üz _____ .
8. Emel'i aramam gerek ama saat on bir olmuş, uyu _____ ?
9. Cep telefonumu evde unutmuşum. Acaba beni arayan ol _____ ?
10. Onlar bugün işe gel _____ yarın ki toplantıyı haber verelim.
11. Biz İngilizce bil _____ oturup onlarla sohbet edebilelim.
12. Her sabah çıkarken camları aç _____ ev havalandırsın.
13. Şimdi yemeği fırına koy _____ misafirler gelene kadar hazır olsun.
14. Anlattığınız hiçbir şey bana inandırıcı gel _____ size güveneyim.
15. Demet ailesinin yanına taşınmak iste _____ bu şehre yerleşsin.
16. Bunca yıl insanları tanıdıkça gör _____ kimse ailenin yerini tutmuyor.
17. Derslerine yeteri kadar çalış _____ sınavdan iyi not alabilesin.
18. Aileler çocuklarını dinle _____ onları anlayabilsinler.
19. Odasına girdi mi bir saat çıkamaz artık bekle _____ hazırlansın da evden çıkalım.
20. Biraz daha sabredersen gör _____ her şey daha iyiye gidecek.

12 Eşleştirelim

1. Deminden beri izin vermediniz ki	☐ istediğimiz tatile çıkalım.
2. Sen bize akşam geç geleceğini söyledin mi ki	☐ benden yüz bulup şımarasın.
3. O bize önceden bu işin risklerini anlattı ki,	☐ akşam olmadan işleri bitirip çıkabilelim.
4. Çok vakit kaybetmeden çalışmaya başlayalım ki	☐ sorumluluklarınız şimdikinden çok daha ağır olacak
5. Siz de üniversiteyi bitirip iş hayatına atılınca anlayacaksınız ki,	☐ şöyle üzerine tereyağı sürüp yiyelim.
6. Ona çok yumuşak davranmıyorum ki,	☐ yemeği erken hazırladık diye kızılırsın.
7. Bir senedir istediğimiz parayı biriktiremedik ki,	☐ sözleşmeyi imzaladıktan sonra pişman olmayalım.
8. Şimdi sıcak bir pide olacaktı ki,	☒ suçlamalarınıza karşı kendimi savunayım

13 Tümce oluşturalım

1. duymadım / onların / sana / ki / açıklama / ne / yapayım / ben / konuştuklarını
2. ağırlandı / onların / görüşmek / hiç / ki / tekrar / evinde / isteyelim / iyi
3. kaybetme / şimdiden / karar / işe / giyeceğine / ki / ver / sabah / vakit / giderken / ne
4. gürültüleri / rahatça / komşuların / akşam / bir / türlü / ki / uyuyabilelim / yukarıdaki / kesilmedi
5. özgür / çocuklarını / seçimi / bırakmıyorlar ki / gençler / bölümde / konusunda / okusunlar / meslek / istedikleri / aileler

14 İşaretleyelim

- Biraz daha bekle, onu yakından tanıyınca _____
hiç güvenilir bir insan değil.
☐ gördün ki ☐ göreceksin ki
- Biz daha önce yurt dışına _____ vize için nelerin
gerekli olduğunu bilelim.
☐ çıkmadık ki ☐ çıkmayalım ki
- Sen de çok iyi _____ geç saatlere kadar rapor ha-
zırlıyorum.
☐ bildin ki ☐ biliyorsun ki
- Ben sana kötü bir şey _____ niçin hemen ağla-
maya başladın.
☐ söyleyemedim ki ☐ söylemedim ki
- Doktora gitmeden randevu al _____ hastanede
çok uzun beklemeyin.
☐ alıyorsunuz ki ☐ alın ki
- Niye filmi geri verdin? Ben onu daha _____ .
☐ seyretmemiştim ki ☐ seyredecektim ki
- Siz beni gençliğimde _____ o zaman anladınız
ne kadar iyi dans ettiğimi.
☐ gördünüz ki ☐ görecektiniz ki
- Ben uzun süre onların dargın olduğunu _____ si-
ze söyleyeyim.
☐ anlamıyorum ki ☐ anlamadım ki
- Ona bir şey beli etmemeye _____ sürpriz bozul-
masın.
☐ çalışmayın ki ☐ çalışın ki
- Zamanında İngilizce _____ şimdi sahip olduğum
gibi bir iş bulabileyim.
☐ öğrendim ki ☐ öğrenecektim

15 Okuyalım, işaretleyelim

Bodrum Evleri

Bodrum dediğimizde deniz ve güneş dışında akla gelen, kültürel zenginliği çok büyük olan evlerdir. Bu evlerde oldu-ğu gibi boyut olarak küçük, kullanışlılık ve estetik olarak büyük mimari çözüm, dünya üzerinde gerçekten azdır.

Eski Bodrum evlerinde kalın taş duvarlar ve bunlardan açılan çok küçük pencereler, modern bir klimanın sağladığı ferahlığı verir. Bu duvarlar mükemmel bir yalıtım sağlar. Evlerin beyaz oluşu ise güneşi yansıtması bakımından büyük bir avantajdır. Bodrum'da yaşayan insanlar yazın denize girmenin yanında bu evlerin içerisinde yaşamaktan büyük keyif alırlar. Bodrum evlerinin iklimden gelen özelliklerinden birisi de avlulardır. Sokaktan avluya girdiğiniz de eve girmiş olursunuz. Yani evin dışında bir mekân görmüş olmazsınız. Çünkü o ev, asma çardaklarıyla, gölgelikleriyle bir bütündür. İklim, kültüre uygun son derece rahat bir yaşam tarzı sunar insanlara.

Bütün bu özellikler sayesinde Bodrum evleri kente bir kimlik vermiştir. Bodrum'un kartpostallarda hemen herkesin hayranlıkla seyrettiği yeni kent dokusu evlerin kimliklerini Bodrum'un kültürüne katmış olmasından kaynaklanır. Bodrum evlerinin yapısı, kentin yerleşme dokusu içerisindeki konumlarıyla Bodrum'u yaratmıştır. Bodrum kenti de evinin kendisine olan saygısının karşılığını vermiştir.

	Var	Yok
1. Bodrum evlerinin serin olmasının sebebi	☐	☐
2. Avluların geniş bir alana yayılması	☐	☐
3. İklimin Bodrum evlerinin yapısal özelliklerinde etkili olması	☐	☐
4. Bodrum'un evlerinin kentin kültürel kimliğine etkisi	☐	☐

Bodrum evlerinin _____ .

- ☐ beyaz renkli olması sadece estetik açıdan avantaj sağlar.
- ☐ küçük pencereleri klima kullanımı için uygundur.
- ☐ içinde oturmak dışarıda zaman geçirmek kadar keyif vermez.
- ☐ çevresindeki düzenlemeler de onun kültürel özelliklerinin bir parçasıdır.

Metinde Bodrum evleri anlatılırken, _____ .

- ☐ kentin estetik görünümüne katkılardan bahsedilmemiş.
- ☐ içinde yaşayan insanların kişisel özelliklerine değinilmiş.
- ☐ sunmuş olduğu hayat tarzı belirtilmiş.
- ☐ Kentteki turizme olan katkılar açıklanmış.

1 Tamamlayalım

1. Kimsenin çevre sorunlarını umursa *diği yok* ne yazık ki.
2. Herkes gibi benim de ara sıra arkadaşlarımla dedikodu yap _____.
3. Evet, arabam var ama çok uzun zamandır kullan _____, garajda bekleyip duruyor.
4. Kuaför saçlarını kötü kesti diye bütün bir yazı odanda geçir _____ herhalde!
5. Buraya gelmeyi hiç istememiştin ama iyi ki gelmişim. Meğer seninle karşılaş _____!
6. Gerçekten söylediği gibi işten ayrıl _____ müdürden zam istemezdi, öyle değil mi?
7. Hayatım hep çalışmakla geçti. Bugüne dek bir haftalık kısa bir tatil yap _____.
8. Arada bir sizin de yalan söyle _____?
9. Hiç kimsenin sana bir şey de _____! Niye üstüne alınıyorsun?
10. Adamın içkiden başka bir şey düşün _____, karsı çalışmasa çoluk çocuk aç kalırlar.
11. Kirayı bir ay ödemediniz diye ev sahibinin sizi evden at _____ ya!
12. Antrenörün Burak'ı ilk on bire neden aldığını anlamış değilim. Burak'ın geçen sezonda bir tek gol bile at _____ ki!

2 Yeniden yazalım

1. Bu zamana kadar hiç yurt dışına çıkmadım.
Bu zamana kadar yurt dışına çıkmışlığım yok _____.
2. Anlaşılan sen bana yardım etmeyeceksin.
_____.
3. Bana söylediklerini gidip insanlara anlatmam tabii ki, merak etme!
_____.
4. Edebiyat öğretmenimiz ödev olarak vermeseydi ben bu kitabı okumazdım.
_____.
5. Ben de bazen heyecanlanıp sakarlıklar yaparım.
_____.
6. Şikayet etmekten başka bir iş yapmıyorsun!
_____.
7. Babası Serdar'a yanında iş vermeseydi o kesinlikle adam olamazdı.
_____.
8. Garson bizi görmeyecek galiba, en iyisi hesabı kasada ödeyelim.
_____.

3 İşaretleyelim

1. Yağmurun din _____, hava da karardı. Yola devam etmeyip bir motel bulalım.
☐ -eceği yok ☐ -mişliği yok
2. Her konuda çok bilgiliymiş gibi konuşur ama hayatında bir kitap bile açıp oku _____.
☐ -duğu yoktur ☐ -muşluğu yoktur
3. Arabanın hasarını düşün _____. Allhtan bana ve arkadaşlarıma bir şey olmadı.
☐ -müşlüğü yok ☐ -düğüm yok
4. Tarkan'ı çok beğenirim. Ayrıca kendisini görüp konuş _____.
☐ -muşluğum da vardır ☐ -tuğum da vardır.
5. Çok şükür, torunumun düğününü de gör _____.
☐ -eceğim varmış ☐ -düğüm varmış
6. Bizim oğlanın evlen _____! Otuz yaşına geldi ama aklı hala bir karış havada.
☐ -mişliği yok ☐ -eceği yok
7. Bu işte senin yaşı kadar çalış _____ benim!
☐ -mişliğim var ☐ -tığım var
8. Günlerdir arayıp sor _____, yoksa bana kızgın mısın?
☐ -muşluğun yok ☐ -duğun yok
9. Erkek arkadaşım son seyahatinden dönene kadar bir kez bile tartış _____.
☐ -tığımız yok ☐ -mişliğimiz yoktu
10. Boşuna ninni söyleyip durma, çocuğun uyu _____, baksana cin gibi!
☐ -muşluğu yok ☐ -yacağı yok
11. Hayatımda hiç motosiklete bin _____ ama motor yarışları izlemeye bayılırım.
☐ -mişliğim yok ☐ -eceğim yok
12. Yeni nesil doğadan çok kopuk yaşıyor. Hiçbirinin bir ağaca tırman _____ bile _____.
☐ -acağı - yok ☐ -mişliği - yok

4 Okuyalım, resimlerle eşleştirelim

Televizyonunuzu Kullanmadan Önce Yapılması Gereken İşlemler Ve Güvenlik Uyarıları

- ☐ Televizyonunuzu seyrederken ekrana doğrudan ışık gelmemesine ve göz hizasında bulunmasına dikkat ediniz.

- ☐ Televizyonunuzu soba, radyatör, ocak, mum gibi ısı yayan aletlerden ve regülatör, transformatör gibi manyetik alan oluşturan kaynaklardan en az 1 m. uzak tutunuz.

- ☐ Televizyonunuzun içinde çalışırken oluşan ısıнын dışarıya çıkabilmesi için, cihazınızı örtü, gazete ve perde benzeri cisimlerle kapatmayınız.

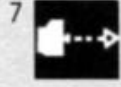
- ☐ Elektronik cihazlar suya ve rutubete karşı hassas olduğu için, televizyonunuzun üzerine kesinlikle vazo, saksı, bardak vb. cisimler koymayınız. Su veya benzeri sıvı maddeler dökmez, sıçratmayınız.

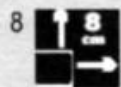
- ☐ Televizyonunuzun ekranın tozunu almak için, yumuşak, hafif nemli bir bezle siliniz ve iyice kurulayınız. Temizlik işlemini yaparken cihazın fişini daima prizden çekiniz.

- ☐ Televizyonunuzu bir rafa yerleştirecekseniz, yanlarından, arkasından ve üstten en az 8 cm'lik bir hava aralığı kalmasına dikkat ediniz. Eğer televizyonunuzun arkası ile raf arasındaki mesafe 8 cm'den az ise, rafın arka tarafının çıkarılması faydalı olacaktır.

- ☐ Televizyonunuzu sünger, örtü, kalın kumaş ve halı gibi zeminler üzerinde çalıştırmayınız. Cihazın şebeke kordonuna herhangi bir cisim yerleştirilmemelidir, kablo üstüne basılmamalıdır. Şebeke kordonunu uygun olmayan uzatma kabloları veya elektrik tesisatı ile kullanılmamalıdır.

- ☐ Televizyonunuzun ekranına sert cisimlerle vurmuyunuz, çizmeyiniz. Cihazın içine madeni para, iğne, tıg ve kolye gibi metal herhangi bir madde düşürmeyiniz. Böyle bir durumda TV'nin fişini çekerek, yetkili servis elemanını çağırınız.

Dikkat: Televizyonunuzu uzun süreli kullanmadığınız zamanlarda şebeke kordonunu prizden çıkarınız. Kordonu prize takarken ya da çıkarırken, ellerinizin ıslak olmamasına dikkat ediniz ve fişi gövdesinden tutunuz.

Uyarı: Pillerinizin ömrü bittiğinde çöpe değil, pil toplama noktalarına atarak özel bertarafı/geri kazanımı amacıyla ayrı toplanmasını sağlayınız.

5 Kullanım talimatları yazalım

Fotoğraf makinesi: _____

Cep telefonu: _____

Web Kamerası: _____

Elektrikli diş fırçası: _____

6 Yeniden yazalım

1. Seninle alışverişe gelirdim ama bugünlerde başımı kaşıyacak vaktim yok.
Seninle alışverişe gelmesine gelirdim ama bugünlerde başımı kaşıyacak vaktim yok
2. Serkan'la meslek seçimi hakkında konuşurum ama sözlerimin onu etkileyip etkilemeyeceğini bilemem.

3. Sizi arardım fakat telefonumun kontörü bitti.

4. Şule çok çabaladı ancak üniversite sınavını bu sene de kazanamadı.

5. Birkaç aydır yemeklerime dikkat ediyorum fakat bir kilo bile veremedim.

6. Size güvenmiyor değilim, ancak sorunlarımı kimseyle paylaşmayı sevmiyorum.

7. Çocuklarımıza vakit ayırmaya çalışıyoruz, ancak iş nedeniyle okuldaki bazı özel günlerine katılamıyoruz.

8. Sema evine gittiğimizde bizi iyi ağırlar ama bazen o kadar ısrarcı olur ki gittiğimize pişman oluruz.

7 Yanlışı çizelim

1. Sınava çalışmasına çalışırım ama/çalıştım çalışmasına da sorular çok zordu.
2. Onların ne yapmaya çalıştıklarını anlıyorum anlamasına da/anların anlamasına da sesimi çıkartmıyorum.
3. Eninde sonunda bu üniversiteyi bitireceğim bitirmesine de/bitiriyorum bitirmesine de şimdilik çok üzerinde duruluyorum.
4. Sana yardım etmesine ederim de/ etmesine ettim de benim çıkarım ne olacak?
5. Camı açmasına açardım ama/açmasına açtım ama bu seferde dışardan yanık kokusu girdi içeriye.
6. Ona yarın gerçekleri anlatacağım anlatmasına da/ anlatıyorum anlatmasına da bana inanır mı bilemiyorum.

8 İşaretleyelim

1. Bana bundan sonra sorumlu davranacağına dair _____ sözünü tutmadı.
☐ söz verdi vermesine de
☐ söz verirdi vermesine de
2. Sizinle buluşmaya _____ ama son anda işim çıktı.
☐ gelecektim gelmesine
☐ gelmiştim gelmesine
3. Ayhan zor gününde yardım _____ sonra onun mutlaka karşılığını ister.
☐ ediyordu etmesine
☐ eder etmesine
4. İşleri _____ ama benim de canım çıktı.
☐ bitiriyordum bitirmesine
☐ bitirdim bitirmesine
5. Eskiden her sabah işe taksile _____ çok masraflı oluyordu.
☐ gelmiştim gelmesine de
☐ geliyordum gelmesine de
6. Çocukken bir kere bisiklete binmeyi _____ ama sonradan tekrar denemek istemedim.
☐ deniyordum denemesine
☐ denemiştik denemesine
7. Yarınki yemekte size katılmayı _____ çok uzun oturabileceğimi sanmam.
☐ isteyeceğim istemesine de
☐ isterim istemesine de
8. Derste anlatılanları _____ eve gidince aklımda hiçbir şey kalmıyor.
☐ anlıyorum anlamasına da
☐ anlardım anlamasına da
9. Dışçiden randevu _____ benden önceki hastanın işi çok uzadı.
☐ alacaktım almasına da
☐ almıştım almasına da
10. Bana yazdığın mesajı _____ ama bir türlü cevap yazamadım.
☐ okurdum okumasına da
☐ okudum okumasına da

9 Tamamlayalım

1. Sabaha kadar konuş *tu da konuştun* ,hiçbirimizin ağzını açmasına izin vermedi.
2. Salonu yeni boyat _____ rengi istediğimiz gibi olmadığı için tekrar boyatmaya karar verdik.
3. Araba kullanmayı bil _____ şehrin trafiğine çıkmaya korkuyor.
4. Onların hakkında konuştuklarını duy _____ hiç sesini çıkarmamış.
5. Beni anladığını söyle _____ ama bana destek olmak için hiçbir çaba göstermiyorsun.
6. Eskiden çok para kazan _____ kazandıklarının hepsini kıyafete harcıyordum.
7. Dersi anlamaya çalış _____ bazı konular sanırım size zor geliyor.
8. Sizinle iyi anlaşmak için elimizden geleni yap _____ bazen sabrımız tükeniyor.
9. Sen bana sabah geleceğini haber ver _____ ben evdekiler e söylemeyi unuttum.
10. Çocukken bir kere onu gör _____ şimdi yüzünü hatırlayamıyorum.
11. Hoşlanmıyorsan bu konuyu kapat _____ ama son bir şey söylememe izin ver.
12. Valizime her şeyi koyup koymadığımı kontrol et _____ yine de bir şey eksik kalmış gibi hissediyorum.
13. Ne demek istediğimizi anla _____ saf numarası yapıyor.
14. Tatlıyı sev _____ ama rejim yaptığımız için yemek istemiyoruz.
15. Onunla çok vakit geçir _____ ama hiç eğlenmezdim.
16. İyi ol _____ çok iyi bir insan ama bazen çok konuşup hepimizi bıktırıyor.
17. Sema yarın buluşacağımızı söyle _____ saatini söylemeyi unuttu.
18. Dans etme konusunda yetenekli olmadığını kabul et _____ ama yine de dans dersleri almaya devam ediyordu.
19. Bu evden taşınmayı plan _____ bir türlü istediğimiz fiyata ev bulamadık.
20. Onu ara _____ telefonlarıma cevap vereceğini zannetmem.

10 Tamamlayalım

1. _____ yanımda fazla para yok.
2. _____ yüzme bilmiyorum.
3. _____ hiç iyi dans edemem.
4. _____ hiç fırsatım olmadı.
5. _____ büyük bedeni kalmamış.

11 Dinleyelim, işaretleyelim

Dizi Dizi Diziler

Doğru Yanlış

1. Televizyonlardaki yerli diziler Türk seyircisinin ilgisini çekmiyor.
2. Dizi karakterlerinin resimleri giyim ve aksesuarlarda kullanıyor.
3. Dallas ve Şahin tepesi gibi diziler dünya çapında popülerdi.
4. Latin Amerika dizilerinin sonu acıklı bitiyordu.
5. Dizilerin özelliklerinin günlük hayattaki dile de etkisi oldu.

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

Var Yok

1. Farklı dizilerin hitap ettiği izleyici profili
2. dizilerin yayınlanma tarihleri
3. dizilerde meydana gelen olayların gerçek hayatta yansımaları
4. dizilerinin etkisi kaybolan ülkelerin isimleri
5. dizilerde oynayan oyuncuların isimleri
6. insanların duygusal dizilere verdiği tepkiler

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

☐ ☐

12 Farklı olanı işaretleyelim

1.
 - ☐ Bana senden yakın hiç kimse yok. Bu sorunumu **ancak** sana anlatabilirim.
 - ☐ Yaşadığı sorunlarla ilgili bütün sinirini sana yansıttığının farkındayım **ancak** sen de ona karşı biraz daha anlayışlı olabilirsin.
 - ☐ Her gün en az bir saatimi sessiz bir ortamda resim yapmaya ayırıyorum **ancak** bu şekilde günün stresinden arınabiliyorum.
2.
 - ☐ Elimizdeki paranın üstüne bir miktar banka kredisi kullan-sak bile **ancak** iki yüz bin liralık bir ev alabiliriz.
 - ☐ Kusura bakmayın, söz verdiğim günde elbiseyi teslim edemedim çünkü **ancak** yetiştirebildim.
 - ☐ Dolaptaki yiyecekler bizi **ancak** iki gün idare eder. Alışveriş yapmamız lazım.
3.
 - ☐ Tamam, bu sefer tatili senin istediğin otelde geçirelim **yalnız** bundan sonraki ilk tatilde Bodrum'a gideceğimize söz ver!
 - ☐ Hiç birimizin söylediklerine kulak asmiyorsun. Sana göre **yalnız** senin bildiğin doğru.
 - ☐ Hafta sonu doğum günü partine seve seve katılıyorum **yalnız** eşimin bir planı olup olmadığını henüz bilmiyorum.
4.
 - ☐ Annemle görüşmeyeli o kadar uzun zaman oldu ki... Neyse ki bugün geliyor. Önümüzdeki birkaç gün **sadece** onunla vakit geçirmek istiyorum.
 - ☐ **Sadece** sebze yiyerek sağlıklı beslendiğini düşünüyor-san yanılıyorsun. Vücudunun bütün besinlere ihtiyacı var.
 - ☐ Bu akşam için restoranınızda yer olmamasını anlayamıyorum. Biz **sadece** iki kişilik yer istiyoruz.
5.
 - ☐ Mağazamızdan aldığınız ürünleri bir ay içerisinde değiş-tirme hakkınız var **ancak** indirim dönemlerinde değişim yapamıyoruz.
 - ☐ Bu şartlar altında hastalığın tamamen yok olması pek olası görünmüyor **ancak** yine de ne olacağını hiç birimiz tam olarak bilemeyiz.
 - ☐ Bu kadar zor bir sınavda **ancak** senin kadar zeki birisi başanlı olabilirdi. Tebrikler.
6.
 - ☐ Bu hafta içi başımı kaşıyacak vaktim yok. Seninle **ancak** hafta sonu buluşabiliriz.
 - ☐ Eve geldiğimden beri yemek, bulaşık, çocukların ödevleri uğraşıp durdum. Biraz geç oldu biliyorum ama seni **ancak** arayabildim.
 - ☐ Bence hemen o televizyonu kapatıp duşa girsen fena olmaz. Otobüsün hareketine iki saat kaldı **ancak** hazırlanınız.
7.
 - ☐ Selim'le tartıştığın için sinirli olduğunu biliyorum **yalnız** sence de bu konuyu biraz fazla abartmıyor musun?
 - ☐ Ünlü şairin "Ben **yalnız** seni sevdim" şiirini bilmeyeni-z yoktur sanırım.
 - ☐ **Yalnız** iyi eğitim almakla çağdaş bir birey olmak mümkün değil.
8.
 - ☐ Yeni bir şehre taşınmanın benim için en zor yanı fazla tanıdığım olmadığı için **sadece** birkaç kişiyle bütün vaktimi geçirmeye çalışmak.
 - ☐ Dün alışveriş yaparken Selma ile karşılaştım ama acelesi olduğu için **sadece** birkaç dakika konuşabildik. Hepinize selam söyledi.
 - ☐ Müdürün bu tavırını niçin bu kadar üstüne alınıyor-sun? Bu konu **sadece** seninle değil bu departmandaki herkesle ilgili.
9.
 - ☐ Sana borç verebilirim **yalnız** en geç bir ay içinde öde-men gerek.
 - ☐ Geçmiş olsun tedaviniz bitti **yalnız** birkaç ay kendinize dikkat etmeniz gerek.
 - ☐ Kuzenlerimden **yalnız** İpek'le sık görüşüyorum.
10.
 - ☐ Haftalardır çok yoğun çalışıyorsun. Bu hafta sonunu **sadece** kendine ayır.
 - ☐ Açtığımız mağaza hiç iş yapmıyor. Bugün **sadece** iki kişi geldi.
 - ☐ Sen **sadece** sofrayı hazırla. Gerisini bana bırak.

13 Yerine kullanılabileni işaretleyelim

1. Bu ay işlerim çok yoğun. Gelecek aydan itibaren rahatlayacağım. *Ancak* o zaman izne ayrılabilirim.
☐ en erken ☐ en geç ☐ yalnız
2. Onunla seni affetmesi için konuşurum *yalnız* sen de bir daha böyle bir hata yapmayacağına söz vermelisin.
☐ ancak ☐ yalnızca ☐ sadece
3. *Yalnız* onun için bunca zorluğa katlandım ama bir de onun yaptıklarına bak!
☐ ancak ☐ bir tek ☐ ama
4. Senin çamaşırlarını ütölemeyi *ancak* bir şartla kabul ederim; sen de benim bilgisayarımı tamir edeceksin.
☐ sadece ☐ en çok ☐ ama
5. Yılbaşında evde parti vermeyi düşündüm *ancak* çok kalabalık olacağımız için vazgeçtim.
☐ fakat ☐ sadece ☐ yalnızca
6. Düşünümüz için küçük bir restoranla anlaşmamız yeterli çünkü *sadece* en yakın arkadaşlarımızı davet edeceğiz.
☐ ancak ☐ bir tek ☐ yalnızca
7. Bence evini satmak istiyorsan fiyatını biraz düşürmelisin. Bu kadar eski bir ev *ancak* seksen bin Lira eder.
☐ etse etse ☐ en az ☐ yalnızca
8. Dün gece yatarken yeni aldığım kitaba başladım ama hemen uykum geldi. *Ancak* on sayfa okumuşumdur.
☐ sadece ☐ ama ☐ bir tek
9. Bu oyunda amacın kırmızı topları vurmaktır *yalnız* yanlışlıkla sarı topları vurursan puanın düşüyor, haberin olsun!
☐ yalnızca ☐ ama ☐ sadece
10. Alışveriş yapmak için iyi bir zaman değil. Sezon daha yeni açıldı *ancak* iki ay sonra indirimler başlar.
☐ en erken ☐ en fazla ☐ yalnız

14 Olmayanı işaretleyelim

1. İşle ilgili bazı sıkıntıları var _____ müdüre bunlardan söz edip etmemek konusunda kararsızım.
☐ fakat ☐ ancak ☐ yalnızca
2. Onunla tartıştığım için ben de çok üzgünüm. Konuşup gönlünü almak istiyorum _____ biraz daha zaman geçsin, sinirleri yatışsın istiyorum.
☐ bir tek ☐ yalnızca ☐ sadece
3. Dişiniz çürümeye başlamış. Çok acil bir tedavi gerekmiyor _____ ihmal ederseniz ağrı yapabilir.
☐ bir tek ☐ ancak ☐ yalnız
4. Geziye çıkarken mayolarınız yanınıza almanızı tavsiye ederim _____ hava güzel olursa denize girebiliriz.
☐ şayet ☐ bir tek ☐ eğer
5. Hafta sonunu sizinle geçirmeyi emin olun çok istiyorum _____ işlerimi yetiştirebileceğimi hiç sanmıyorum.
☐ fakat ☐ yalnızca ☐ ancak
6. Bir isteğiniz olduğunda _____ masanın yanındaki beyaz düğmeye basmanız yeterli. Servisinizle ilgilenen garsonumuz en kısa sürede yanınıza gelecektir.
☐ ancak ☐ yalnızca ☐ sadece
7. Kendinle ilgili kararları alırken herkesin tavsiyelerini dinle ve değerlendir _____ sonunda kendi içinden geleni yap.
☐ ancak ☐ yalnızca ☐ ama
8. Kulübümüzün elliyi aşkın üyesi var. _____ üç beş kişi öyle istiyor diye toplantı saatlerimizi değiştirmemiz olanaksız.
☐ sadece ☐ yalnızca ☐ bir tek
9. Susuzluk yakında başımıza büyük bir dert olacak gibi görünüyor. Gazetedeki habere göre barajlarımızdaki su _____ üç aylıkmiş.
☐ ancak ☐ en fazla ☐ en geç

1 Okuyalım, işaretleyelim

Sanatçı Erkekler

Tarih boyu erkek mesleği denince genel olarak fiziksel güç gerektiren işler anlaşılır. Ancak ruhsal ve duygusal özellikler ile hayal gücünün öne çıktığı bazı işlerde yine erkeklerin sayısının fazlalığı dikkat çekmektedir. Ressamlık, bestecilik, orkestra şefliği gibi.

Şüphesiz tarih boyunca bir çok kadın ressam çok önemli eserler yaratmışlardır. Ne var ki müzeler ve değerli koleksiyonlara bakınca kadın sanatçıların eserlerinin azınlıkta kaldığını görüyoruz. Hadi Rafael, Rembrandt gibi ustaların yaşadıkları çağlarda kadınların sosyal konumları nedeniyle resimle uğraşmaları zordu diyelim, ama Dali ve Picasso gibi yakın tarihlerde yaşamış ressamların zamanında böyle bir zorluk yoktu. O halde bunun başka bir sebebi olmalı.

Aynı şekilde niçin dişi bir Mozart veya Beethoven yok? Müziği yorumlayan kadın şarkıcılar, piyanistler, kemancılar veya orkestradaki tüm kadın elemanlar erkeklerden aşağı kalmaz hatta kendi branşlarında dünya çapında başarılı olabilirlerken niçin orkestra şeflerinin hemen hemen hepsi erkek? Acaba hala birçok orkestrada çoğunluğu oluşturan erkek elemanların, başlarında kendilerine doğru elindeki çubuğu sallayıp duran bir kadının idaresine girmek istememelerinden mi?

Sadece bu kadar da değil. Mimarlık ve mühendislik gibi tasarım ağırlıklı işlerde niçin erkeklerin sayısı fazla? Hatta kadınların günlük yaşamlarında en çok zaman ayırdıkları iş yemek pişirmek ve erkeklerin yüzde doksani yumurta kırma bile beceremezken niçin dünyanın en büyük yemek ustaları, gurmeleri, aşçıbaşları hep erkek?

Tüm bu sorulara beyin araştırmacıları ve psikologların üzerinde anlaşılan bir açıklama var. Onlara göre işin sırrı beyin sağ ve sol yarımkürelerinde. Her iki yarımküre farklı becerileri kumanda ettikleri gibi cinsiyete göre erkekler

sağ, kadınlar ise sol yarımkürelerini daha fazla kullanıyorlar.

Aslında yeni doğan çocukta her iki yarımküre de 'sağ'dır. 2 yaşına varmadan bu yarımkürelerden biri 'sol' olur yani konuşma merkezi ortaya çıkar. Erkek çocuklarda 6, kız çocuklarda 13 yaşında beyin asimetresi tamamlanır. İnsanlar yaşlandıkça iki yarımküre arasındaki görev farkı yine azalmaya başlar. Şüphesiz sağ ve sol beyin fonksiyonları insandan insana da farklılıklar gösterir.

Kadınların daha çok kullandıkları beyin sol yarımküresinde konuşma ve iletişim merkezleri bulunmaktadır. Bu nedenle her yaş grubunda yapılan deneyler sonucunda kız çocukların konuşmayı daha önce becerdikleri, çevreye daha iyi uyum sağladıkları, okullarda, iletişim, sosyal ve politik alanlarda daha başarılı oldukları saptanmıştır.

Erkeklerin daha çok kullandıkları beyin sağ yansı ise, analiz, sentez, bir olaya tümüyle bakış gibi görevleri yüklenmiştir. Yani ayrıntıları göz önüne almadan özetlersek, ilk bakışta birbirlerinin aynıymış gibi görünseler de, sol yarımkürede sezgi gücü, sağda ise analiz gücü egemendir. Sol beyin olayları tümdengelim, sağ beyin ise tümevarım ile inceler.

İşte bu nedenle sağ beyin fonksiyonlarının gerektiği işlerde erkekler daha başarılı olmaktadır. Şüphesiz bu bir genellemedir. Kadınlar arasında orkestra yöneten, opera besteleyen sanatçılar, Marie Curie gibi iki kez Nobel ödülü kazanarak bilim tarihine geçmiş olanlar da vardır. Ancak yine de tüm bu branşlarda erkeklerin sayısının kadınlardan fazla olduğu da bir gerçektir.

Metinde değinilmemiştir:

- ☐ Erkeklerin bazı mesleklerde sayıca fazla olmalarının nedenine.
- ☐ Kadınların sayısının erkeklerden fazla olduğu meslek gruplarına.
- ☐ Kadınların daha başarılı olduğu beceriler ve alanlara.
- ☐ Erkeklerin beyinlerinin sağ yanküresinin baskın olma nedenine.
- ☐ Bazı meslek gruplarında erkeklerin sayısının fazla olmasının olası nedenlerine.
- ☐ Cinsiyete ve yaşa göre beyin yankürelerinin gelişimine.

Metinde sözü edilen mesleklerde kadınların sayısının erkeklerden az olmasının olası nedenleri:

- ☐ Toplumsal yaşamın getirdiği sosyal kurallar.
- ☐ Erkeklerin fiziksel güç gerektiren işlerde daha ön planda olmaları.
- ☐ Erkeklerin, kadın egemenliğini tercih etmemeleri.
- ☐ Kadınların beyinde bu mesleklerle ilgili becerileri yöneten bölümlerin baskın olması.

Beynin hangi yanküresinin baskın olduğu _____ göre değişebilir.

- ☐ cinsiyete ☐ yaşa
- ☐ bireysel özelliklere ☐ eğitime

	Var	Yok
1. Erkeklerin fiziksel güç gerektiren işlerde sayıca fazla olduğu yaygın bir görüştür.	☐	☐
2. Kadınlar beyin sağ yanküresinin baskın olarak kullanılması gereken mesleklerde asla başarılı olamazlar.	☐	☐
3. Genellikle kadın beyin olayları bütünden parçaya erkek beyin ise parçadan bütüne ulaşacak şekilde işlemler.	☐	☐
4. Beynimizin hangi yanküresinin baskın olduğu beceri alanlarımızı gösterir.	☐	☐

2 Tamamlayalım

- Her şey bu akşamki toplantıya _____ bağlı. Müdür çalışmalarımı beğenirse terfi edebilirim.
- Evlenme yıldönümümüz için eşim _____ çok beğeneceğini düşündüğüm bir saat aldım.
- Şartlarda anlaşsaksak yeni bir işe başlayacağım. Yaptığımız görüşmelere göre bu hafta bana bir teklif _____ bulunacaklar ve ben de kararımı vereceğim.
- O adama güvenilemeyeceğini ilk gör _____ anlamak için dünyanın en saf insanı olman gerek.
- Hakemin rakip takıma ceza vermesi için yere düşen futbolcu numara _____ sakatlanmış gibi yaptı.
- Sanırım siz Ali Beyi arıyorsunuz ama kendisi bu iş yerinden çok _____ istifa etti.
- Evde Cem Yılmaz'ın gösterileri _____ bir çoğunun DVD'si var.
- Ofiste elektrik kesildiğinden raporların bir kısmı yarın _____ kaldı.
- Bu bilgisayar ne kadar _____ aldın? Ben de bu _____ alacağım da o nedenle soruyorum.
- O kadar acelesi vardı ki olan biteni bir soluk _____ anlatıp gitti.

3 İşaretleyelim

Eylemler	-E	-dE	-dEn
şüphelen-			
karar kıl			
diret-			
cay-			
hayran ol-			
gerek duy-			
sebep ol-			
olanak ver-			
inat et-			
geri kal-			
yatkın ol			
alışık ol			

11.2 Zeka Küpü müsünüz?

4 Tamamlayalım

1. Murat Yıldız programda, belediye başkanlığına seçil *mesinden itibaren* _____ geçen 17 aylık dönemdeki çalışmalarını anlattı.
2. Bu derste İstanbul'un başkent olarak seçil _____ Doğu Roma İmparatorluğu'nda yaşanmaya başlanan siyasi, kültürel, ekonomik olaylar hakkında bilgi verilecektir.
3. Yüksek lisans tez önerisi öğrencinin 2. yarıyla başla _____ en geç 30 gün içinde enstitüye bildirilmelidir.
4. Numara taşıma uygulamasının başla _____ telefon servisimize dört yüz bin abone geçiş yapmıştır.
5. Hesaplarda usulsüzlük yaptığı için ortaya çık _____ onu herhangi bir şirketin işe alması mümkün mü sence?
6. Ortaya çık _____ 500 milyon yıl geçmiş olan beyin hala tam olarak keşfedilmemiş, hayranlık uyandırıcı bir mekanizmaya sahiptir.
7. Yapılan sınavı kazananlar, başarı sırasına göre ilgili birimlerdeki boş kadrolara sınav sonuçlarının kesinleş _____ en geç üç ay içinde atanacaklardır.
8. Başarılı futbolcunun Galatasaray'dan ayrılacağı için kesinleş _____ pek çok kulüp yıldızın peşine düştü.
9. Sarayın çeşitli birimleri inşa et _____ geçen altı asırlık süre içinde defalarca tamir ve bakım görmüştür.
10. Şehrimiz deprem bölgesinde bulunduğu için, binaların inşa edil _____ mutlaka bir zemin etüdü yaptırılması gerekmektedir.
11. Proje konularının belirlen _____ on gün içinde grup içi görev paylaşımları yapılmış ve peyzaj çalışmalarına başlanmıştır.
12. Sayfa tasarımı ve içeriğinin belirlen _____, kuruluşun kimliğini belirtecek bir ismin bulunması gereklidir.

5 Yerleştirilim

önce • sonra • itibaren • beri • kadar • üzere • sırada • zaman • sürece • gibi • bu yana • ardından

1. Bu ilacı yatmadan bir saat _____ *önce* _____ tok karına içmeniz gerekiyor.
2. Otelimizin denize bakan ferah terasında sabah kahvaltınızı yaptığınız _____ muhteşem bir manzara da sizlere eşlik edecek.
3. Uzun zamandır aranmakta olan kaçakçılar yurt dışına çıkmak _____ havaalanında yakalanmışlar.
4. Yola çıktığımızdan _____ ağzını bıçak açmadı, aileni bu kadar çabuk mu özledin?
5. Turizm haftası etkinlikleri kapsamında düzenlenen yarışmalarda dereceye giren öğrencilere ödülleri verilmesinin _____, yöresel yemeklerin tanıtımı yapılarak katılanlara ikram edildi.
6. Matematik dersine gireceğim _____ ayaklanm geri geri gidiyor, çünkü derste hiçbir şey anlamıyorum.
7. Bebek, üç aylık olmasından _____ cisimleri kaldırma yönünde ilk denemelerini yapmaya başlar.
8. Babamın işi gereği İstanbul'a taşındığımızdan _____ buraya ilk kez geliyorum.
9. Evin karşısındaki otelin inşaatı bitene _____ ne tozdan kurtulabiliriz ne gürültüden.
10. Ödevini yapmayı bitirdikten _____ bana getir de birlikte kontrol edelim.
11. Kısa bir süre önce ameliyat olan usta gazeteci iyileşir iyileşmez mikrofonu kaptığı _____ yeniden haber peşine düştü.
12. İnsanoğlu var olduğu _____ sanat da var olacaktır, çünkü sanat insan için vazgeçilmezdir.

6 İşaretleyelim

- Sağanak yağmur başla_____ herkes bir yerlere kaçıştı, sokakta kimse kalmadı.
☐ -rken ☐ -yınca
☐ -dikça ☐ -yacağı zaman
- Bu sabah müdür ofise gel_____ gel_____ seni sordu, çok acil bir rapor yazılması lazımmiş.
☐ -ip...-meden ☐ -di ... -eli
☐ -e ...-e ☐ -ir ...-mez
- Canım sıkıl_____ yanıma bir şiir kitabı alıp sahile inerim.
☐ -dikça ☐ -dıktan sonra
☐ -ıp ☐ -alı
- Eşimi ilk gör_____ "Benim evleneceğim insan işte bu!" demiştim.
☐ -düğümde ☐ -düğüm sırada
☐ -düğüm sürece ☐ -dükten sonra
- Ben araba kullan_____ sürekli konuşup kafamı dağıtma, biliyorsun daha acemiyim.
☐ -yken ☐ -acağım zaman
☐ -dikça ☐ -ınca
- Mağazamızda kampanyalarımız başla_____ müşterilerimiz %30 arttı.
☐ -diğından beri ☐ -diği sürece
☐ -ya ... -ya ☐ -
- Evinizde misafir kal_____ masraflara benim de katılmama izin verin lütfen.
☐ -mamdan sonra ☐ -diğım sürece
☐ -diğımdan beri ☐ -acağım zaman
- Tatile çık_____ evimin anahtarını apartman görevlisine bırakmıştım.
☐ -mişken ☐ -acağım zaman
☐ -acağım sırada ☐ -tiğım zaman
- Doktorunuz söyle_____ olduğunuz ilaçları kesmeyin.
☐ -diği sürece ☐ -rken
☐ -medikçe ☐ -diğından bu yana
- Görüş_____ ne kadar değişmişsin, zor tanıdım seni.
☐ -meyeli ☐ -tüğümüzden bu yana
☐ -eli ☐ -tüğümüzden beri

7 İşaretleyelim, özetleyelim

Hafızanız Işıldasın

Doğru Yanlış

- İnsanlar hafızalarını güçlendirmek için hormon ilaçları bile kullanmakta. ☐ ☐
- Hafıza, beynin öğrenme ve unutma alanlarının tümünü kapsamaktadır. ☐ ☐
- Bazı hastalıklar hafıza yoluyla yeni kuşaklara geçebilmektedir. ☐ ☐
- Öğrenmenin aksine, hatırlamak beyinde birden çok alanın kullanılmasını gerektirmektedir. ☐ ☐
- Hafıza beynin iki yarsının ortak şekilde çalıştırılması ile güçlenebilir. ☐ ☐

Hatırlama egzersizleri:

- ☐ Beynin rutin davranışların dışına çıkmasını sağlamak.
- ☐ Ufak tefek işleri yaparken sol eli kullanmak.
- ☐ Duyuları geliştirmeye çalışmak.
- ☐ Hayal kurarak negatif düşüncelerden uzaklaşmak.
- ☐ Her gün geçmişe dönüp güzel anıları akıldan geçirmek.

11.3 Güç Bende Artık

8 Yanlışı çizelim

1. Sen beni *arar mıydın/aramaz mıydın?* Hangi dağda kurt öldü?
2. Onun ne kadar inatçı olduğunu *bilir miydin/bilmez miydin?* Kafasına bir şey koymuşsa asla vazgeçemezsiniz.
3. Sanki benim kakaolu pastadan hoşlanmadığımı *biliyor muydu/bilmiyor muydu?* O kadar pasta arasından beni sinir etmek için kakaoluyu aldı.
4. "Yaşadığımız sürece umudumuz olmalı." diyen *sen değil misin/sen misin?* Şimdi niye tüm umudunu kaybettiğini söylüyorsun?
5. Bir yalanın beni bu kadar zor duruma sokacağını bilsem en başta doğruyu *söylemez miydin/söyler miydin* hiç?
6. Bu akşam sinemaya *gitmeyecek miydik/gidecek miydik?* Niye pijamalarını giydin?
7. Tam mantomu giymiş dışarıya çıkmaya hazırlanırken kapı *çalmasın mı/çalsın mı?*
8. Bütün hatalarından sonra bir de beni anlayışsız olmakla *suçlamaz mı/suçlar mı?* Sinir oldum.
9. "Birbirimize hatalarımızı söyleyelim." diyen *kendisi miydi/kendisi değil miydi?* Haksız olduğunu söylediğimizde niye alınyıyor ki?
10. Arabamı yıkattığım gün yağmur *yağar mı/yağmaz mı,* sinir oluyorum.

9 Yanlışı çizelim

1. Evime gelenler içeriye kadar ayakkabıyla gir*mez mi* , çok sinirleniyorum.
2. Tam uykuya dalacakken telefonum çal*ı*? Neye uğradığımı şaşırdım.
3. Sen böyle jestler yapmayı bil*ir*?şaşırttın bizi.
4. Sen hiç halden anla*ı* Evden çıkacak durumum olmadığını söylüyorsun sana.
5. Zamanında kazandığın paraları biriktir*ir*? Böyle ortada kalırsın şimdi.
6. İflas edeceğimi bilsem bu işe giriş*ir* hiç?
7. Pınar kürsü de konuşurken birden bayıl*ı*? Hepimiz şok olduk.
8. Pikniğe gitmek için hepimiz arabaya bindiğimizde yağmur başla*ı*? Mecburen eve dönmek zorunda kaldık.
9. O kadar işimizin arasında müdür bir de yeni projede bizi görevlendir*ir* !
10. Akşam yemeği için bize katıl*ı*?
11. Beni arayıp buluşmak istediğini söyleyen siz *ı*? Şimdi niye vazgeçtiniz?
12. Balkona çıkınca ne göreyim, bir sürü güvercin astığım çamaşırların üzerinde dur.*ı*?
13. Böyle yorulacağımızı bilsek yemeğe misafir çağır*ı* hiç?
14. Tam uzanıp kafamı dinleyecekken arkadaşlarım arayıp geleceklerini söyle*ir*?
15. Niye geç kaldın? "Çıkışta hiç vakit kaybetmeden buluşuruz." diye konuş*ı*?

10 Tümce oluşturalım

1. saatlerimi / raporun / dökül- / sinirimden / çay / harcıyıp / hazırladığım / üzerine / ağlayacaktım
Saatlerimi barcıyıp bazırladığım raporun üzerine çay dökülmesin mi, sinirimden ağlayacaktım
2. ayakkabı / sen / da / bu / kadar / pahalı / kıyıp / bir / al- / parana
3. olmama / kadar / olmakla / titiz / rağmen / şefim / beni / sorumsuz / suçla- / işlerimde / bu
4. varken / sürü / borcum / de / arabayı çarp- / zaten / bir
5. bizim / onların / konuşup / güldüklerini / bil- / hakkımızda / yüzümüze
6. durdurup / hız / yapan / o / araba / trafik polisi / beni / ceza / kadar / kes- / arasında

11 İşaretleyelim

1. Senin ne kadar cimri olduğunu _____? Bugüne kadar bir çay bile ısmarladın bana.
☐ bilmedik mi? ☐ bilmemiş miyiz?
☐ bilmiyor muyum? ☐ bilir miyim?
2. Aa, siz böyle salaş yerlere _____. Biz sizi hep lüks yerlerde görmeye alışkınız.
☐ gelmez miydiniz? ☐ gelir miydiniz?
☐ gelmiş miydiniz? ☐ gelmediniz mi?
3. Bir fincan çay _____ lütfen? Daha yeni demledim.
☐ almadınız mı? ☐ alıyor muydunuz?
☐ almış mıydınız? ☐ almaz mıydınız?
4. Benim bu konuda ne kadar hassas olduğumu _____? Niye durup durup aynı konuyu gündeme getirdi?
☐ bilmiyor muydu? ☐ bilmemiş miydi?
☐ bilmez miydi? ☐ bilmedi mi?
5. Hakkımızı arama konusunu birlikte _____? Niye bu kararımız uymayıp beni yalnız bıraktınız?
☐ konuşmadık mı? ☐ konuşmuyor muyuz?
☐ konuşmayacak mıydık? ☐ Konuşmamış mıydık?
6. Filmin en korkunç sahnesinde birden sigortalar _____. Korkudan ödümüz patladı.
☐ atmıyor mu? ☐ atmış mı?
☐ atmasın mı? ☐ atacak mı?
7. Ben konuşurken biri sözümü _____, çok sinir oluyorum.
☐ kesmedi mi? ☐ kesmez mi?
☐ kesiyor mu? ☐ kesmesin mi?
8. Biz her şeyi ayarlamışken Demet Gökhan'ın yanında sürpriz partiyi ağzından _____. Hepimiz donakaldık.
☐ kaçırma mı? ☐ kaçırmasın mı?
☐ kaçırıyor mu? ☐ kaçırmasaydı mı?
9. Yolda yürürken bir de ne göreyim, Kenan ve Jale yolun ortasında bağıra çağıra kavgaya _____.
☐ etmemişler mi? ☐ etmiyorlar mı?
☐ etmeyecekler miymiş? ☐ eder miymiş?
10. Koskoca şehirde o kadar yol yürüdükten sonra bir de baktık ki, en sevdiğimiz lokanta borç yüzünden _____.
☐ kapanır mı? ☐ kapanmamış mı?
☐ kapanmıyor mu? ☐ kapanmayacak mı?

12 Yeniden yazalım

1. Ben senin ne yapmaya çalıştığını anlıyorum.
Ben senin ne yapmaya çalıştığını anlamıyorum _____
muyum
2. Siz bizim sözümüzü dinlemezsiniz, ne odu da fikrinizi değiştirdiniz?

3. Senin bu kadar üzüleceğini bilseydim para konusunda şaka yapmazdım.

4. Bu kadar masraf yapacağını bilsem ikinci el araba almazdım.

5. O kadar işimiz arasında şeker kavanozu yere düştü, hepsini ek tek toplamak zorunda kaldım.

6. Siz bizimle hiç dışarıya çıkmazdınız. Diğer arkadaşlarınıza ne oldu? Anlaşamadınız mı?

7. Herkese anlatacağımı bilseydim ona sır vermezdim.

8. Her zaman "Randevularınıza sadık olun." diyen sendin. Ne oldu da, bu kadar geç kaldın?

9. Uyutmak için o kadar uğraştığım oğlum yatağına yatırır yatırmaz uyandı.

10. Seninle iş çıkışı bir kahve içmek için sözleşmiştik. Nereye gidiyorsun?

1 Yerleştirelim, tamamlayalım

yöresel • ılık • gelişmiş • görmek • filmdeki • toprak •
sinirli • kadın • taşın • almak • rüzgarlı • dini • özverili
ahşap • acılı • kadın • milli • vermek • disiplinli • çalışkan •
tehdit etmek • topluca • özgü • konuşkan • gelecek •
geniş • ilginç • becerikli • yoğurtlu • oturmak • tartışmak

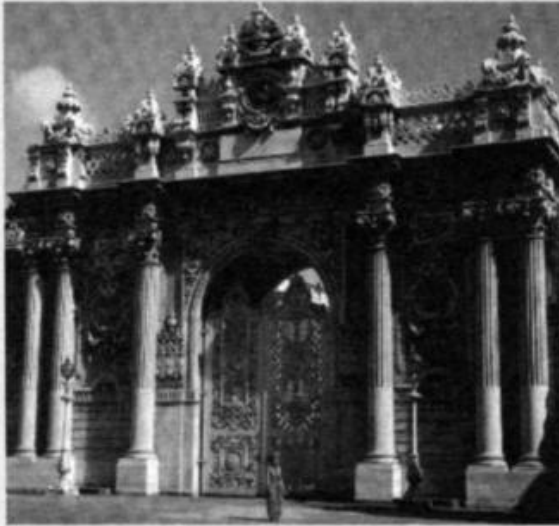
- Katıldığımız gezide yöresel yemekleri de tatma şansı bulduk.
- Türkiye’de _____ bayramlar büyük bir coşkuyla kutlanır.
- Bence _____ en güzel sahne, sevgililerin kavuştuğu sahneydi.
- Az önce genç, güzel, hafif _____ bir hanım sizi sordu.
- Ses tonunuzu çok yükseltmeyin bu sizi _____ gösterir.
- Sanatçı eserlerinde kendine _____ ama _____ özellikleri de olan motifler kullanmış.
- Türk yazınında _____ yazarların ürün vermeye başladığı _____ edebiyat dönemidir.
- Köyde, _____ kapılı, _____ balkonlu, _____ evlerde kaldık.
- Müşteri garsona _____, _____ bir adana kebab yemek istediğini söyledi.
- Eylül ayında, _____ ve _____ bir sonbahar akşamında tanıştım onunla.
- Ahmet biraz _____ ama son derece _____ ve _____ bir çocuktur.
- Ayşe hanım çok _____ ve _____ bir ev hanımıdır.
- Dün sana _____ kitabı okudun mu?
- Burası bugüne değin _____ en _____ yer.
- Gelecek ay _____ ev bu sokakta.
- Uçakta yanımda _____ bayan çok _____ . Yolculuk boyunca hiç sıkılmadım.
- Dün marketten _____ yumurtların hepsi bozuk çıktı.
- Kuraklık _____ kuşakları _____ en önemli sorun.

2 Doğruları işaretleyelim

1. ☐ yerel yayın	☐ yersel yayın
2. ☐ fiziksel özellik	☐ fiziki özellik
3. ☐ kentese dönüşüm	☐ kentel dönüşüm
4. ☐ karasal iklim	☐ karal iklim
5. ☐ dini sohbet	☐ dinsel sohbet
6. ☐ ailevi sorun	☐ ailesel sorun
7. ☐ ulusal savunma	☐ ulusal savunma
8. ☐ şiirsel anlatım	☐ şiiri anlatım
9. ☐ doğal ürün	☐ doğasal ürün
10. ☐ tıbbi müdahale	☐ tıpsal müdahale
11. ☐ insani duygu	☐ insansal duygu
12. ☐ dilbilgisel konu	☐ dilbilgisel konu
13. ☐ idari sorun	☐ idaresel sorun
14. ☐ kurumsal yapı	☐ kurumsal yapı
15. ☐ sanatsal üretim	☐ sanatsal üretim
16. ☐ mali kriz	☐ malsal kriz
17. ☐ müzikal komedi	☐ müziksel komedi
18. ☐ hissi durum	☐ hissel durum
19. ☐ ani tepki	☐ ansal tepki
20. ☐ şahsi bilgi	☐ şahısal bilgi
21. ☐ iktisadi yapı	☐ iktisatsal yapı
22. ☐ siyasal görüş	☐ siyasi görüş
23. ☐ kültürel etkinlik	☐ kültürel etkinlik
24. ☐ kalıtsal hastalık	☐ kalıtal hastalık
25. ☐ cevabi yazı	☐ cevapsal yazı
26. ☐ ilkel toplum	☐ ilksel toplum

3 Okuyalım, işaretleyelim

Dolmabahçe Sarayı

İstanbul'da Boğaziçi'ni süsleyen en muhteşem yapılardan biridir. Boğazın Marmara çıkışında, Dolmabahçe ile Beşiktaş arasında yer alır. Sarayın olduğu yerde eskiden küçük bir koy vardı. 17. yüzyılda bu koy doldurularak Miri Bahçe adıyla padişahların gezinti yeri oldu. Ardından da saraylar yapılmaya başlandı. Burada Dolmabahçe Sarayı'ndan önceki son yapı, III. Selim tarafından yaptırılan ahşap Beşiktaş Sarayı idi.

Dolmabahçe Sarayı, Sultan Abdülmecit tarafından Garabet Amira Balyan ile oğluna yaptırılmıştır. Sarayın yapımına 1853 yılında başlandı ve iki yıl içinde tamamlandı. Sultan Abdülmecit 1856'da büyük bir törenle bu yeni saraya taşındı. Yeni saray belirli bir mimarî biçimi yansıtmıyordu ama 19. yüzyılda dünyada yapılan sarayların en büyüklerinden biriydi. Birçok biçimin, bu arada geleneksel mimarî özelliklerin bir birleşimi gerçekleştirildi. Saray denizden doldurulan alanın üzerine yapıldığı için adına da Dolmabahçe Sarayı dendi.

Dolmabahçe Sarayı, Kabataş ile Beşiktaş arasında 64.120 m²'lik bir alan üzerine kurulmuştur.

600 mitri uzunlukta bir mermer rıhtım üzerine kurulan sarayın ana yapısı, bir bodrum ve iki kattan oluşmaktadır. Toplam 46 salon ve 285 odası olan sarayda Mabeyn-i Hümayun (Selamlık, Bayramlaşma salonu, harem ve veliaht daireleri bulunur. Bu bölümler geleneksel Türk evlerinin mimarisine göre düzenlenmiştir.

Duvar resimleri ve içindeki eşyalar çok değerlidir. Bayramlaşma Salonu'nu Kraliçe Victoria'nın hediye ettiği 4.500 kg. ağırlığında 750 ampüllü bir kristal avize aydınlatır. Duvarlarda aralarında Ayvazovski, Zonaro, Şeker Ahmet Paşa'nın da bulunduğu bir çok ünlü ressamın 600'e yakın tablosu vardır. Yerler özel olarak dokunmuş 4.500 m²'lik değerli halılarla kaplıdır.

Dolmabahçe Sarayı'nın dokuz kapısı vardır. Ama aralarında ana kapı olan iki tanesi son derece muhteşem ve süslüdür. Bunlardan Dolmabahçe Camisi'ne bakan Hazine-i Hassa kapısının önüne 1895'te bir saat kulesi yapılmıştır. Öbürü kara tarafında, Dolmabahçe Caddesi üzerinde bulunan Saltanat Kapısı'dır.

Doğru Yanlış

4 Konuşalım

1. Dolmabahçe Sarayı'nın ilk ev sahibi Sultan Abdülmecit'tir.
2. Sarayın yapımı iki yıl içinde tamamlandı.
3. Sarayda 500'den fazla tablo vardır.

☐	☐
☐	☐
☐	☐

- Dolmabahçe Sarayı'nın yerini tarif edin.
- Dolmabahçe Sarayı'nın alanı ne kadar?
- Dolmabahçe Sarayı'nda hangi tarz mimarî kullanılmıştır?
- Saraya niçin "Dolmabahçe Sarayı" adı verilmiştir?

5 Doğruları işaretleyelim

1. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ öğrenciler benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ birkaç ☐ bazıları ☐ kimi ☐ tüm
2. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında öğrencilerden _____ benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ birkaç ☐ bazıları ☐ kimi ☐ tüm
3. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında öğrencilerden _____ benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ birkaç ☐ bazıları ☐ kimi ☐ hepsi
4. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında öğrencilerin _____ benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ birkaç ☐ bazıları ☐ kimi ☐ hepsi
5. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ öğrenciler benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ bazı ☐ tüm ☐ kimi ☐ hep
6. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ öğrenci benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ bazı ☐ çoğu ☐ kimi ☐ hep
7. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ bazılarınz ☐ çoğunuz ☐ kimi ☐ hepiniz
8. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ benim beklediğimden daha iyi puanlar aldı.
☐ bazılarımız ☐ çoğumuz ☐ kimimiz ☐ hepimiz
9. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ benim beklediğim puanı alamadı.
☐ hiçbiriniz ☐ çoğunuz ☐ kiminiz ☐ hepiniz
10. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ öğrenciler benim beklediğim puanı alamadı.
☐ bazı ☐ bazılarınz ☐ kimi ☐ kimileriniz
11. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında _____ benim beklediğim puanı alamadı.
☐ hiçkimse ☐ herkes ☐ tüm ☐ biraz
12. Geçen hafta yaptığım diploma sınavında öğrencilerin _____ benim beklediğim puanı alamadı.
☐ tümü ☐ hepsi ☐ hiçbir ☐ çoğu
13. Geçen hafta yapılan diploma sınavında _____ benim beklediğim puanı alamadı.
☐ çoğumuz ☐ hepsi ☐ hepimiz ☐ birkaçımız
14. Geçen hafta yapılan diploma sınavında _____ benim beklediğim puanı alamadık.
☐ çoğumuz ☐ hiçbirimiz ☐ bazılarımız ☐ birkaçımız

6 İşaretleyelim, doğrusunu yazalım

Geçen yıl, Murat, Nilgün, Nilgün'ün erkek arkadaşı Erol, Cem, Cem'in kız arkadaşı Nuray ve ben birlikte tatil yapmaya karar verdik. Bir ay öncesinden büyük bir heyecanla hazırlıklara başladık. Deniz kenarında güzel bir otelde 15 gün kalacaktık. **Hepimiz** çok heyecanlıydık. Çünkü ilk kez birlikte tatil yapacaktık.

Yola çıkacağımız tarihten birkaç gün önce Nuray, anesi rahatsızlandığı için bizimle gelmekten vazgeçti. Çok üzüldük ama yapacak bir şey yoktu.

Sonunda büyük gün geldi ve yola çıktık. Otel rezervasyonumuzu Erol ve Murat yaptırmıştı. Nilgün yol boyunca onlar otelle ilgili sorular sordu. Keyifli bir yolculuktan otelle ulaştık. Nilgün ve Cem oteli görünce büyük bir şok yaşadı. Çünkü havuz olmadığı gibi, otelimiz denize yürüyerek 20 dakika uzaklıktaydı. Nilgün "Ben kesinlikle bu otelde kalmam" diyordu. Ben ve gruptaki diğer arkadaş-

lar uzun süre Nilgün'ü ikna etmeye çalıştık. Ama o eve dönmekte kararlıydı. Kararından vazgeçerimedik. Sonunda erkek arkadaşı Erol'la birlikte otelden ayrıldı.

Cem çok üzgündü. Çünkü rezervasyonu Erol ve Cem yaptırmıştı. Oteli beğenmediğim halde Cem üzülmesin diye ben hiçbir şey söylemedim. Üçüncü gün Murat işiyle ilgili çok önem-

li bir gelişme olduğunu ve hemen İstanbul'a dönmesi gerektiğini söyledi. Ertesi gün de gitti. Gruptan kala kala Cem ve ben kaldık. Büyük bir hevesle geldiğimiz tatil tam anlamıyla kabusla dönmüştü. Sonunda Cem ve ben de otelden ayrılmaya karar verdik. Cem Hemen internetten başka bir otel buldu. O akşam kaldığımız otelden ayrıldık ve iki saat sonra yeni otelimize vardık. Çok güzel bir oteldi. Ama bizi sabah kahvaltısında başka bir sürpriz bekliyordu. Önceki otelimizden ayrılan tüm arkadaşlarla aynı masada kahvaltı edecektik.

Doğru Yanlış

1. Gruptan **bazılarımız** tatile gelemedi.

Gruptan biri tatile gelemedi

☐ ☐

2. Yolculukta **hepimiz** birlikteydik.

☐ ☐

3. İlk oteli **çoğumuz** beğendi.

☐ ☐

4. **Bazılarımız** ikinci otelde yeniden buluştu.

☐ ☐

5. **Hiçkimse** eve dönmedi.

☐ ☐

6. Üçüncü günün sonunda **çoğumuz** ilk otelde kalmıştık.

☐ ☐

7. Otel rezervasyonunu **hepimiz** birlikte yaptık.

☐ ☐

8. İlk oteli **hiçkimse** beğenmedi.

☐ ☐

12.3 Yıldızların Söyledikleri

7 Okuyalım

Katil Kim?

Geniş bir araziye yayılmış büyük bir çiftlikte bir malikane... Bu malikanede yaşayan beş kişi ve bu malikanedeki insanlarla ilişkili bir aile dostu...

ADAM

65 yaşında. Çiftliğin ve büyük bir servetin sahibi. Malikanede genç karısıyla yaşıyor.

GENÇ KADIN

Adamla 1.5 yıldır evli. Çiftlikte sakin bir yaşam sürüyor. 25 yaşında.

KAHYA KADIN

50 yaşlarında. Malikanenin emektar kahyası. Genç kadına mesafeli, adama gönülden bağlı. Soğukkanlı.

HİZMETÇİ

25 yaşlarında. Evin tüm işlerini yapıyor. Genç kıza görünüşte yakın ve saygılı davranıyor.

BAHÇIVAN

27 yaşında. Malikanenin arkasındaki bahçıvan kulübesinde yaşıyor. Kahya kadınla sürekli bir sürtüşme içinde.

AİLE DOSTU

40 yaşında bir ziraat mühendisi. Malikaneye sık sık geliyor. Kahya'yı yıllardır tanıyor. Adamın kadim dostu.

OLAY

Genç kadın bir sabah malikanenin büyük salonunda, yemek masasının yanında ölü bulunur. Hizmetçinin çığlığı üzerine önce kahya kadın koşar gelir, sonra da bahçıvan ve adam... Kahya hemen aile doktoruna haber verir. Kızın öldüğü anlaşılır. Yapılan otopsi sonucunda kızın ölüm sebebi anlaşılmaz. Raporda, genç kadının vücudunda hiçbir iz, ölümüne sebep olacak hiçbir belirti bulunmadığı yazılıdır. Kadın gömülür. Adam, yapılacak bir şey olmadığını düşünür ve bu konuyu bir daha açmamak üzere kapatır. Artık evde genç kadının ölümüyle ilgili olarak tek bir söz edilmemektedir.

Aradan birkaç hafta geçer. Bahçıvan, kadının ölümüyle ilgili kuşkuları olduğunu, onun öldürülmüş olabileceğini söyler adama. Adamın ilgili yerlere şikayet etmesiyle birlikte konu yeniden gündeme gelir. Kadının mezarı açılır ve Adli Tıp'ta bir başka doktor tarafından ikinci kez otopsi yapılır. Otopsi raporu dehşet vericidir. Kadının tımaklarının arasında, deriyle temas ettiği anda vücuda giren ve hemen kana karışan bir tür zehir bulunmuştur.

Cinayet Masası komiserleri bu olayı araştırmak üzere malikaneye gelirler. Evde yaşayan herkesin ifadeleri alınır.

İFADELER

ADAM: Eşimle 1,5 yıldır evliydik. Aramızdaki yaş farkı hiçbir zaman sorun olmadı. Eşim çok anlayışlı ve olgun bir insandı. Zamanımızın çoğunu burada geçirirdik. O bazen ata binerdi, yürüyüşler yapardı. Hayır, intihar etmiş olamaz, bu mümkün değil. Ölmeyi düşünemeyecek kadar hayata bağlıydı. Bilemiyorum. Ben inançları olan biriyim; ömrü bu kadarmış demek-ten başka bir şey gelmiyor elimden.

O sabah kahya uyandırdı beni. Telaşlıydı ve çok korkmuştu. Onun yerde baygın yattığını söyledi. Saat mi? Sanıyorum 8'e doğrudu. Uyuyakalmışım. Oysa bir dostum gelecekti malikaneye, birlikte şehre inecektik. Dostum ziraat mühendisidir; çiftlikteki ağaçlar için ilaç alacaktık.

Çok üzgünüm, daha fazla yormayın beni rica ederim.

KAHYA: Hizmetçinin çığlığını duydum üst kattan. Salona indiğimde hanımefendi yarda yatıyordu. Ne yapacağımı bilemedim. Hizmetçi onun öldüğünü söyledi. Hemen yukarı koşup beyefendiye haber verdim. Kendisinde kalp rahatsızlığı vardır; ona böyle bir haber vermek istemezdim ama mecburdum. Salona indiğimizde bahçıvan da içerideydi. Hizmetçi ağlıyordu.

Beyefendiyi koltuğuna oturttum. Aile doktorunu aradım. Doktoru beklerken beyefendinin arkadaşı geldi. Saat tam 8.30'du. Eminim, çünkü duvar saati çalıyordu o anda, bir an dönüp saate bakıverdim o anda.

HİZMETÇİ: O sabah 7'de kalktım. Kahvaltıyı hazırladım. Mutfaktaki işlerimi bitirince salona geldim. Sehpaların tozunu aldım, sonra pencereleri açmak için yemek masasının olduğu yere doğru gittim. Hanımefendi yatıyordu yerde. Bayıldı sandım; ellerinden tutup kaldırmak istedim. Elleri buz gibiydi. Ölmüştü! Sonrasını hatırlamıyorum.

BAHÇIVAN: Hizmetçinin çılgınlığını duyunca mutfak kapısından içeriye koştum. Hanımefendinin ölmüş olduğunu gördüm. Öyle cansız yatıyordu yerde. Çok iyi biriydi. Onu en son, olaydan bir gün önce bahçede gördüm. Her sabah ona taze begonyalar toplardım. Çiçekleri çok severdi. Ben bahçeyle ilgilenirken bitkilerle ilgili sorular sorardı.

Bence hanımefendi öldürülmüş olmalı. O sabah onun cansız bedenini kanepeye taşımaya çalışırken fark ettim; her yeri buz gibiydi, ama parmaklarının ucu sıcaktı!

AİLE DOSTU: Onu birkaç yıldır tanıyorum. Dostuma, onunla evlenmekle ne isabetli bir karar verdiğini söyler dururdum. Çok zarif, çok hoş bir kadındı. Ne yalan söyleyeyim, onunla evli olmayı isterdim. Son zamanlarda biraz durgundu. Çiftlik hayatından sıkıldığı için böyle davrandığını sanıyordum. Ne de olsa genç bir kadın! İntihar etmiş olması uzak bir ihtimal, ama yine de düşünüyör insan bu ihtimali.

Evet, o sabah 7.30'da burada olmam gerekiyordu, ama bir işim çıkınca geçiktim. Buraya yakın bir başka çiftlikte ağabeyim yaşıyor. Eşi rahatsızlanmış, oraya uğramam gerekti. Malkaneye geldiğimde böyle bir şeyle karşılaşınca şok geçirdim. Ta mutfaktan duyuluyordu hizmetçinin hıçkırıkları. Çok korkmuş anlaşılan. Neden mi mutfak kapısından girdim? Şey... Arazi çamurluydu, arabam kirlendi gelirken. Arka tarafa bıraktım ki, bahçıvan temizlesin. Biz dostumla evden çıkana kadar arabayı yıkayıverir diye düşündüm.

Alınan ifadeler katilin bulunması için yeterli ipucu vermiyordu. Bunun üzerine başkomiser araştırmayı derinleştirdi. Çıkan sonuca göre herkes katil olabilirdi. Çünkü, bu malikanede tüm ilişkiler karmaşıktı. Araştırma derinleştikçe yeni ipuçları çıkmıştı:

1. Evin genç bayanının özellikle son birkaç ay içinde bahçıvanla olan sohbetleri kahya tarafından evin beyine iletilmiş, evin beyi bahçıvanı işten atmak istemiş, ancak evin hanımının ısrarları ve aralarında hiçbir şey olmadığını belirtmesi üzerine bu isteğinden vazgeçmişti.

2. Yine aynı dönemlerde kahyanın sık sık malikaneden çıkması bahçıvanın dikkatini çekmiş, bunun üzerine kahkayı izleyen bahçıvan onun her çıkışta aile dostu olarak bilinen ziraat mühendisine gittiğini görmüştü. Hatta bunu evin hanımına da anlatmıştı.

3. Bahçıvanın işe alınmasını sağlayan hizmetçi kızdı. Hizmetçi kız, bahçıvanın iye alınmasının ardından hiçbir gün onunla konuşmamış, hatta özellikle ondan uzak durmuştu. Aynı durum bahçıvan için de geçerliydi.

4. Aramalar sonucunda bahçıvanın kaldığı kulübenin arkasında tesadüfen bir ilaç şişesi bulunmuştu. Laboratuvar incelemeleri sonucu içinde zehirli bir karışımın izlerine rastlanmadı.

5. Evin beyi çok zengin olmasına rağmen son zamanlarda işlerini takip eden ve aile dostları olan ziraat mühendisinin bazı yanlış kararları sonucu zor durumda kalmıştı. Yüklüce bir paraya ihtiyacı vardı. Evin hanımının ise yüklü miktarda bir yaşam sigortası vardı.

6. Evin hanımının tırnaklarının arasında rastlanan zehir çok özel bir karışımdır ve piyasada hazır olarak asla satılmamaktadır.

7. "Araştırmalar bitti," dediği anda ortaya çıkan yeni bir durum ise komiserin kafasını iyiden iyiye karıştırmıştı. Çünkü Kahya, son anda evin beyinin maktulle evlenmesinde aile dostları kimyagerin aracı rolü oynadığını, maktulle evin beyini tanıştıranın yine bu aile dostları olduğunu hatırlamıştı.

8 Tartışalım

- Evin hanımını kim ya da kimler öldürmüş olabilir?
- Katil veya katiller bu cinayeti niçin ve nasıl işlemiştir?

